

ürün

SOSYALİST DERGİ

Haziran 1978 **48**
YIL:4 CİLT:8

İÇİNDEKİLER

Murat Morah
bağışdır - 2012

HABER — YORUM — İNCELEME

Tek Çıkar Yol	3
TKP MK Plenumu Toplandı — "Açıklama"	5
TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen'in "TKP'nin Sesi" Radyosu'nda Yaptığı 1 Mayıs Konuşması	6
TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen'in, Son Politik Gelişmelerle İlgili Olarak "TKP'nin Sesi" Radyosu'na Verdiği demeç	8
Belçika Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne - İ. BİLEN	10
Avusturya Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne - İ. BİLEN	11
Yunanistan Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne - İ. BİLEN	11
Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi - AKEL'in 14. Kongresi'ne İlerici Gençler Derneği'nin Kongresi'ne	12
İlerici Kadınlar Derneği'nin Kongresi'ne	13
Yumuşamaya Katkı	14
Türkiye Komünist Partisi'nin Politik Etkinliği	15
Bölücülük Masalı	17
"Kitle"nin 1 Mayıs Sayısında Dünya Sendikalar Federasyonu Kongresi ve Türkiye Komünist Partisi Üzerine Yazısı Konusunda Bir Açıklama	18
Doğuya Kayan Terör ve Provokasyonların Amacı	19
Dış Politikadaki Canlılıkta Olumlu-Olumsuz Yönler	20
Emperyalizmin Yeni Dayatmaları	22
Atılım'la Dayanışma Kampanyası Sürüyor	24
Demokratik Yiğın Örgütlerinin Yaklaşan Kongreleri Üzerine	25
Anti-Emperyalist, Anti-Faşist Güçlerin Cephesi Halkımız İçin Tek Kurtuluş Yolu Olacaktır	27
Emekçi Halkın Savaşında Demokratik Yiğın Örgütleri	28
Gericiliğin Yeni Provokasyonları, Hükümetin Tutumu ve Birlik Sorunu	30
Ana Sorun	31
Ambargo, Bağımlılığı Savunanların Boynunu Büküyor	33
Mareşal Ogarkov'un Türkiye Gezisi	34
Nötron Bombasına Karşı	36
Karl Marks ve Türkiye İşçi Sınıfı Hareketi	37
TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI TARİHİNDEN SAYFALAR: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen Yoldaşın Kısa Biyografisi (II)	39
Nazım Hikmet ve Orhan Kemal'i Anıyoruz	43
Birinci Büyük Kongremiz Onurumuz Olacaktır - Alaaddin TAŞ	54
"1 Mayıs 78 ve İkinci Güneş"	55
1 Mayıs 1978: Emperyalizme ve Faşist Tehlikeye Karşı Emek Ordusunun Gücü	60
Toprak Reformu Üzerine - Kerim AKSU	63
Emperyalizmin Maden Yağması - Ahmet ARAKLIOĞLU	69
9. Dünya Sendikalar Kongresi, L. İ. Brejnev'in 9. Dünya Sendikalar Kongresi'ne Mesajı	76
	87

DEĞERLİ DOSTLAR,

Bu sayımızla **ÜRÜN** dergisi 4. yılını doldurmuş oluyor. 48 sayıdan 22'sinin toplatılmış ve sorumluları hakkında birçok yazıdan dava açılmış olmasına karşın **ÜRÜN** yayımını işçi sınıfının yolunda aralıksız sürdürmüş ve sürdürecektir.

Bu sayıdan başlayarak **ÜRÜN**'ün fiyatını 20 Lira'ya çıkarttık. Bunun başlıca nedeni, artan kâğıt, dizgi, baskı fiyatlarının yanı sıra derginin %40 indirimle dağıtımına verilmesidir. Bu durumda biz dergiyi 12 Lira'ya satmaktayız.

Okurlarımız 1 Ağustos 1978 tarihine kadar eski koşullarla abone olabilirler.

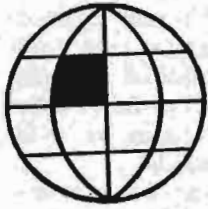
Dost selamlarımızla.

ÜRÜN SOSYALİST DERGİ

Sahibi: URAL ATEŞER • Yazı İşleri Müdürü: AHMET TAŞTAN • Yönetim Yeri: Nuruosmaniye Caddesi, Özaydın İşhanı, No: 59-61/2 Cağaloğlu - İSTANBUL • Yazışma ve Havale Adresi: PK: 41, Sirkeci - İSTANBUL • Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM, Himaye-i Etfal Sokak, Orhanbey İşhanı, No: 6, Kat: 1, Daire: 1 Cağaloğlu - İSTANBUL • Dizgi-Baskı: BAŞARAN MATBAASI • Kapak Filmleri: TAB GRAFİK • Kapak Baskı: GÖZLEM BASSİMEVİ • Yurtiçi Abone Koşulları: Altıaylık 75, Bıryıllık 150 Lira • Yurtdışı Abone Koşulları (uçakla): F. Almanya - 35 DM, Hollanda - 38 Fl, Belçika - 600 Fr, İngiltere - 9 £, Fransa - 75 Fr, İsviçre - 40 Fr, İsveç - 75 Kron, ABD - 22 \$.

Baskı Tarihi: 1 Haziran 1978

Tek Çıkar Yol

1 Mayıs 1978; faşistlerin, gericilerin ve maocu hainlerin suratında bir tokat gibi şakladı. 1 Mayıs, tüm ulusal-demokratik güçlerin ortak bir başarısı oldu. Geçen 1 Mayıs'ı kana bulayanların hevesleri bu yıl kursaklarında kaldı. CIA'sı, kontr-gerillası, faşisti, maocusu bu yıl da 1 Mayıs'ı teröre boğmak için elinden geleni ardına bırakmadı. Gerici-faşist basın eliyle günlerce açıktan ve ayrıca elaltından "kan gövdeyi götüreceğ, dükkanlarınızı yakıp yıkacaklar, evlerinizden dışarı adım atmayın" diye yaygara koparıldı. Tercüman, «DİSK, 1 Mayıs için onbinlerce sopa hazırlıyor» diye kışkırtıcı yayın yaptı. Arkasından DİSK'in pankartlar için ismarladığı çitaları yapan marangozhaneyi yaktılar.

Ama boşuna! Silah ters tepti. Faşizmin ve gericiliğin yalan ve demagogisi daha bir açığa çıktı.

Türkeş, 1 Mayıs öncesinde ulusal-demokratik güçlere gözdağı verebilmek için Ankara'da bir yürüyüş düzenledi. Ayrıca, düşük hükümet ortakları aralarına Yassıada artığı Bayar'ı da alarak Malatya'da bir gövde gösterisi yaptılar. Bu kentimizi yaktılar, yıktılar, teröre kestiler.

Dahası, 1 Mayıs'tan hemen önce Türkeş gizlice Federal Almanya'ya gitti. Yanında Murat Bayrak'la birlikte. İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazilerle işbirliği yaptığı için Yugoslavya'da idama mahkûm edilen eski AP milletvekili, Sancak-Tül işçilerinin yakından tanıdığı, «çıkarcacağım gazetede maocu dostlarıma da yazılar yazdıracağım» diyen hani şu Murat Bayrak! Cumhuriyet gazetesi, Türkeş'in Federal Almanya'daki gericilerin başı Strauss'la gizlice görüşüğünü yazdı.

Strauss, neo-faşist Hristiyan Sosyal Birlik'in başkanıdır. Uzun yıllar Savunma Bakanlığı yapmıştır. Bu adam, eski Nazi generallerinin, silah fabrikatörlerinin en yakın dostudur. Dünya basını, İtalya'da eski başbakan Aldo Moro'yu kaçırıp öldürenlerin Federal Almanya'nın Bavyera eyaletinde özel kamplarda tâlim görmüş neo-faşistler olduğunu, bu kampların giderlerinin Strauss'un partisince karşılandığını yazdı. Türkiye'de ise Türkeş ve Bayrak'ın özel komando kamplarını herhalde bilmeyen yoktur.

Yine Bavyera eyaletinin başkenti Münih'de Amerikan Casusluk Örgütü CIA'nın denetiminde sözümona "Özgürlük Radyosu" ve "Özgür Avrupa Radyosu" adlı kışkırtıcı iki radyo istasyonu bulunmaktadır. CIA'nın beslediği Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü adlı faşist kuruluş da Münih kentindedir. Bu kuruluş yıllardır Dergi adlı türkçe bir yayın da çıkarmaktadır. CIA'nın finanse ettiği bu yayın, Demirel hükümetleri zamanında devlet dairelerinde ve ordu birliklerinde parasız dağıtılmıştır. Söz konusu bu faşist odaklarda çok sayıda Türk asıllı kişiler CIA parasıyla beslenmekte, bunlar Sovyetler Birliği'ne, öteki sosyalist ülkelere, aynı zamanda Türkiye'ye karşı her türlü kışkırtmayı yapmaktadırlar.

Bu arada MHP'nin Federal Almanya'daki eski başmüfettişi, Hergün gazetesi başyazarı Enver Altaylı sık sık buralara gitmekte, CIA'nın güdümündeki sözümona Sovyetler Birliği'ni İnceleme ve Araştırma Enstitülerinin toplantı ve konferanslarına katıldığını açıkça yazmaktadır. Yine maocu Aydınlık'ın Federal Almanya temsilcisi Yıldırım Dağyeli'nin de CIA'nın düzenlediği bu konferanslara faşistlerle birlikte katıldığı bilinmektedir.

Altaylı, Hergün'deki Esir Türk İllerinde 90 Gün başlıklı yazı dizisinde buralarda Esir Türkler Mukavemet Teşkilâtı (Kurtuluş Ordusu) adlı gizli terör örgütü üyeleriyle görüştüğünü, bu örgütün kışkırtıcı eylemler için Sovyetler Birliği'ne elemanlarını yolladığını, bu Teşkilât'ın İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazilerle birlikte, onların himayesi altında ve onların sağladığı imkânlarla işgördüğünü açık açık anlatmaktadır.

Görülüyor ki, yurdumuzdaki faşist kuruluşlar ve maocular, uluslararası emperyalist merkezlerle, CIA ile, terör örgütleriyle yakından bağlılardır.

İşte 1 Mayıs'ta emekçi halkın suratlarında patlattığı güçlü tokat, tüm bu gerici-faşist şebekeyi iyice şaşkına çevirmiş, daha da azgınlaştırmıştır. Türkes, Federal Almanya dönüşünden sonra Erzurum'da, Demirel ise, Bayar'ı da yanına alarak, İstanbul'da bir gövde gösterisi yapmaya kalkmışlardır. Gerici-faşist ortaklık açıkça "bu hükümeti yıkacağız" diye tepinmektedir. Bunlar bir yandan terörü hızlandırıp "işte, bu hükümet döneminde anarşi daha da arttı" imajını yayarak sallantılı öğeleri kendi yanlarına çekmeye, böylece parlamento içinde yitirdikleri çoğunluğu yeniden kazanmaya, öte yandan asıl umutlarını bağladıkları faşist bir darbeye ortam hazırlamaya çabalamaktadırlar. AP ve MHP, İstanbul ve Erzurum mitinglerinden sonra 6 Haziran'da 67 ilde esnaf ve zanaatçıları hükümete karşı kışkırtmaya, sokağa dökmeye hazırlanmaktadır. Tıpkı Şili'de olduğu gibi. Gerici ve faşistlerin, yine Şili'de olduğu gibi, yakında tuzu kuru burjuva kararlarını boş tencereler ve kepçelerle hayat pahalılığını protesto için sokağa dökmeye kalktığını görürsek şaşmayalım. Yabancı petrol şirketleri eliyle tezgâhlayacakları yapay bir benzin-mazot darlığında, yine Şili'de olduğu gibi, kamyon ve otomobil sürücülerini kışkırtmaya kalkmaları da uzak bir ihtimal değildir.

Faşizm ve gericilik, tüm kudurganlığıyla yeniden hükümet olabilmek için her yola başvururken ve başvuracağı apaçık ortadayken, CHP' ağırlıklı hükümet ne yapıyor?

Hükümet, hem sağa, hem sola karşı "tarafsız" olma politikasıyla gerici-faşist güçlerin ekmeğine yağ sürüyor. Dışta NATO'ya, İMF'lere, emperyalizme karşı ikircikli tutum içte de kendini gösteriyor. Uygulamada Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin değişik bir biçimi olan İhtisas Mahkemeleri kurma, Pol-Der'i kapatma girişimleri, duvarlara afiş asmaya karşı hapis cezasının öngörülmesi, 141-142. maddelerin silahlı kuvvetler mensupları ve buraya bağlı işyerlerinde çalışan işçilere, sendikacılara karşı ağırlaştırılması, dergi ve kitap toplamanın süregelmesi bunun örnekleridir.

Hiç kimsenin kuşkusu olmasın, emperyalizm 12 Mart'ta başarısızlığa uğrayan faşist biçimi bir rejimin güçlerini hazırlıyor. Faşizme yığın temelli sağlayacak tüm yöntemleri, terörü, provokasyonu alabildiğine kullanıyor.

Bunalımların, sınıf savaşlarının derinliği ve keskinliği burjuva reformizminin orta yolculuğunu olanaksız kılıyor.

Bu durumda tek yol, faşist saldırıya yığınların eylemleriyle karşı durmak, emperyalizmin dayatmalarına boyun eğmemek, gerici-faşist güçlere karşı Ulusal Demokratik Cephe'yle çıkmaktır. Çıkar yol, komünistlerin, sosyalistlerin, CHP'li yurtseverlerin faşist tirmanışa, emperyalizme karşı savaş birliğinin kurulmasıdır.

ürün

haber
yorum
inceleme

TKP MK Plenumu Toplandı

«AÇIKLAMA»

Düsseldorf, UZ — Wie wir dem Informationsbulletin der Kommunistischen Partei der Türkei „Die Lage“ entnehmen, fand ein Plenum des Zentralkomitees der Kommunistischen Partei der Türkei statt.

In einem Kommuniqué des Zentralkomitees heißt es: „Auf der Tagesordnung des Plenums standen die politische Lage, die Gewerkschaftsfrage, die Frage der nationaldemokratischen Front und die Frage der Stärkung der TKP.“

Das Plenum erörterte den Bericht des Politischen Büros und nahm Beschlüsse an, die die Tätigkeit der Partei orientieren werden. Das Plenum bestätigte einstimmig den Bericht des Politischen Büros und seine Politik.“

«Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi plenumu toplandı.

Plenum gündeminde Politik Durum, Sendikalar Sorunu, Ulusal Demokratik Cephe Sorunu ve TKP'yi Güçlendirme Sorunu yer aldı.

Plenum, Politik Büro'nun sunduğu raporu görüştü, parti çalışmalarına yön verecek kararlar aldı. Plenum, Politik Büro'nun raporunu ve politikasını oy birliği ile onayladı.»

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

(TKP'nin Sesi Radyosu, 7 Mayıs 1978)

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ
GENEL SEKRETERİ İ. BİLEN'İN
"TKP'NİN SESİ" RADYOSUNDA YAPTIĞI
1 MAYIS KONUŞMASI

«İşçiler, kadın, erkek tüm emekçiler!

Uluslararası işçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaş günü 1 Mayıs hepimize kutlu olsun!

Yeryüzünün iki kesiminde sosyalist dünyada ve kapitalist ülkelerde işçi sınıfı, emekçiler 1 Mayıs'ı başka başka koşullarda karşılıyor. Sosyalist ülkelerde işçiler, emekçiler 1 Mayıs'ı komünizm kuruculuğunda yeni başarılarla kutluyorlar. Kapitalist ülkeler işçileri bu 1 Mayıs'da da ezgiye, kapitalist sömürüye, tekellerin egemenliğine, artan faşist saldırılara karşı savaşa hız veriyorlar. Ulusal kurtuluş savaşı veren halklar bu 1 Mayıs'ı ırkçılığın, sömürgeciliğin son kalelerini yıkmak, ulusal bağımsızlığı kazanmak, sosyalizme yönelmek için güçlü çıkışlarla karşılıyorlar. Ama bütün ülkelerin işçileri, yeryüzünde barış, güvenlik, sosyal ilerleme ve mutlu genlikli bir yaşam için halklar arasında kardeşlik için alanlara, yollara çıkıyorlar.

Dünyamızda bugün bu 1 Mayıs, emperyalizme, onun nötron bombasıyla insanlığın önüne dikilme yeltenişine karşı güçlü bir savaş atılımıdır. Sosyalist dünya, Sovyetler Birliği bu atılımın başını çekiyor.

1978 1 Mayıs'ını Türkiye işçi sınıfı nasıl bir ortamda karşılıyor?

İşbirlikçi, tekelci burjuvazi başta işçi sınıfına, onun örgütlerine ve tüm ilerici güçlere karşı faşist komandolarıyla, kontr - gerillalarıyla saldırıyor, kan döküyor. Hükümet ikircil politikasıyla faşist tehlikeyi daha da artırıyor. Hükümet faşist güçlerin işçi sınıfına, gençlere, komünistlere, sosyalistlere, bütün ilericilere kanlı saldırıları karşısında böylesi bir politika izlemekle kazançlı çıkacağını sanıyor. Bu çok tehlikeli bir serüvendir. Ama bu tutumu Cumhuriyet Halk Partisi içinde benimsemeyen, faşizme ve emperyalizme karşı olan çevreler, ögeler yok değildir.

Hükümet yalnız içerde gericiliğin ve faşist güçlerin karşısında kollarını bağlamıyor. Aynı zamanda, faşizmi kudurtan, onun arkasında duran Amerikan emperyalizmine, NATO'ya, emperyalist bankalara boyun eğiyor. Emperyalizmin isteklerini yerine getiriyor. Bunalımdan böyle çıkacağını sanıyor. Maknamara, Rockefeller memleketin geleceğini kendi emperyalist çıkarlarına daha sıkı bağlamak için, babalarının çiftliğine gelir gibi Türkiye'ye geliyorlar.

Oysa bunalımdan çıkmak için bütün alanlarda emperyalizme bağımlılığa son vermek, tüm ekonomik dayatmaları kırmak zorunluktur. NATO'dan çıkmak, ikili anlaşmaları yırtmak, saldırı üslerini sökmek ulusal istemdir. Halkımız barış, ulusal bağım-

sızlık, sosyalist ülkelerle, en başta Sovyetler Birliği'yle dostluk, işbirliği istiyor.

Türkiye'de bu 1 Mayıs, emperyalist dayatmalara, faşist tırmanışa, işsizliğe, pahalılığa karşı güçlü bir atılım, bir savaş günüdür. Böylesi bir savaş ancak işçi sınıfının birliği ve dayanışmasıyla başarıya ulaşabilir.

İşçi sınıfı hareketinin birliğinin baş düşmanlarından biri sarı sendika ağalarıdır. Tunç'lar, işçi sınıfına hıyanetlerini, burjuvaziye uşaklıklarını açıkça ilan ettiler ve 1 Mayıs'a katılmayacaklarını söylediler. Burjuvazinin çıkarlarını işçi sınıfının çıkarlarına üstün tuttıklarını açıkladılar.

Maocular, faşist komandolarla, en gerici karanlık güçlerle CIA, MİT'le birlikte işçi sınıfına, ilerici güçlere, gençliğe saldırıyorlar. Onlar da 1 Mayıs'a karşı çıkıyorlar. Bunlara karşı uyanık olmak, provokasyonlara kapılmamak zorunluktur.

Bu durumda sosyalist partilere büyük bir sorumluluk düşüyor. Faşizmin karşısında işçi sınıfının, tüm halkın ulusal çapta birliğini savunmak günün sorunudur. 1 Mayıs'da bütün güçleri mobilize etmek, 1 Mayıs alanında birleştirmek gerekiyor. Küçük burjuva, sekter tutumlara, küçük hesaplara son verilmelidir.

Faşistler, Maocular saldırılarını yoğunlaştırıyor. Bu saldırılar Doğu'ya, Kürdistan'a doğru sarkıtılıyor. Malatya, Maraş, Ağrı olayları bunun açık kanıtlarıdır. Hangi geleneğe bağlı olursa olsun, dinsel inançları ne olursa olsun, hangi ulustan olursa olsun sünni, alevi, Türk, Kürt tüm işçilerin, emekçilerin, tüm halkın birleşmesi 1 Mayıs'a kardeşçe katılması, günün sorunudur. İşbirlikçi burjuvazi orduyu faşist tırmanışa dayanak yapmak istiyor. Ordudaki uyanışı 141 ve 142. maddeleri daha da ağırlaştırarak kırmaya yelteniyor. Her yurtsever subayın, assubayın, her Mehmetçiğin ulusal, yurtseverlik görevi halkı faşistlere karşı korumaktır.

TKP'li, TİP'li, öteki sosyalist partili, CHP'li, DİSK'li, Türk İş'li işçiler, tüm emekçiler, 1 Mayıs'da elele verip alanları, caddeleri doldururlarsa, Faşizme geçit yok! belgisi faşizmin önünde yıkılmaz gerçek bir duvar olur. Bu gerçekten Ulusal Demokratik Cephe'nin oluşması için bir temel taşı olur.

Türkiye Komünist Partisi, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini vargücüyle oluşturmak için savaşıyor.

Bütün komünistler, tüm parti örgütleri bu 1 Mayıs'ı yalnız işçi sınıfının değil, tüm halkımızın yığınasal bir direnişine çevirmek için savaşıyorlar. Ancak böylesi savaşlar, faşist tırmanışı ve emperyalist dayatmaları geriletebilir. Ancak böylesi savaşlar, hükümetin ikircimliğini ve sallantılarını etkisizleştirilebilir.

İşçi sınıfının 1 Mayıs türküsü "Birleşin gelin, yerden yükselin, birliksiz işçi, işçi değildir" diyor. "1 Mayıs'ı tunç bileklerimiz

yaşatacak” diyor. Boş değil bu sözler. Kanlı savaşlardan geçerek yazılmıştır 1 Mayıs’ların türküsü.

İşçi kardeşlerim! Hepinize savaşta başarılar dilerim.»

(TKP’nin Sesi Radyosu, 1 Mayıs 1978)

**TKP MERKEZ KOMİTESİ GENEL SEKRETERİ İ. BİLEN’İN
SON POLİTİK GELİŞMELERLE İLGİLİ OLARAK
“TKP’NİN SESİ” RADYOSUNA VERDİĞİ DEMEÇ**

«Soru: Bilen yoldaş, memlekette gerici - faşist güçler bir iç savaş havası estiriyor. Bu gelişmeyi nasıl görüyorsunuz?

Yanıt: Dışardan emperyalist çevreler, özellikle Amerikan emperyalizmi, Türkiye üzerinde, ulusal çapta ve bugünkü hükümet üzerinde baskısını arttırıyor. Bu baskı değişik yönde ve biçimlerdedir. Ekonomiktir, parasaldır, politiktir, askerseldir. Bu baskıyla Amerikan emperyalizmi, NATO’nun baş patronları, egemen üyeleri Türkiye’deki konumlarını daha da güçlendirmek istiyorlar.

Halkımız üzerindeki, ulusal çapta diğer bir baskı da içeriden, işbirlikçi büyük burjuvaziden, en gerici, faşist partilerden, bu çevrelerden geliyor. Bu iç baskının başını AP, MHP, Demireller, Türkeşler çekiyor. İşbirlikçi burjuvazinin, bu her iki partinin, bunlarla elele veren Maocuların arkasında yine Amerikan emperyalizmi, NATO’nun baş patronları duruyor. Faşist tırmanış böylece daha somut biçimler alıyor, tehlike daha da büyüyor.

AP - MHP: Demireli, Türkeşi, CIA’sı, kontr-gerillası hem ile rici güçlere, hem CHP’nin sola açılan kesimine karşı saldırılarını yoğunlaştırdılar. Bunların taktiği, gerici güçlerin işbirliğini oluşturmak, bütün ulusal, demokratik güçlerin savaşta elele veremelerini engellemek, Ulusal Demokratik Cephe kurmalarını baltalamaktır. İkiricimli bir politika izleyen, alaşımı karışık, CHP hükümetini iskartaya çıkarmaktır. Faşist tırmanışa yolu daha da genişletmektir.

Bu amaçlarını, faşist diktatora kurmak istemlerini Demirel de, Türkeş de gizlemiyor. Her ikisi de hükümeti devirmek çağrılarını sık sık yineliyor. Gerici basın, Tercüman gibi faşist eğilimli gazeteler bu tür çağrılarla dolu. AP - MHP - Maocu sacayağının yöneticileri açıktan açığa memlekette iç savaş yolunu açmak için geniş provokasyonlara gidiyorlar. Ve bu eylemlerini, son aylarda, doğu illerine kaydırıyorlar. Burada büyük bir çıban başı koparmak girişimini gösteriyorlar. Emperyalist ajanların, en gerici, faşist çevrelerin bu hazırlıkları yabancı basına da yansıdı. Batı Almanya’nın en büyük dergilerinden “Der Spiegel”, «Silahlı sağ, Ecevit’i düşürmek için iç savaş çıkarmaya çalışıyor» diye yazdı. Derginin bu açıklaması, Türkeş’in Batı Almanya’da eski,

yeni Hitlercilerle, Strauss'la yaptığı gizli, açık görüşmeler sırasında oluyor. Ama asıl planı Washington'da CIA hazırlamıştır.

AP - MHP - Maocu üçlüsünün hükümeti devirme taktiği belli, önceden hazırlanmış bir plana göre yürütülüyor. Önce, Türkeşler Ankara'dan, Tandoğan'dan "Büyük Yürüyüş"e geçtiler. Bu, Mussolini'nin "Kara Gömleklileri"nin çıkışı gibi bir şey olacaktı. Bankalar, holdingciler, işbirlikçi burjuvazi bu gövde gösterisine büyük paralar, araçlar döktü. Faşist komandalara otobüsler, trenler, uçaklar tuttu. Fiyaskoyla sonuçlandı. Gene de durmadılar. Kanlı Malatya, Elazığ, Iğdır, Antep olayları birbirini izledi. Uygulamalar sürüyor. İstanbul'da, İzmir'de, Samsun'da, AP, "Alanlara!" diyor. Türkeşçiler, Erzurum'da meydan okuyor. Yine büyük paralar dönüyor. Otobüsler, trenler, uçaklar yine komando taşıyor. İç ve dış basın, bu faşist tırmanışı ordu içinde Amerikancı bir kolun desteklediğini yazıyor. Bütün olaylar bu açıklamaları doğruluyor.

Maocuların bir kolu, Perinçekçiler Türk şovenizmini körükliyor, kışkırtıcılık yapıyor. Öteki kolu Kürt gericiliğine dayanıyor, ayrılıkçılığı körüklüyor, ilerici güçlerin birliğini baltalıyor, provokasyonlar düzenliyor. Her ikisi de bir ağaya, bir efendiye, Amerikalıya hizmet ediyor.

Bunlar olurken gerici, faşist gazeteler hep bir ağızdan "bölücülük" diye bir curcunadır kopardılar. "Anayasa" diyorlar. Türkiye'de Türk'ten başka, "Kürt, Laz, Arap" diye hiç bir halk, ulus, azınlık yoktur diyorlar. TKP, ulusların kendi yazgılarını kendilerinin çizmelerini, onlara eşit, demokratik, Anayasal haklar sağlanmasını istiyor. Bu "bölücülüktür" diyorlar.

Kürt halkı, emperyalizmin, gerici Türk burjuvazisinin, egemen çevrelerinin, onların hükümetlerinin elinden çok çekmiştir. Kürt halkı üzerindeki baskılar, Osmanlılar'dan, ittihatçılardan beri süregeliyor. Cumhuriyet kurulduktan sonra bu baskı geniş, kanlı biçimler almıştır.

Kürt halkının ulusal hakları için, özgürlük için, hak eşitliği için savaşımını bir çok Kürt beyleri, şeyhler kendi sınıfsal çıkarları yolunda sömürdüler. Emperyalistler ve Türkiye'de egemen burjuvazi, bunlardan her zaman yararlanmış, Kürt halkı üzerindeki baskıyı daha da arttırmıştır. Gericilerin kışkırttığı ayaklanmalar, yüzbinlerce Kürt köylüsünün yerlerinden, yurtlarından olmasıyla, kırılmasıyla sonuçlanmıştır. Sonunda Kürt beyleri, ağaları Türk burjuvazisiyle pazarlığa girmiş, anlaşmış, beylerin beyliği, ağaların ağalığı Türk burjuvazisinin boyunduruğu sürüp gitmiştir. Doğu illerine kaydırılan bugünkü kışkırtmalarda, CIA'nın, Amerikan emperyalistlerinin parmağının olması yeni değildir. Türkeşler, Demireller, Maocular emperyalizmin maşalarıdır.

Bugün doğu illerinde edimsel, somut biçimiyle valiler sıkıyönetim uyguluyor, ordu ve jandarma birliklerini kullanıyorlar. Kürt

halkına karşı yeni bir kırım hazırlığı var. Bu canavarlık karşısında, eli kanlı Demirellerin, Türkeşlerin, onlarla elele veren Maoocuların karşısında hiçbir yurtsever, hiçbir namuslu kişi eli bağlı duramaz. Kürt beyleri her zamanki gibi gericiliğin eline oynuyor. Kürt halkının can düşmanı olanlar birleşiyor. Bazı yolunu şaşırılmış, nereye gideceğini bilmeyen, sözde "aydın" geçinen kişiler: "özgürlük" diyor, ama faşist saldırıları bırakıp ilericilere saldırıyor.

Faşist zorbalılar Kürdistan'da ateşle oynuyor. Yurttışı yurtdaşa kırdırmak girişimlerini bu bölgeye aktarmak çabasıdadırlar. Buna karşı bütün demokratik güçler uyanık olmalıdır.

Türkiye Komünist Partisi, Kürt halkının ulusal ezgiden kurulması için, özgürlük için, hak eşitliği için verdiği savaşımı bundan böyle de var gücüyle destekleyecektir. Türk ve Kürt halkının emperyalizme, işbirlikçi büyük burjuvaziye, gerici ağalara, beylere karşı savaş birliğini oluşturacaktır. Bugün başta gelen görev, ilerici güçlerin savaş birliğini sağlamaktır. Komünist Partisi, komünistler emperyalistlerin, faşistlerin kanlı provokasyonlarına karşı yığınları uyarmak, onları örgütlemek savaşımını daha da güçlendirecektir.

Faşist zorbalığa geçit verilmeyecektir.»

(TKP'nin Sesi Radyosu)

BELÇİKA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NE

«Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi adına Sizlere Belçika Komünist Partisi Başkan yardımcısı Terfve yoldaşın ölümü nedeniyle başsağlığı dilerim.

Jean Terfve yoldaşın ölümüyle yalnız Belçika Komünist Partisi değil, aynı zamanda dünya komünist hareketi de barış, demokrasi ve sosyalizm uğrunda seçkin bir savaş erini kaybetti. Türkiye komünistleri Onu faşizme ve emperyalizme karşı yiğit bir militan, dünya komünist hareketinin Marksizm - Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde birliğinin ateşli bir savunucusu olarak tanıyorlar.

Türkiye Komünist Partisi Terfve yoldaşı her zaman saygıyla anacaktır.

Komünist selamlarla.»

Türkiye Komünist Partisi
MK Genel Sekreteri
İ. Bilen

(TKP'nin Sesi Radyosu, 19 Nisan 1978)

AVUSTURYA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NE

«Değerli yoldaşlar,

TKP Merkez Komitesi ve bütün Türkiyeli komünistler adına, Friedl Fürnberg yoldaşın ölümüyle duyduğunuz derin acıyı Sizlerle paylaşıyoruz.

Fürnberg yoldaşın aramızdan ayrılmasıyla Avusturya işçi sınıfı, uluslararası komünist ve işçi hareketi seçkin bir savaşerini yitirdi. Fürnberg yoldaş faşizme karşı baş eğmeden savaştı. Barış, demokrasi ve sosyalizm savaşımında Avusturya Komünist Partisi'nin ön sıralarında yer aldı. Marksizm - Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkelerine savaş dolu yaşamı boyunca bağlı kaldı.

Türkiye Komünist Partisi Fürnberg yoldaşı her zaman saygıyla anacaktır.

Komünist selamlarımızla.»

Türkiye Komünist Partisi
MK Genel Sekreteri
İ. Bilen

(TKP'nin Sesi Radyosu, 28 Nisan 1978)

★

YUNANİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NE

«Yunanistan Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Harilaos Florakis yoldaşa!

Değerli Florakis yoldaş,

Yunanistan Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri seçilmeniz nedeniyle Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, bütün Türkiye komünistleri adına ve kendi adıma sizi candan kutlarım.

Yunanistan işçi sınıfının Marksçı - Leninci partisi Yunanistan Komünist Partisi'nin başındaki sorumlu görevinizde emperyalizmin körüklediği harççılık ve silahlanma politikasına karşı Türk ve Yunan halkları arasındaki dostluğun pekişmesi, proletarya enternasyonalizminin güçlenmesi uğrunda çalışmalarda başarılar, size sağlık ve esenlik dilerim.

Komünist selamlarımızla.»

Türkiye Komünist Partisi
MK Genel Sekreteri
İ. Bilen

(TKP'nin Sesi Radyosu, 23 Mayıs 1978)

★

KIBRIS EMEKÇİ HALKININ İLERİCİ PARTİSİ AKEL'İN 14. KONGRESİNE

«Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, bütün Türkiye Komünistleri, Türkiye emekçileri adına Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi - AKEL'in 14. Kongresini selamlar.

Bu kongreniz Amerikan emperyalizminin, NATO'nun egemen çevrelerinin kışkırtmalarıyla, Türkiye ordu birliklerinin Kıbrıs Cumhuriyeti'ne saldırması, Kıbrıs'ın toprak bütünlüğünü çiğnemesi ve adayı bölme yoluna gitmesinden sonra bu ağır koşullar altında yapılıyor.

AKEL, Kıbrıs işçi sınıfının ve halkının demokratik ve sosyal hakları için, emperyalist saldırının sonuçlarını ortadan kaldırmak için verdiği savaşı yönetiyor. Kıbrıs halkının ulusal bağımsızlık, toprak bütünlüğü ve egemenlik haklarını geri alma savaşımı bölgemizde, Akdeniz'in doğusunda barış ve güvenliğin sağlanması, ulusal bağımsızlık ve sosyal kurtuluş için halkların yürüttüğü savaşlarla bağlanıyor.

Kıbrıs halkı bu haklı savaşımında yalnız değildir. Partimiz, Türkiye Komünist Partisi ta baştan beri Kıbrıs halkının ulusal bağımsızlık ve demokratik hakları için verdiği savaşımı savunagelmıştır.

Türkiye ordu birliklerinin adaya çıkmasıyla Türkiye Komünist Partisi "Orduya Çağrı"sını yayınlamıştır: "Memetçik, Geri Dön! Emperyalizme Âlet Olma!" demiştir. Türkiye Komünist Partisi bu savaşımını bugün de sürdürüyor. Adadan bütün yabancı askersel birlikler çekilmeli, yabancı üsler kaldırılmalıdır. Evlerinden, barklarından edilen Kıbrıslı Rumların ve Türklerin, bütün göçmenlerin yerlerine dönmeleri sağlanmalıdır. Sovyetler Birliği, öteki sosyalist ülkelerin, dünya barışsever güçlerinin önerisi, Birleşmiş Milletler'in kararları gerçekleşmelidir. Kıbrıs sorunu tez elden uluslararası bir konferansın toplanması yoluyla çözülmelidir. Kıbrıs halkı anayurdunun iyesi, sahibi olmalıdır. Ancak böylesi bir yoldan ve demokratik hakları sağlanmakla adadaki iki toplum kardeşçe yanyana yaşayabilir. Kıbrıs halkına genlik ve mutluluk sağlanabilir. Ada bölgemizde barışın bir kalesi olabilir.

Partimiz, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye'de emperyalizme, işbirlikçi büyük burjuvaziye karşı, faşist tehlikeye karşı, işçi sınıfının, geniş emekçi yığınlarının savaşımını örgütüyor, bu savaşımın ön sıralarında yer alıyor. Türkiye işçi sınıfı, halkımız, Amerikan emperyalizminin, NATO'nun boyunduruğundan kurtulmak için, sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen için savaşıyor. Bu savaşım, Kıbrıs halkının savaşımından ayrı değildir. Türkiye Komünist Partisi kardeş AKEL'in 14. Kongresine, savaşımına başarılar diler.

Yaşasın Kıbrıs halkının ulusal bağımsızlığı, ulusal kurtuluşu!

Yaşasın Türkiye ve Kıbrıs halklarının dostluğu, kardeşliği!
Yaşasın TKP ve AKEL arasındaki proletarya enternasyonalizmi bağları!

Yaşasın Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi AKEL!»

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

(TKP'nin Sesi Radyosu, 25 Mayıs 1978)

★

İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ'NİN KONGRESİ'NE

Gençliğimizin değerli temsilcileri.

TKP Merkez Komitesi, bütün Türkiye komünistleri adına

1. Kongre'nizi en sıcak, devrimci duygularla selamlar.

İşçi, emekçi ve öğrenci gençliğin yığinsal örgütü İlerici Gençler Derneği, gençliğin anti - faşist, anti - emperyalist amaçlar uğrunda eylem birliğini sağlamak için çalışıyor. Gençliğe iş, meslek eğitimi, can güvenliği ve demokratik eğitim için gençlik yığınlarının savaşlarını örgütlüyor. En başta bugün halkımızın karşısına dikilen faşist tehlikeye, emperyalizme ve işbirlikçi büyük burjuvaziye karşı barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm için işçi sınıfının öncülüğünde özveriyle, yiğitlikle döğüşüyor.

Bu savaş, karanlıkla aydınlığın, ilerilikle geriliğin, kurtuluşla köleliğin, harpçilikle barışın savaşdır. Anayurdumuzu, 40 milyonun baba ocağını atom - nötron harmanları olmaktan koruma savaşdır. Büyük çoğunluğunu gençliğin oluşturduğu ordumuzu NATO'nun komutasından, gençliği emperyalizmin top ağzından kurtarmak savaşdır. Bu savaş ölüme karşı, bu savaş yaşamak için savaşdır.

Faşist güçler, emperyalizmin işbirlikçisi büyük burjuvazi, demokratik hak ve özgürlükleri, ulusal bağımsızlığımızı, ulusal onurumuzu ayaklar altında çiğniyor. Kürt halkına, ulusal azınlıklara karşı şövenizmi en korkunç ve kanlı biçimleriyle körüklüyor. Türkiye'de yaşayan halkları, mezhepleri birbirine düşman etmeye çalışıyor. Gençliğin, geleceğin can düşmanı faşizm tehlikesine karşı savaş kutsaldır.

Bugün ilerici Türkiye gençliği bu savaşı yiğitlikle sürdürüyor. Bu savaşta kurbanlar veriyor. Ama faşist saldırılardan yılmıyor, dimdik duruyor. Savaşmadan utkuya ulaşılmayacağını iyi biliyor.

Türkiye gençliği geçmişte de emperyalizme, işbirlikçi egemen sınıflara karşı savaşlarda pek çok kurbanlar vermiştir. Bu savaşlarda değerli deneyimler kazanmıştır. TKP gençlik hareketinde sağ oportünizme, eylemsizlik çizgisine karşı vargüçüyle savaşmış,

savaşıyor. İşçi sınıfından kopuk, “sol” serüvenciliğe karşı da gençliği sürekli uyarıyor. TKP, faşizmin, gericiliğin, Maoculuğun kör bataklığına gençliğin yuvarlanmaması için bütün gücünü ortaya koyuyor.

Sömürsüz, ezgisiz, harpsiz bir dünyada yaşamak gençliğin en doğal hakkıdır. Gençliğin idealleri engindir, devrimci duyguları coşkundur, imgeleri kutsaldır. Bu ideallerin tam elde edilmesi, ancak sosyalist bir düzende gerçekleşir. TKP gençliğe işte bu yüce amaca ulaşan tek devrimci yolu gösteriyor. Bu yol, işçi sınıfının öncülüğünde bütün ulusal, demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğinden, sosyalizme açılan ileri demokratik devrim aşamasından geçiyor.

TKP gençliğe Marksçı - Leninci savaş yolunu gösteriyor. Bundan ötürü gençliğin biricik umudu oluyor. Bugün işçi sınıfının yanısıra gençlik yığınları “TKP’ye özgürlük!” belgisini haykırıyor.

TKP Merkez Komitesi, İGD’nin 1. Kongre’sinin onun gelişmesinde yeni bir aşama olacağına, savaşımına güçlü bir atılım kazandıracığına inanıyor.

Kongre’nize büyük başarılar dileriz.

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

15 Mayıs 1978

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ’NİN KONGRESİ’NE

Değerli İKD’li delegeler,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, Kongre’nizi en candan duygularla selamlar.

Kadınlar toplumumuzda tüm yaşayanların yarısıdır. Türkiye’de bugünkü sömürü düzeninde, burjuva toplumunda kadınların, özellikle işçi, emekçi kadınların yaşamı iki kat bir ezgi altında sürüyor. Cumhuriyetin kurulmasıyla Türkiye kadını, ötedenberi süregiden ağır baskılardan kurtulma özlemine kavuşacağını sandı. Ama, sosyalizme yönelik demokratik bir devrim gerçekleşmediği için, burjuvazi böylesi bir gelişmenin karşısında durduğu için, bütün halkımız gibi kadınlar da gerçek özgürlüğe, sosyal kurtuluşa ulaşamadılar. Elde ettikleri bazı özgürlükleri de işbirlikçi büyük burjuvazi geriye alıyor. Yobazlık, kara güçler, gericiler, faşistler yeniden onun üzerine çullanıyor.

İlerici Kadınlar Derneği, işte bu dayanılmaz düzene karşı bayrak açıyor. Zor koşullar altında çetin bir savaş veriyor. İKD’nin kurulmasıyla milyonlar için bir umut, bir savaş kapısı açılmıştır. Geniş kadın yığınlarını çatısı altında toplamak yolunda olan İKD, toplumun her alanında eşit haklar için, işçi sınıfının

yanında savaş veriyor. Kadınlarımız, grevlerde, yürüyüşlerde, savaş alanlarında, 1 Mayıs'larda kocalarıyla, kardeşleriyle omuz omuza yer alıyor. Bu savaş fabrikada - semtte, köyde - kentte sürüyor. Bu savaş, sokaklarda gençlerimizin kanını döken faşistlere karşı gidiyor. "Analar doğurur, faşistler öldürür!", "Analar doğurur, emperyalistler, işbirlikçileri, Kore'lere, Kıbrıs'lara, top ağzına sürer!" diyen kadınlarımız, "Evlad acısına son!" belgisini yükseltiyorlar. Analar, bacılar, topraklarımızda nötron bombaları, ölüm harmanları istemiyor. Gelinler, kanlı gözyaşları dökmek istemiyor. Kadınlar iş istiyor, hak istiyor, kreş istiyor, barış istiyor, yaşamak istiyor.

İKD böylesi yüce amaçlar için savaştığından ötürü haklı olarak halkımızın sevgisini, saygısını kazanıyor. Yalnız toplumumuzda, Türkiye'de değil, uluslararası alanda, savaşta hak ettiği yeri alıyor. İKD'nin bu Kongresi, onun yığınsallaşmasında, kadın hareketini birleştirmek çabalarında, işçi sınıfının yanbaşında eşit haklar, barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve toplumsal ilerleme savaşımında yeni bir aşama oluşturacaktır.

TKP Merkez Komitesi, Kongre'nize büyük başarılar diler.

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

26 Mayıs 1978

YUMUŞAMAYA KATKI

«Sovyetler Birliği Genel Kurmay Başkanı ve Savunma Bakanı birinci yardımcısı Mareşal Ogarkof Ankara'ya geldi. Emperyalizmin ve NATO'nun provokasyonlarını yoğunlaştırdığı, silahlanmayı körüklediği, insanlığı korkunç nötron bombasıyla tehdit ettiği bir dönemde yapılan bu gezi, karagün dostumuzun dünyada ve bölgemizde barışın savunulması, yumuşamanın derinleştirilmesi savaşında ülkemize gösterdiği büyük önemin yeni bir kanıtıdır.

Büyük komşumuz Türkiye'ye karşı daima barışçı bir politika izlemiştir. Sovyetler Birliği ile Türkiye arasında gerçek dostluk ve karşılıklı yarar temeline dayanan işbirliğinin kurulması, yüce Lenin'in başında bulunduğu ilk işçi - köylü devletinin dış politikasının ana ilkeleri arasında yer almıştır.

Genç Sovyet devleti, ulusal kurtuluş savaşı yıllarında, o ölüm-kalım döneminde, halkımıza ekonomik, politik ve askersel yardımlarda bulundu. Türk genel kurmayı, ulusal kurtuluş savaşı yıllarında, Oktobr'ı utkuya ulaştıran, iç gericiliğin ve ondört emperyalist devletin saldırısını başarıyla göğüsleyen Sovyet ordusunun zengin savaşçı geleneklerinden ve yöntemlerinden geniş ölçüde yararlanma olanağı buldu. Bütün bunlar düşmanın denize

dökülmesinde, bağımsızlığımızın elde edilmesinde önemli bir rol oynadı.

Ulusal kurtuluş savaşından hemen sonra, başında Frunze'nin bulunduğu Sovyet askeri heyetinin Ankara gezisiyle iki komşu ülke arasında askersel sorunlarda yakınlaşma dönemi başladı. Bu işbirliği 1933'te, Voroşilof'un ulusal bağımsızlığımızın elde edilmesinin 10. yıldönümünde Ankara'ya yaptığı geziyle daha da pekiştirildi.

Bugün Sovyetler Birliği, ayrı sistemlere ait ülkeler arasında barış içinde yanyana yaşama ilkesinin ardıcıl savunucusudur. Bu politika somut olarak Türk - Sovyet ilişkilerinde ifadesini buluyor. Sovyetler Birliği ülkemizde dostluk içinde yaşamak istiyor. İki ülke arasında barışın ve güvenliğin garantilenmesi için bir saldırı olmazlık anlaşmasının bağlanmasını öneriyor. Lenin'in ülkesi Türkiye'ye milyonlarca lira tutarında ekonomik ve teknik yardım yapıyor. Bu yardımlar ülkemizin ağır endüstrisini kurma yolunda önemli bir katkıdır. Emperyalist bağımlılıktan kurtulması yolunda yeni olanaklar sağlamaktadır.

Bu işbirliği, azılı gericilerin, maocu provokatörlerin körükledikleri anti - komünizm maskesini yırtıyor. Bölgemizde gerginliğin azaltılması, yumuşamanın derinleştirilmesi, bunun politik alandan askersel alanlara da aktarılması koşullarını yaratıyor. Halkımız, işçi sınıfı, tüm demokratik güçler, bu gerçekleri, bu gelişmeleri açıkça görüyor. Hükümetten emperyalizmin baskılarına, NATO'ya, silahlanmaya ve nötron bombasına karşı kesin bir tutum almasını, Sovyetler Birliği ile bir saldırı olmazlık anlaşmasının imzalanmasını istiyor. Bu istemler Ankara'da yapılan "Nötron bombasına hayır" mitinginde bir kez daha dile getirildi. CHP saygılarından Metin Tüzün, halkımızın bu istemlerini "Amerika korkunç nötron bombasıyla en başta barışın ve güvenliğin kalesi Sovyet halkını tehdit ediyor. Biz buna seyirci kalamayız" sözleriyle bir kez daha açığa vurdu.

Türkiye, bölgemizde barışın sağlanmasına ve yumuşamanın derinleştirilmesine büyük katkıda bulunabilir. Ne var ki hükümet "yumuşamaya selam" derken "silahlanmaya devam" çizgisini sürdürüyor. Ambargoyu kaldırma, yoğun bir silahlanmaya gitme çabaları, Savunma Bakanı'nın NATO Nükleer Planlama Komitesi toplantılarına katılıp nükleer silahlanmanın yoğunlaştırılmasını öngören kararı imzalaması, hep bu anlayıştan kaynaklanmaktadır. Ecevit, yumuşamayı, bloklar arasında nazik bir denge olarak ele alıyor. "Biz bu dengeyi bozmamalıyız" diyor. Yumuşama bugünkü mevcut dengenin korunması demek değildir. Yumuşama kapitalizmle sosyalizmi yakınlaştırma projesi de değildir. Yumuşama, ayrı toplumsal sistemlere bağlı ülkeler arasında çok yönlü ilişkilerin geliştirilmesi, gerginliğin giderilmesi, silahlanmanın önüne geçilmesi, dostluk, barış ve işbirliği ilişkilerinin yerleşmesi

demektir. Emperyalizmin uluslararası alandaki saldırı konularından geriye itilmesiyle yumuşama süreci güç kazanmaktadır. Bundan ötürü Helsinki kararlarının önemli bir bölümü yumuşamanın politik alandan askersel alana aktarılması konularına ayrılmıştır. Bunun Türkiye için şu anlamı vardır: Türkiye yumuşama sürecine katkıda bulunmak için emperyalizmin ve NATO'nun silahlanma yarışının dışında kalmak, emperyalizmin kölelik zincirini koparmak; bağımsız ve barışçı bir dış politika izlemek zorundadır. Ulusal güvenliğimizin ve bağımsızlığımızın sağlanmasının temel koşulu budur.»

(TKP'nin Sesi Radyosu, 25 Nisan 1978)

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ'NİN POLİTİK ETKİNLİĞİ

«1 Mayıs savaşı Türkiye Komünist Partisi'nin izlediği Markçı - Leninci ilkelere bağlı politikasını bir yoklamadan geçirdi. Komünist Partisi bu sınavdan başarıyla çıktı. Memlekette keskinleşen sınıf savaşımının en yüksek bir aşaması sayılan 1 Mayıs, en başta Türkiye Komünist Partisi'nin politikasını doğruladı. Somut olarak bu politika Ulusal Demokratik Cephe'yi oluşturacak başlıca güçlerin 1 Mayıs Alanı'nda birleşmesiyle belgelendi. TKP'nin gücü, politik etkinliği, yığınları eylem alanına çekme, onları ortak düşman emperyalizme ve faşist tehlikeye karşı birleştirme yeteneği 1 Mayıs'da açıkça vurgulandı.

İşçi sınıfının etrafında köy emekçileri, ilerici gençlik, yurtsever kadınlar, sanatçılar yerlerini aldı. CHP'li parlamenterler, komünistler, sosyalistler, emperyalizme ve faşizme karşı olanlar 1 Mayıs Alanı'nda sınıksız kenetlendi. Komünistlerin ardıcıl, ilkesel ve özverili çalışmaları Ulusal Demokratik Cephe binasına yeni bir köşetaşı daha koydu. İşçi sınıfının, ilerici güçlerin, halkımızın Türkiye Komünist Partisi'nin izlediği politikayı desteklediği, 1 Mayıs Alanı'nda yüzbinlerin "TKP'ye Özgürlük!" haykırışlarıyla kanıtlandı.

Bu belge, bir yandan demokrasi savaşımının ayrılmaz bir parçası olarak memlekette yankılar uyandırıyor, öte yandan dostu düşmanı kesinkes belirleyen bir ülkü ortaya çıkıyor.

1 Mayıs'dan sonra iç gericiğin saldırıları bu noktada birleşiyor. Düşman en ağır toplarını harekete geçirerek, TKP'nin yığınlar arasında artan politik etkinliğini kırıp, 1 Mayıs Alanı'nda elele, omuz omuza veren güçlerin arasını açmak istiyor.

Bunda anti - komünizmi temel politika haline getiren Tercüman ve faşist Hergün gibi karşı - devrimcilerin kümelenildiği gazeteler başı çekiyor. Tercüman TKP düşmanlığını kusarken, Mao-cu provokatörleri övmeyi de unutmuyor. Türk ve Kürt halkının arasını açmaya yeltenen, Kürtleri Türkiye'de gelişen anti - em-

peryalist, anti - faşist savaştan koparmaya çalışan **Aydınlık**'çı karşı - devrimcileri savunuyor.

Gerici - faşist güçler ve maocular, Kürt halkının azılı düşmanı olduklarını bu 1 Mayıs'da da açığa vurdular. 1 Mayıs Alanı'nda haykırılan "Türk ve Kürt halkı, ortak düşmana karşı birleşin!" belgisine karşı çıktılar. Bu belge, Kürt halkı üzerinde sürüp giden teröre, ağa ve jandarma zu müne, faşistlerin, maocuların provokasyonlarına karşı, demokratik hakları için, kendi dilinde okuma - yazma olanağına kavuşma, eşit haklar için savaşın Kürt halkının çıkarlarına uygundur, ortak düşmana karşı savaşta birleştiricidir. Ama iç gericilik, Maocular birliğe düşmandır. Bunlar "ortalık karışsın, kan dökülsün, millet birbirine saldırsın, halk düşmanları, barış düşmanları, anti - komünist, anti - Sovyet güçler hükümete geçsin" istiyorlar. "1 Mayıs'da niye kan dökülmedi?" diye yırtınıp duruyorlar.

Faşist Hergün gazetesi ise TKP'ye karşı cihat çağrıları yapıyor. "Derlenip toparlanalım, TKP'ye karşı kampanya açalım" diye iç gericiliği kan dökmeye çağırıyor. Faşizme tirmanan işbirlikçi burjuvazinin TKP'ye, komünistlere karşı açtığı terör hiçbir zaman durmamıştır. Bu terör 58 yıldır sürüp gidiyor. Ama Türkiye Komünist Partisi artık eski Türkiye Komünist Partisi değildir. Gericiliğin zindanlarında, grevlerde, 1 Mayıs Alanları'nda çelikleşmiş ve bugün fabrikalarda, maden ocaklarında, kooperatiflerde, bürolarda, köyde, kentte, işçi sınıfının savaşım hattında boy atan bir Türkiye Komünist Partisi var bugün her alanda. Türkiye Komünist Partisi, komünistler nerede işçi sınıfının, halkın çıkarları için savaşım varsa, bu savaşımın etkin bir unsuru olarak en çetin kesimlerinde yer aldılar, alıyorlar.

İşte TKP'nin yığınlar arasında artan politik etkinliğinin sırrı budur. Yüzbinlerin "Türkiye Komünist Partisi'ne Özgürlük" belgisini yükseltmelerinin temelinde bu gerçek yatıyor. Türkiye Komünist Partisi'ni bu savaşımdan hiçbir güç koparamaz. Türkiye Komünist Partisi yasak zincirlerini yığınlar arasında artan etkinliği ve Marksizm - Leninizm ilkeleri temelinde güçlenen savaşımıyla koparacaktır.»

(**Bizim Radyo**, 9 Mayıs 1978)

★

BÖLÜCÜLÜK MASALI

«İşbirlikçi - tekelci sermaye, gerici - faşist partilerin başları, bunların suç ortağı olan Bâb-ı Ali'nin gerici, paçavra gazetelerinin kalemlşorları hep bir ağızdan 1 Mayıs'a kudurmuşçasına saldırmaya devam ediyorlar. "1 Mayıs'da bölücülük yapıldı" yaygarası bu saldırının iğrenç bir yüzü.

Gerçekleri halkın gözünden gizleyeceklerini sanan emperyalizmin bu gözü dönmüş uşakları herşeyi tepetaklak edeceklerini

düşlüyorlar. 1 Mayıs'da Türk ve Kürt işçilerin, emekçilerin ellerinde yükselen transparanlarda "Yaşasın Türk ve Kürt halkının savaş birliği" yazılıydı. İşte azgın gericiliğin "bölücülük yapıyor" dediği, iki halkın savaş birliğini dile getiren bu transparanların taşınmasıdır.

1 Mayıs'da emperyalizme ve faşizme karşı ulusal - demokratik güçlerin birliği yolunda, işçi - köylü bağlaşıklığı yolunda atılan olumlu adımlar gibi, Türk ve Kürt işçilerinin, emekçi yığınlarının savaş birliği yolunda da kalıcı adımlar atıldı. Bu savaş birliğinin geliştirilmesi yolunda atılan adımlar, yükseltilen transparanlarda, haykırılan belgelerde dile geldi. Tüm gerçekleri yalan, iftira, demagojiyle tepetaklak edeceklerini hesaplayan işbirlikçi - tekelci sermaye, onun uşakları bu kez de başlarını sert taşlara çarptılar. Özgürlük isteyenleri özgürlük düşmanı, demokratik hakları savunanları demokrasi düşmanı, birliği savunanları birlik düşmanı göstermeye yeltenen bu satılmışlar, bu 1 Mayıs'da da güneşi balçıkla sıvayamadılar. Ne kan dökülecek kehanetleri, ne bölücülük yapıyor safsataları tutmadı. Türk, Kürt, Laz tüm Türkiyeli işçilerin sarsılmaz çelik birliğiyle emperyalizmin ve faşizmin karşısına dikildiği, bu savaşında tüm ulusal - demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği yolunda olumlu adımlar atıldığı bir dönemde gericiliğin bu saldırıları neye yöneliktir? Bir tek şey: Ulusal, dinsel ve benzeri ayrılıkları derinleştirmek, körüklemek, keskinleşen sınıf savaşını güçten düşürmek. Malatya'da, Maraş'da, Kars'da tezgahlanan olaylar bu sinsi kırımın uygulanmasından başka ne olabilir?

İşbirlikçi - tekelci sermayenin yurdumuzda faşizme yol açmak için giriştiği bu alçakça planları püskürtecek biricik güç, işçi sınıfımızın Türkiye Komünist Partisi öncülüğündeki birliğidir.»

(TKP'nin Sesi Radyosu, 9 Mayıs 1978)

★

"KİTLE" NİN 1 MAYIS SAYISINDA DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONU KONGRESİ VE TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ ÜZERİNE YAZISI KONUSUNDA BİR AÇIKLAMA

«Türkiye işçi hareketinin sendikaların, öğretmenlerin, gençliğin, tüm barıştan, demokrasiden yana örgütlerin uluslararası işçi hareketiyle, uluslararası gençlik, kadın ve barış hareketiyle birleşmesi, halkımızın geleceği, ulusal bağımsızlık, demokrasi, barış ve sosyalizm savaşının başarısı için zorunlu koşuldur. Bu nedenle Türkiye Komünist Partisi elindeki bütün olanaklarla tüm sendikalar, öğretmen, gençlik, kadın ve barış örgütlerinin öteki ülkelerin örgütleriyle kardeşçe ilişki kurması yolunda aralıksız çalışıyor.

Bu yöndeki savaşım, Türkiye'de yıllar boyu süren ve küçük burjuva milliyetçiliğinin sonucu olan uluslararası örgütlerden uzak durma eğilimini giderdi. O güne kadar burjuva yazarlarının, politikacılarının elinde olan Türkiye'yi temsil etme tekeli kırılmıştır. Şimdi Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nda, Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu'nda, FİSE'de, Dünya Barış Konseyi'nde Türkiye işçi, emekçi, gençlik, kadın, öğretmen ve barışsever örgütleri onurlu yerini alıyor. Bu gelişme, Türkiye işçi ve emekçilerinin en öncü kesimlerini temsil eden Türkiye Komünist Partisi'nin uluslararası komünist hareketin bütün forumlarında halkımızın emperyalizme, iç gericiliğe karşı savaşını dile getirmesi ve enternasyonal dayanışmayı vargücüyle savunmasıyla ifade edilir. Ne var ki, böylesine önemli bir gelişmeyi inanılmayacak bir şekilde bayağılaştırma, enternasyonal dayanışma yolunda atılan adımları kendi TKP düşmanlığı politikaları açısından değerlendirme girişimleri de görülüyor.

Oportünistler, daha düne kadar Türkiye Komünist Partisi'nin Türkiye'de olmadığını, yalnızca enternasyonal alanda temsil edildiğini yayıyorlardı. Böylece küçük burjuvazinin milliyetçiliğine yaslanarak güçlenmeyi denediler. Ama silah geri tepti. Hem Türkiye Komünist Partisi'nin işçi sınıfı sıralarındaki gücü, etkinliği ortaya çıktı. Hem de proletarya enternasyonalizmi, milliyetçiliğe üstün gelmeye başladı. Bu durumda küçük burjuva oportünist elemanlar ağız değiştirmeye, yeni taktikler uygulamaya başladılar. CGT ile Maden-İş'i karşı karşıya getirme denemesinde olduğu gibi, "uluslararası düzeyde karışıklık yaratabilir miyiz?" diye kafa yormaya başladılar. Nitekim "CGT, DİSK'i suçluyor" diye koparılan yaygarayı, 1 Mayıs günü **Kitle** adlı dergide "Türkiye Komünist Partisi'nin mesajı Dünya Sendikalar Federasyonu Kongresi'nde okunmadı" yaygarası izledi. CGT ile ilgili haber ne denli yalansa, Dünya Sendikalar Federasyonu Kongresi ile ilgili haber de o denli uydurmadır. Çünkü Türkiye Komünist Partisi Dünya Sendikalar Federasyonu'nun 9. Kongresi'ne hiçbir resmi mesaj göndermemiştir. Uluslararası dayanışma sorununu, mesajların okunması ya da okunmaması gibi tam anlamıyla Batı tipi burjuva ölçütlere dayandıranlara denecek fazla birşey yoktur. Ama bu yönde atılan her çirkin adımın emperyalizme ve faşizme karşı eylem birliği girişimlerine zarar verdiği açıktır.»

(TKP'nin Sesi Radyosu, 9 Mayıs 1978)

DOĞUYA KAYAN TERÖR VE PROVOKASYONLARIN AMACI

«Malatya ve Kahramanmaraş'da yeniden başlatılan provokasyon, arkasından kasırga gibi ortalığı yakan, yıkan gerici - faşist terör hızla, planlı olarak Doğunun diğer illerine sıçratıldı. Şim-

dilik sonuç Kars, Ağrı, Urfa, Gaziantep'de ve diğer sekiz kentte yüzlerce yaralı, ölü, yüzlerce binanın yakılmış olması ve hepsinden de önemlisi ordunun Doğuda bir sıkıyönetim havası estirmesi olarak görünüyor. Ama olanlar, özellikle AP, MHP başlarının 1 Mayıs kutlamasından sonra yaptıkları konuşmalar, gericiliğin ve faşizmin işi bu noktada bırakmayacakları kanısını güçlendiriyor, doğruluyor.

Doğuya kaydırılan provokasyon ve terörün amacı, Malatya olaylarında kendini apaçık göstermiştir. Fendoğlu'nun acı sonu ve bu acı son üzerine kolkola boy boy fotoğraflar çektiiren gerici - faşist karması cephe ortaklarının başları, Demirel, Türkeş ve Erbakan, arkasından yeniden cihat çağrıları, "komünistler Fendoğlu'nu ve yakınlarını öldürdüler", "komünistler, Kürtler, Aleviler camileri yakıyorlar" yalanları ve aldatılmış bir köylü yığınının silahlı harekete geçirilmesi bunun küçük ya da büyük çapta benzeri oyunlar Doğunun diğer illerinde oynanıyor ve tezgahlanıyor. Bununla :

1) Tüm ilerici - yurtsever güçlerin eylem ve cephe birliği hareketinin caydırıcı etkisi karşısında güç yitirme sürecine girmiş olan gerici - faşist cepheyi toparlamak;

2) Demokratik hareketi bastırmak, sınıf savaşını en keskin biçimlere döndürebilmek için gericiliğe ve faşizme militan bir yığın tabanı oluşturulmak isteniyor.

Özellikle AP ve MHP başlarının yönettiği ve MSP'nin de eski suç ortaklığına dayanan tehditlerle içine çekildiği bu harekete Maoçu karşı devrimci gruplar her yönden yardım ediyor, onların planlarını uyguluyorlar. Sovyetler Birliği'ne ve Türkiye Komünist Partisi'ne karşı düşmanlıkta her yolu mübah gören Perinçek ve takımı, iç ve dış gericiliğin faşist tırmanışına teorisyenlik yapıyor, diğer Maoçu gruplar ise bir yandan silahlı eylemleriyle CIA ve MİT'in denetiminde provokasyonlara doğrudan katılıyorlar, bir yandan da ulusal sorunu ve mezhep ayrılıklarını sınıf savaşının önüne koyarak gericiliğin ve faşistlerin emekçi halka, Kürt ve Türk emekçilerini birbirine düşürme oyunlarına yardım ediyorlar.

Gerçekte Doğunun yapısı, hem iç ve dış gericiliğe, faşistlere, hem de Maoçu ajanlara bu tür oyunlar tezgahlama olanağı veriyor. Doğu illerinin birçoğunun patlamaya hazır barut fıçısı durumunda oldukları son olaylarda bir kez daha ortaya çıkmıştır. Çünkü en başta, bugüne kadarki gerici hükümetlerin ulusal baskı, zorla asimilasyon politikası Kürt ve Türk halkının arasına kama sokmuştur. Yine bu politikanın sonucu Türkiye Kürdistanı geri bırakılmıştır. Ve burada hâlâ politik olarak Türk ve Kürt burjuvazisinin gittikçe palazlanmasıyla birlikte Türk ve Kürt feodalleri, şeyhler, şihlar egemendir ve elbette ki bunlar güçlerini tüm Türkiye'de gericiliği ve büyük burjuvazinin en azılı kesim-

lerini temsil eden AP, MHP ve MSP'nin amaçları doğrultusunda kullanılmaktadırlar. Elbette AP, MHP ve MSP başları bunlar aracılığıyla ilerici - demokratik hareketin bir bütün olarak Türk ve Kürt emekçilerini örgütlemesini engellemeye çalışmaktadırlar. Gerçek bölücülüğü onlar yapmaktadırlar.

Bugün hükümet, iç ve dış gericiliğin, faşistlerin, emekçi halkı, Türk ve Kürt halkını birbirine karşı kışkırtıcı, bölücü girişimlerinin karşısında duramamaktadır. Herşeyden önce bu hükümet Kürt halkının varlığını ve onların demokratik haklarını tanımalıdır. Yoksa bugünkü tutumuyla AP, MHP ve MSP başlarının işini kolaylaştırmaktan öteye geçemez. Komünistler, ilerici - yurtsever güçler, Kürt ve Türk halkının hangi mezhep ve dinden olursa olsun, tüm emekçilerin birliğini savunmuşlardır. 1 Mayıs'da yüzbinlerce emekçi hiçbir ayırım gözetmeksizin işçi sınıfının yükselttiği anti - faşist, anti - emperyalist savaş bayrağı altında omuz omuza vermişlerdir. "Yaşasın Kürt ve Türk emekçilerinin savaş birliği" belgileri 1 Mayıs Alanı'nda tüm emekçilerin düşmanının ortak olmasından çıkmaktadır.

Bugün ülkemiz için baş tehlike dış gericilikle, Amerikan emperyalizmiyle bütünleşen ve faşist tırmanışı sürdürmek isteyen AP ve MHP'dir, onların arkasındaki sermaye gruplarıdır. Tüm anti - faşist, anti - emperyalist güçler, tüm demokratik parti ve örgütler, akımlar 1 Mayıs Alanı'nda güç kazanan eylem ve cephe birliği hareketine, bu tehlikeye karşı hız kazandırmalı, Kürt ve Türk tüm komünistler, sosyalistler, sosyal demokratlar kalıcı birlik hareketine yönelmelidirler. Ancak böyle bir birlik hareketi gericiliğin ve faşizmin Doğuda oynamak istediği oyunun önüne geçebilir.»

(Bizim Radyo, 10 Mayıs 1978)

★

DIŞ POLİTİKADAKİ CANLILIKTA OLUMLU - OLUMSUZ YÖNLER

«MC hükümetlerine karşılık Ecevit hükümetinin dış politika-ya bir hareketlilik getirdiği görülüyor. Bir bütün olarak ve soyutlayarak dış politikadaki bu canlılığı herşeyiyle olumlu bulanlar var. Ecevit hükümetinin iddiası da, dış politikadaki bu hareketlilikle içteki ekonomik bunalımın çözümünü kolaylaştırmak. Ancak, sanırız, artık ekonomik bunalımın nasıl, kimlerin sırtına yüklenerek çözüleceği anlaşıldıktan sonra dış politikadaki olumsuzluklar daha belirgin olarak kendini göstermiştir. Bu da Ecevit hükümetinin dış politikasındaki canlılığı bütünüyle olumlu bulan görüşleri zayıflatmıştır.

Ecevit hükümeti NATO içinde kalmakla birlikte çok yönlü bir dış politika izliyor. Sosyalist ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesi özellikle Sovyetler Birliği ile bölgemizde barışı ve ulusal çıkarlarımızı-

zı gözeten bir saldırmazlık anlaşması yolu üzerinde yürümesi bu çok yönlü dış politikada en olumlu eğilimdir.

Buna karşılık bu çok yönlü politika içinde temel eğilim, ABD yanında, hatta ambargo ve Kıbrıs konusu nedeniyle birazcık ABD'ye karşı NATO'nun ikinci güçlü emperyalist ülkesi Federal Almanya'ya yaslanmaktır.

Ecevit'in Federal Almanya'ya yaptığı ziyaretin daha ilk günlerinde bu eğilim bütün açıklığıyla kendini gösterdi. Ecevit'in Federal Almanya ziyaretiyle ilgili olarak yapılan açıklamalarda Federal Almanya ile yapılacak ortak yatırımlarla Türkiye'de bir harp sanayiinin kurulmasının başlatılacağı bildiriliyor.

Pek uzağa gitmeden bu girişimi MC hükümetlerinin ve özellikle bu hükümet içinde MSP'nin girişimiyle karşılaştırmanın oldukça yararı var. Böyle bir karşılaştırma, birincisi, bu tür bir girişimin ekonomik bunalımı çözmek gibi bir amaçla ne derece bağdaştığını gösterecektir. İkincisi, harp sanayii kurmak gibi bir işte Türkiye'nin ekonomik potansiyelinin ne olduğunu hatırlatacaktır. Ve üçüncüsü, böyle bir girişimden gerçekte kimlerin yararlı çıkacağını gösterecektir.

MC hükümetleri harp sanayii kurma girişimleriyle, silahlanmayla, NATO'ya bağlı kalmakla ekonomik bunalımı daha da derinleştirmişlerdir. İşsizlik, pahalılık almış yürümüş, 1974 - 1977 yılları arasında dış ticaret açığı 14 milyar doları bulmuş, yurt dışındaki işçilerin dövizleri bu tür girişimler aracılığıyla da yerli ve yabancı tekellere peşkeş çekilmiştir.

MC hükümetlerinin ve Erbakan'ın harp sanayii girişimlerinin kendisi iflas ettiği gibi, ülke ekonomisinin daha da iflasını getirmiştir.

Şimdi Ecevit hükümeti şu ya da bu ölçüde bir harp sanayii girişimini gerçekleştirebilir. Ama bundan hiçbir zaman ülkemiz ve halkımız yararlı çıkmaz. Bundan hiçbir zaman insanlık ve barış davası yararlı çıkmaz. Bundan ancak olsa olsa ABD silah tekelleri, İngiliz ya da İtalyan, Fransız silah tekelleri yerine Federal Alman silah tekelleri yararlı çıkar. Tüm bu silah tekellerinin körükledikleri silahlanma ve dünyayı bir felaketin eşiğine sürükleme politikası yararlı çıkar.

Şöyle bir bakılsın bakalım: Hangi burjuva politikacısı "harp sanayii kurulmasın" diyor. Hemen hepsi böyle bir ters yolun taraflıdır. Ama hepsi de başka başka dev silah tekellerinin ya da emperyalist ülkelerin denetiminde bu işin yapılmasını istiyorlar. Bugün ülkemizde gerici, barış düşmanı, şovenist burjuva politikacıları emperyalist silah tekellerinin güdümüyle bu tür girişimlere önyak olmuşlardır. Silah ticareti ve harp sanayileri kurma konusu, emperyalist devletler ve silah tekelleri arasında en keskin çıkar çatışmalarının sürdüğü alanlardır. Öyle ki, bunlar birbirlerinin en kirli çamaşırlarını, rüşvet skandallarını ortaya

çıkarmakta, sabotajlar düzenlemekte, eski burjuva politikacılarını düşürüp yenilerini ortaya çıkarmakta sonsuz denecek kadar deneye ve hünere sahiptirler, güçlüdürler.

Emekçi halk yığınları, hangi biçimde olursa olsun, silahlanmaya karşıdır. İlerici - yurtsever güçler böyle bir politikanın halkımızın ve ulusal çıkarlarımızın karşısında olduğunun bilincindedir. 1 Mayıs Alanı'nda ulusal savunmamızın ve güvenliğimizin en başta gelen güvencesinin, emekçi halkın örgütlü birliğine dayalı barışçı bir dış politika olduğu bir kez daha dile getirilmiştir.

Ecevit hükümeti halkımızın bu sesine kulak vermemelidir. Yurt dışındaki işçilerimiz gönderdikleri dövizlerle silah alınmasını ya da üretilmesini istemiyorlar, yurttan iş istiyorlar. Üstelik silahsızlanma için, ülkeler arasındaki sorunların barışçıl yoldan çözülmesi için yapılan öneri ve girişimlerin sosyalist dünyanın ve tüm ilerici insanlığın barışçı çabalarının belirleyici bir etkinlik ve özellik kazanmaya başladığı günümüzde şu ya da bu biçimde silahlanmaya katılmak barış davası yararına olabilecek bir gücü silah tekellerinin kârları yolunda kullanmak olur.

Bağımsız, barışçı bir dış politika ile, savaş sanayii demeden, halkın varını yoğunu silahlanmaya akıtmadan, ulusal varlığını ve sınırlarının dokunulmazlığını güvence altına almış sayısız ülke örneği vardır yeryüzünde. Tersî örnekler de vardır, sayısız denecek kadar çok. Harp sanayii kurmuşlardır, ama ulusal varlıkları güvence altında değildir, bağımsız değildirler.»

(Bizim Radyo, 11 Mayıs 1978)

EMPERYALİZMİN YENİ DAYATMALARI

«Emperyalizm, Türkiye üzerindeki ekonomik, politik baskıların son zamanlarda iyice artırdı. Hükümetin hoşgörülü tutumundan yararlanan tekeller, sermaye çevreleri yeni vurgun ödümleri koparmaya giriştiler. Hükümet, emperyalizmin dayatmalarını onaylamaya başladı.

Uluslararası Para Fonu (UPF) ile yapılan pazarlıktan sonra emperyalizmin büyük sermaye çevreleri Ankara'ya akın ettiler. Dünya Bankası patronu McNamara 7 kişilik bir heyetle Ankara'ya geldi. Ecevit'le, Maliye Bakanı Müezzinoğlu'yla, işbirlikçi büyük patronlarla, banka yetkilileriyle görüşmeler yaptı. Verilecek olan kredi için yeni vurgun, sömürü şartları koştu. Kredi için ancak Dünya Bankası'nın öngördüğü alanlara yatırım için verileceği, UPF'nun daha önce öne sürdüğü isteklerin yerine getirilmesi gerektiğini söyledi. Hemen bunun ardından 6 yabancı emperyalist bankanın yetkilileri Ankara'da Merkez Bankası yetkilileriyle görüşmelere başladılar. Bunlar, ABD'den Citybank Chase Manhattan ve Morgan Guaranty, Federal Almanya'dan Deut-

sche Bank ve İsviçre'den Union of Switzerland Bank gibi emperyalizmin dev bankalarıdır. Bu 6 bankanın temsilcileri, 20 emperyalist bankanın katılacağı "Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu" nun oluşturulması konusunu görüştüler. Verecekleri 600 milyon ile 1 milyar dolar arasındaki kredi için yeni sömürü şartları koş-tular. Bunu da UPF'nun ileri sürdüğü koşullarının uygulanması-na bağladılar.

Emperyalizm, Türkiye üzerindeki bu ekonomik dayatmalarıyla birlikte politik baskılarını Nisan ayının ilk yarısında da sürdürdü. Ankara'ya gelen Belçika Dışişleri Bakanı Simonet, Ecevit'in "Türkiye'nin bu şartlar altında NATO içinde görevini istenildiği ölçüde yerine getiremeyeceği" sözlerini endişeyle karşıladığını açıkladı. "Bu bütün Batı Avrupa'yı ve Amerika'yı ilgilendiren bir askersel sorundur" dedi. Hemen bunun ardından Amerikan Dışişleri Bakan Yardımcısı Warren Chistopher'in başkanlığında bir heyet Ankara'ya geldi. Yapılan görüşmelerde Chistopher, Türkiye'nin NATO'nun silah deposu ve saldırı ocağı olarak kalması yönünde baskı yaptı. Ecevit hükümeti de emperyalizmin bu politik ve askersel isteklerini daha iyi yerine getirebilmek için Amerikan heyetinden "Ambargo"nun kaldırılmasını istedi. Bu da gösterdi ki, Ecevit hükümeti, memleketin sorunlarını emperyalizmin saldırgan NATO'nun zinciri içinde kalarak sözümona çözmek istiyor.

Oysa, Türkiye'yi batıran bu politikadır. Korkunç pahalılık, derinleşen enflasyon, artan işsizlik, kronik bunalımlar emperyalizmin ekonomik, politik ve askersel örgütlerine bağımlılıktan geliyor. Türkiye ile Yunanistan arasında gerginliğin sürüp gitmesinin, Kıbrıs sorununun bir çiban başı olarak ortada durmasının temelinde NATO, onun saldırganlık politikası yatmaktadır.

Ecevit hükümeti barıştan, ulusal bağımsızlıktan yana, komşularımız sosyalist ülkelerle çok yönlü işbirliği yolunda somut adım atmadan, silahlanma yarışına, özellikle nötron bombasına karşı kesin tutum almadan, kendisinin de sözünü ettiği "çok yönlü bir dış politika" izliyemez. Halkımız Fantom uçakları değil, barış, özgürlük, iş, ekmek, insanca bir yaşam istiyor. Bu ise emperyalizmin finans örgütlerinin sömürü ve yağma istemlerine boyun eğmekle değil, tersine emperyalizmin kölelik boyunduruğundan, onun politik, ekonomik ve askersel baskı örgütlerinden kurtulmakla olur. TKP, ilerici güçler, halkımız bunun için savaşıyor.»

[DURUM, Türkiye Komünist Partisi'nin Enformasyon Bülteni, Sayı 7 (213)]

ATILIM'LA DAYANIŞMA KAMPANYASI SÜRÜYOR

«TKP MK organı "Atılım" işçi sınıfının, emekçi halkımızın emperyalizme, işbirlikçi burjuvaziye, faşist tehlikeye karşı barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve sosyalizm savaşının örgütlenme-

sinde, TKP'nin güçlenmesinde, parti kadrolarının ideolojik bilincinin yükseltilmesinde büyük rol oynuyor. "Atılım" parti yaşamının merkezinde yer alıyor. İşçiler, emekçiler, "Atılım" için para topluyorlar. İşyerlerinden olayları ve dertlerini gazeteye bildiriyorlar, gazetenin muhabirliğini yapıyorlar.

Batı Avrupa ülkelerinde, özellikle Federal Almanya'da çalışan işçilerimizin kurdukları "Atılım'la dayanışma komiteleri", 1 - 15 Nisan günlerinde «Atılımı oku, okut» adı altında yığınsal bir kampanya açtılar. 15 gün boyunca kapalı salon toplantıları, açık oturumlar, şenlikler, afişleme ve sergileme çalışmaları düzenlendi. Toplantılarda, "Atılım"ın işçilerin, köylülerin, gençlerin, emeğiyle geçinen herkesin haklarını ardıcıl savunan, onlara savaş yolunu gösteren tek gazete olduğu anlatıldı. Bütün işçiler ve emekçiler Atılım'ı okumak ve okutmak, yardımda bulunmak için açılan kampanyaya aktif bir biçimde katılmaya çağrıldı.

Kampanya 1 Nisan'da Federal Almanya'nın Frankfurt kentinde yığınsal bir gösteriyle başladı. Düzenlenen gecede, "Atılım bizimle!", "TKP'ye özgürlük!" "Atılım'dan öğrendik, TKP'de birleştik!" sloganları haykırıldı. İşçilerimiz, "Atılım bizim gazetemizdir" diyerek bağış yaptılar. Avrupa işçi sınıfının savaşlarıyla bağlanan proletarya enternasyonalizmini, grevlerde somut olarak öğrenen işçilerimiz kampanya boyunca proletarya dayanışmasının da somut örneklerini verdiler.

15 Nisan'da Köln'de düzenlenen "Atılım'la dayanışma" toplantısı bir Atılım şenliğine dönüştü. Toplantıya bin işçimiz katıldı. "TKP'ye özgürlük!", "Yaşasın enternasyonalist dayanışma!", "Atılım'dan öğrendik, TKP'de birleştik" sloganları salonu cınlattı. Alman Komünist Partisi (DKP) adına konuşan temsilcinin sözlerini ve Şili, Yunanistan, Portekiz Komünist Partilerinin mesajlarını işçilerimiz alkışlarla karşıladılar.

Atılım'la dayanışma kampanyasına katılan bir işçimiz görüşlerini şöyle dile getiriyordu: "Hani halk arasında bir deyim vardır: Dobra, dobra söylüyor diye. İşte bunu Atılım'da gördüm. Atılım, işçi sınıfımızın, halkımızın işbirlikçi burjuvaziye, uluslararası emperyalizme karşı savaşımında yol göstericisidir, örgütleyicisidir. Atılım'ın güvendiği güç Türkiye işçi sınıfı, uluslararası işçi sınıfı, tüm dünya, ilerici, yurtsever güçleri ve yakın tarihsel dostumuz Sovyetler Birliği'dir."

"Atılım'la dayanışma kampanyası" boyunca F. Almanya'nın diğer kentlerinde düzenlenen toplantı, gösteri ve şenlikler de aynı sınıf bilinci ile yürütüldü.»

[DURUM, Sayı 17 (213)]

DEMOKRATİK YIĞIN ÖRGÜTLERİNİN YAKLAŞAN KONGRELERİ ÜSTÜNE

«Önümüzdeki günlerde gençlik, kadın ve öğretmen dernekleri, mimar ve mühendis odaları birlikleri gibi, demokratik yığın örgütlerinin kongreleri yapılacak. Bu kongreler, daha şimdiden kamuoyunun dikkatlerini üzerine çeken önemli politik bir olay olarak ortaya çıkıyor. Bu da doğaldır. Demokratik yığın örgütleri baş düşman emperyalizme, baş tehlike faşist tırmanmaya karşı savaşta etkili bir güç olarak ön sıralarda yer almaktadırlar. Bu örgütler özü bakımından anti - faşist, anti - emperyalist niteliklidirler. Eylemleri, emekçi halkın temel çıkarlarını savunmaya, emperyalizmin kölelik zincirini kırmaya, faşizmi yenmeye, halkın demokratik haklarını sağlamaya yöneliktir. Bu niteliklerinden ötürü demokratik yığın örgütleri işçi sınıfının, halkın güvenini kazanmış, düşmanın gözünde diken olmuşlardır. Bu gerçekleri 1 Mayıs dev gösterilerinde ve ondan sonraki gelişmelerde de gördük. 54 demokratik örgüt 1 Mayıs'da elele verdi, "faşizme geçit yok" haykırılarıyla düşmanın karşısına dikildi. Bu çıkışla bir yandan işçi sınıfının etrafında, onun sınıfsal çizgideki politikası doğrultusunda birleşen ilerici örgütlerin sınıf savaşındaki onurlu yeri belgelendi, diğer taraftan UDC binasına yeni bir köşe taşı kondu. Bu olumlu gelişmelerden korkuya kapılan iç gerici, Demireller, faşist Türkeşler demokratik yığın örgütlerine karşı saldırılarını daha da yoğunlaştırdılar. Bunlar bir yandan silahlı bombalı komandolarını işçilerin, gençlerin üzerine sürüyor, diğer taraftan sinsice yöntemlerle ilerici yığın örgütlerini işçi sınıfından koparmaya, anti - emperyalist, anti - faşist hareketin dışında tutmaya yelteniyorlar. 1 Mayıs dev gösterisinden sonra iç gerici demokratik yığın örgütlerini anti - komünizm silahıyla vurma taktiklerini hızlandırdı. Bu kuruluşları Komünist Partisi'nin birer yan örgütüymüş gibi göstermeye yeltenerek, faşist 141 ve 142'lerin yasak bölgesine çekmeye, orada vurmaya kalkıştı. Burjuvazinin bu taktiği yeni değildir. Burada yeni olan sağ sosyal demokrat yöneticilerin, demokratik yığın örgütlerinin Taksim alanına "TKP'ye özgürlük" haykırılarına kınamadıklarını söylerken, bu örgütleri yığınlardan yalıtılma taktiğine başvurmasıdır. Hükümet başlarının bu tutumu, ilerici-demokratik güçleri parçalamaya yöneliktir. Bu ise anti-faşist savaşı zayıflatır, iç gericiliğin faşizme tırmanma çabalarını daha da kolaylaştırır.

Demokratik yığın örgütleri toplumun geniş katmanlarını değişik politik görüşe sahip kişileri çatısı altında birleştiren kuruluşlardır. Komünistler yığın örgütlerinde çalışmayı anti-faşist, anti-emperyalist savaşın güçlenmesi açısından değerlendirirler. Ama bu çalışmalarını yürütürken demokratik yığın örgütlerinin bağımsız olduğunu gözönünde tutarlar. İlerici yığın örgütleriyle Komünist Partisi arasında organik bir bağ yoktur.

Ama onları yakınlaştıran noktalar çoktur. Bunların başında faşizm tehlikesine, silahlanmaya, emperyalizmin baskılarına - dayatmacalarına, NATO'ya, topraklarımızdaki üslere karşı ortak noktalarda birleşmek gelir. Bu bakımdan TKP Programı'yla demokratik yığın örgütlerinin anti - emperyalist, anti - faşist nitelik taşıyan programları arasında bir uyumsuzluktan söz edilemez.

Demokratik yığın örgütleri işte böylesi bir ortamda kongreye hazırlanıyorlar. Kongrenin gündeminde yer alacak olan konular memleketin bugünkü aşamasında ortaya çıkan sorunlarının dışında olmayacaktır kuşkusuz. Öyleyse ilerici yığın örgütlerinin ödevi faşist tehlikeye karşı yığınları bilinçlendirmek, örgütlemek, anti - komünizmi ve anti - Sovyetizmi, maocuların, troçkistlerin yıkıcı eylemlerini sürekli demaske etmek, 1 Mayıs'ta Taksim alanında oluşan birliği daha da pekiştirmek çalışmalarına katkıda bulunmaktadır. Komünistler bu doğrultuda demokratik yığın örgütlerine yardım etmeye hazırdır. Geniş yığınlarla sıkı bağlar kurmak, onların güvenini kazanmak komünistlerin başta gelen görevlerindedir. Ama bunu yaparken komünistler ayrılıkçı değil birleştirici noktaları ön plana çıkarırlar, ayrılıkçı tutumları birleştirici çalışmalarla ortadan kaldırmaya çalışırlar.»

(TKP'nin Sesi Radyosu, 12 Mayıs 1978)

ANTI - FAŞİST, ANTI - EMPERYALİST GÜÇLERİN CEPHESİ HALKIMIZ İÇİN TEK KURTULUŞ YOLU OLACAKTIR.

«1 Mayıs'ı kana bulayamayan iç ve dış gericilik, faşist güçler peşpeşe gövde gösterileri düzenliyorlar. Bu gövde gösterilerinin amacı, hem 1 Mayıs'da ilerici, yurtsever güçlerin dev anti - faşist, anti - emperyalist gösterilerinin geniş emekçi yığınlar üzerindeki etkisini kırmak, hem de görülmemiş bir anti - komünizm histerisi ve demogoji ile faşizme yığın tabanı hazırlamak. Bu gövde gösterilerinin yığınsallığını artırmak ve sağ olabildiğince faşist tirmanışta birliğe çekebilmek için bombalı provokasyonlar ve cinayetler birbirini izliyor. Faşist MHP'nin Ankara'da yapılan gövde gösterisi için Hamit Fendoğlu kurban edildi, Doğu illerinde Türk ve Kürt emekçiler, alevi ve sünni yurttaşlar birbirine kırıldı, bu hainlik, hunharlık Malatya'dan Kars'a, Elazığ'a Gaziantep'e ve diğer illere sıçratıldı. Şimdi, ordu buralarda sıkıyönetimi fiilen sürdürüyor. Faşist MHP Erzurum'da yapacağı gövde gösterisi için terör ve provokasyonları daha da artırıyor, gövde gösterisine katılmayacakların vurulacağı tehditlerini yayıyor.

AP ise 20 Mayıs'da İzmir'de, 26 Mayıs'da İstanbul'da boyunu gösterecek. Elbette AP'yle birlikte tüm gericilik ve faşizm heveslileri boylarını gösterecekler. AP ve MHP'nin gövde gösterile-

ri zincirleme planlı gövde gösterileridir. Bu gövde gösterilerine yığınsallık kazandırabilmek için kimlerin kurban edileceği ve ne gibi provokasyonların düzenlendiği ise şimdilik belli değil. Ancak hazırlıkların nerelerde yapıldığı belli, İstanbul Edirnekapı Öğrenci Yurdu faşist katilerin saldırı merkezlerinden yalnızca bir tanesi. MHP'li ve Ülkü Ocaklı faşist komandolar buraya polisi sokmamışlardır. Gericiliğin tehditlerinden ve kara kampanyalarından çekinen Vali ve İçişleri Bakanı'nın kararsızlıklarının günahını kimbilir daha kaç yurttaş, kaç aile çekecek? Ama her ne olursa olsun, 1 Mayıs'da kanlı olaylar olacak diye emekçi halkı korkutmaya, sindirmeye çalışan AP ve MHP başlarının gövde gösterilerine, uyanan yığınlar katılmayacaklardır. Onların gövde gösterilerine olsa olsa maocu ajanlar, Perinçek'ler katılırlar. Çünkü, onlar da işçi sınıfına, ilerici, yurtsever güçlere karşı, TKP'ne karşı gericiliği kampanyalar düzenlemeye çağırıyorlar, bunun için provokasyonlarda saldırılarda doğrudan faşistlerle birlikte yer alıyorlar. Halkımız onların da boyunu görecek bu gövde gösterilerinde.

İç gericilik, faşizm, AP ve MHP başları halka, demokratik hak ve özgürlüklere karşı böylesine açıkça dışlerini göstermişken, hükümet ve CHP yöneticileri sallana sallana, kaya kaya sağa gidiyorlar. Emekçi halkımız 1 Mayıs Alanı'nda omuz omuza veren yüzbinler demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesini, faşist saldırı yuvalarının kapatılmasını isterken, onlar, bir yandan ihtisas mahkemeleri kurmaya, bir yandan gericiliği ve faşizmi besleyen işbirlikçi burjuvazinin ekonomik isteklerini yerine getirmeye çalışıyorlar. Tıpkı MC hükümetleri gibi işçi ücretlerine saldırıyor, emekçilerin bir lokma ekmeğini de elinden alıp sözümlümeleketi bunalımdan kurtarma adına sermayenin cebine sokuyorlar. Yalnız bu da değil. Ecevit ve hükümetinin Federal Almanya'yla yaptığı kredi anlaşmaları doğrudan doğruya memleketin askersel saldırı paktı NATO içinde tutulması için yapılan politik koşullu anlaşmalardır. Bunu Federal Alman sözcüleri, yayın organları televizyonları, radyosu açık açık söylüyorlar. İMF'lere, emperyalist bankalara verilen ödünleri, Federal Alman emperyalizmine verilen, silah tekellerine verilen ödünler izliyor.

Ne işçi ücretlerinin dondurulmasına, ne emperyalizme böylesine ödünler verilmesine ve ne de faşizme karşı böylesine kararsız bir tutuma ilerici, yurtsever güçler boyun eğemez. Başta işçi sınıfının politik ve sendikal örgütleri, komünistler, sosyalistler, TKP, TİP, CHP'li ilerici, yurtsever sayılabılır, tüm demokratik örgütler, DİSK, TÖB-DER, halkımız için tek kurtuluş yolunun, tüm anti-faşist, anti-emperyalist güçlerin cephe birliği olduğunu 1 Mayıs'da bir kez daha göstermişlerdir. Cephe birliğinin her türlü koşulu, nesnel ve öznel koşul vardır, yeter ki, komünistler, sosyalistler, bu koşulları olgunlaştırma yönünde kay-

gı gösterebilirler, yeter ki tüm ilerici yurtsever güçler, emekçi halkımızın, işçi sınıfının savaştaki kararlılığında faşizmi yenebilecek gücü görsünler.»

(Bizim Radyo, 12 Mayıs 1978)

EMEKÇİ HALKIN SAVAŞINDA DEMOKRATİK YIĞIN ÖRGÜTLERİ

«Önümüzdeki günlerde çeşitli demokratik yığın örgütlerinin genel kurulları yapılacaktır. Genel kurulları yapılacak olan İGD, İKD, TMMOB, TÖB-DER ve diğer demokratik yığın örgütleri genç, kadın, memur, teknik eleman, öğretmen, yüzbinlerce emekçiyi çatıları altında topluyor, bağımsızlık, barış, demokrasi ve sosyalizm savaşına yine yüzbinlerce emekçiyi çekiyor, onları örgütleyiyorlar. Emekçilere kendi istemlerinin ancak, kapitalist sömürü düzeninin sona ermesiyle, emperyalizme olan bağımlılığın kırılmasıyla ve sosyalizmin kurulmasıyla gerçekleşebileceğini gösteriyorlar. Elbette demokratik yığın örgütleri birer parti değildir, bu örgütler, çeşitli katmanlardan emekçilerin şu ya da bu partili olmasına veya şu ya da bu partiye oy vermesine bakmaksızın ekonomik sosyal hakları demokratik hak ve özgürlükleri için savaşırlar. Ama, bu savaş her zaman tüm emekçi halkımızın savaşına, sosyal ve ulusal kurtuluş savaşına bağlı oldukça başarıya ulaşabilir. Demokratik yığın örgütlerinin bu savaşa katılmaları, temsil ettikleri emekçi yığınların çıkarlarının bir gereğidir. Yoksa hiçbir kimse ya da örgüt bu demokratik örgütlere kendi görüşlerini zorla benimsettiği için değil.

Tersine, burjuvazinin bütün kesimleri, kolları demokratik yığın örgütlerini işçi sınıfının sosyal kurtuluş için yürüttüğü savaştan, sosyalizm savaşından uzak tutmaya çalışmışlardır. Kimileri, gericilik bunu baskı ve terörle, anti-demokratik yasalarla ve yasaklarla kapatma kararlarıyla yapmaya çalışmıştır. Kimileri, ince anti-komünizmle, kapitalizmin değişmez sömürücü özünün ortaya çıkardığı bozuklukları tamir etme görüşleriyle, sosyal demokrat, reformcu hayallerle.

Sevinç ve onurla söylenebilir ki, ülkemizde demokratik yığın örgütleri burjuvazinin çeşitli kollarından gelen saldırılara karşın işçi sınıfının yolundan yürümekte diretmış ve bunda büyük ölçüde başarı göstermiştir. 1 Mayıs Alanı'na emekçi halk yığınları demokratik yığın örgütleriyle çıkmışlar, bağımsızlık, barış, demokrasi ve sosyalizm savaşının belgelerini haykırmışlardır. Anti-faşist, anti-emperyalist eylem birliğini 1 Mayıs'da yaşama geçirmişlerdir.

Anti-faşist, anti-emperyalist eylem birliği bugün ülkemizde, hergünkünden çok daha büyük bir acillik ve zorunluk taşımaktadır. İç ve dış gericilik, faşist güçler uygun buldukları bir

anda sınıf savaşını en keskin biçimlere döndürmek, ilerici, yurtsever güçlerin yararına değişen dengeyi zorla kendi yönlerine çevirmek için, faşist tipi rejimleri getirebilmek için yeni bir hazırlık içindedirler. Provokasyonlarla beslenen gövde gösterileri bu hazırlığın bir parçasıdır. Hükümet ise çoktan emekçi halk yığınlarına yüz çevirmiştir. Halkın deyimiyle "bütün iş başa düşmüştür!" Böyle bir durumda, demokratik yığın örgütleri genel kurullarından birlik kararlarıyla çıkmalıdır. Hiç şüphesiz ki, herşeyden önce demokratik yığın örgütlerinin kendi içlerinde, komünistler, sosyalistler, halkın çıkarlarının sonuna kadar savunulmasından yana olan sosyal demokratlar, partili partisiz tüm ilerici, yurtsever kişiler bu örgütlerin niteliği ve görevleri üzerinde birlik olmalıdırlar. Bu birlik, hem seslendikleri, temsil ettikleri emekçi yığınları daha büyük ölçüde örgüte çekecek, hem de tüm emekçi halkın, tüm ilerici, yurtsever güçlerin birliğine büyük bir katkıda bulunacaktır.

Demokratik yığın örgütlerinin niteliği üzerinde sanırız kimse tartışma yürütmüyordur artık, ama, demokratik yığın örgütlerinin güncel görevleri arasında en başta geleni Türkiye Komünist Partisi'ne konan yasağın kaldırılmasını istemektir. 1 Mayıs kutlamasında "TKP'ye Özgürlük" belgisini kaldırdılar diye demokratik yığın örgütlerine karşı, özellikle İGD ve İKD'ye karşı hem gericilik ve faşizm cephesinden hem de hükümet ve CHP'nin yöneticilerinden anti - komünist saldırılar geldi. Dün seçimlerde bu yığın örgütlerinin CHP'li ilerici adayların kazanmaları için gösterdikleri çalışmalarından dolayı CHP'li oldukları yolundaki iddialar ne kadar ters ve bölücüyse, bugün TKP'ne özgürlük istediler diye bu örgütlerin TKP örgütleri olarak gösterilmeleri de o kadar ters ve bölücü bir tutumdur. Dün demokrasi savaşının gereği seçimlerde demokratik yığın örgütlerine CHP'sini destekleme görevini yüklüyordu, bugün demokrasi savaşını, tüm demokratik yığın örgütlerine Türkiye Komünist Partisi'ne konan yasağın kaldırılması için savaşı da görev olarak yüklüyor.

Bölücü girişimleri başarısızlığa uğratmak, demokratik yığın örgütlerini emekçi halk yığınları içinde daha derinlere yayabilmek için komünistler, sosyalistler, sosyal demokratlar ortak noktalarını öne çıkarmalıdırlar, birliklerini pekiştirmelidirler. Bu halkımızı bir adım da olsa ileriye götürecektir, savaştan utkuyla çıkma şansını daha da artıracaktır.»

(Bizim Radyo, 13 Mayıs 1978)

GERİCİLİĞİN YENİ PROVOKASYONLARI, HÜKÜMETİN TUTUMU VE BİRLİK SORUNU

«Düşman, Demirel, Türkeş AP ve faşist MHP, ille de kan akıtacağız diyor. 1 Mayıs yenilgisinin acısını çıkarmak için yeni

provokasyonlara, gövde gösterilerine hazırlanıyor. Bunlar, İzmir'de başlatıp Doğu'ya - Erzurum'a kadar uzandırmak istedikleri bu eylemlerle halka gözdağı vermek, anti - komünist, anti - Sovyet cadı kazanını kaynatmak istiyorlar. Bu provokasyonların ardında ülke ekonomisini elinde tutan uluslararası dev şirketler, Shell, Mobil, BP gibi emperyalizmin yenisömürgecilik metodlarını Türkiye'de uygulayan ekonomik sömürü ve karşı - devrim kuruluşları duruyor. Bu çevrelerden destek gören iç gericiлик erke el uzatıyor, faşizme dolu dizgin gidiyor.

Söz yok ki, iç gericiliğin böylesine azgınlaşmasında hükümetin bocalamalarının da payı vardır. Faşistler, maocu provokatorler son günlerde Doğu illerimizde, Kürdistan'da kanlı bir terör sürdürüyorlar. Hükümet hâlâ sağ - sol edebiyatı yapıyor. Doğuda jandarma ve askeri birliklerin estirdikleri terör havasıyla, ilan edilmemiş sıkıyönetim uygulamalarıyla faşistlerin ekmeğine yağ sürüyor, İçişleri Bakanı Özyıldırım, faşist saldırılara karşı duran örgütleri kapatma yollarına başvuruyor. Ve bütün bunlar yetmezmiş gibi bir de, hükümet, işçi ücretlerine göz dikiyor. Emperyalist tekellerin İMF'nin dayatmacaları sonucu getirilen yeni zamlar, vergiler ve işçi ücretlerinin dondurulması girişimleri hükümetin sürekli sağa yuvarlandığını gösteriyor.

Bu olumsuz tutum, hükümetin izlediği sözümona çok yönlü dış politikada da gözleniyor. Emperyalizme bağlılık politikası yeni yeni ödünlerle pekiştiriliyor. Ecevit, Batı Avrupa ülkelerini geziyor. Federal Almanya ile yeni kredi anlaşmaları imzalandı. Bu krediler, Ecevit'in "NATO üyeliğimizi sürdüreceğiz" sözlerine karşılık olarak verildi. Politik koşula bağlı bunlar. NATO'da kalmak, bu saldırı örgütünün Güney - Doğu kanadını güçlendirmek, silahlanma yarışına katılmak, Batı Alman silah tekellerine yeni sömürü olanakları yaratmak koşuluna.

Bu ortamda ilerici - demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği sorunu daha da önem kazanıyor. Faşizmi yenmek, hükümetin yalpalamalarını etkisizleştirmek, demokratik hakları sağlamak ve genişletmek için zorunludur böylesi bir birlik. 1 Mayıs'da bu birlik yolunda yeni adımlar atıldı. İşçiler, köy emekçileri, gençler, kadınlar, öğretmenler, sosyalistler, komünistler, sosyal demokratlar biraraya geldi, UDC'ye giden yolun temel koşulunu yarattı. Şimdi gündemde duran sorun bu kazanımı güçlendirmek, genişletmektir. 1 Mayıs'da yüzbinlerin haykırdığı belgelerin yaşama geçmesi geniş yığınların cephe ve eylem savaşlarıyla olacaktır. Bu sorumlu ortamda ayrılıkçı tutumlara birleştirici bir çalışmayla yanıt vermek gerek. AP ve ortakları faşistlerin, Türkesçilerin gövde gösterilerini halkımız nefretle karşılıyor. Bu provokasyonlar halkımızın temel hak ve özgürlüklerini dile getiren yüzbinlerin haykırdığı savaş belgelerini hedef almakta, yığınsal kırımlara çanak tutmaktadır. Halkımız hele 1 Mayıs'da sokakları, meydanları dolduran işçiler, köy emekçileri, ilerici - demokra-

tik güçler iç gericiğin provokasyonuna gelmiyecek, AP'nin, MHP'nin gövde gösterilerine katılmıyacaktır. Bu tür kışkırtmalara katılmak barışa, demokrasi ve özgürlüklere karşı çıkmak, halkına ihanet etmek demektir. Faşistlerin yol arkadaşı Perinçekçi güruhun dışında hiç kimse böylesi bir provokasyona gelmez. Halkımız bu karşı - devrimcileri hiçbir zaman kendinden saymamıştır, saymayacaktır.»

(TKP'nin Sesi Radyosu, 13 Mayıs 1978)

ANA SORUN

«Halkımız birçok sorunla karşıkarşıyadır. Ancak ön plana çıkan, faşist tehlike ve ekonomik bunalımdır.

Hükümet ekonomik alanda emperyalizme daha sıkı bağlanma yolunu izliyor. Ambargo sorununu, Türkiye'nin ana sorunuymuş gibi ele alıyor. Kıbrıs sorunu da dahil, memleketin ivedi çözüm bekliyen tüm sorunlarını ambargonun kalkmasına bağlıyor. Başbakan Ecevit, Batı Avrupa'ya bu amaçla çıktı. Emperyalist tekellerden destek ve silah istedi. Bonn'da aldığı yanıt, "Kıbrıs'ta daha fazla ödün, NATO'ya daha fazla katkı, Sosyalist ülkelerden daha uzak kalma koşuluyla kredi alırsın" oldu. İngiliz "Daily Telegraph" bunu açıkça yazdı.

Bu tutum, var olan bunalımı daha da derinleştiriyor. Sürekli enflasyon, işsizlik, fiyat artışları ve silahlanma bunun göstergeleridir. Hükümetin işçilerden, emekçilerden fedakarlık istemesi, işçi ücretlerini dondurma girişimlerine yönelmesi emperyalist tekellerin baskılarına boyun eğmesinin doğurduğu sonuçlardır.

Ambargo kalkmış, kalkmamış Türkiye'nin sorunları ve bölgemizde patlamaya hazır bir duruma getirilen Kıbrıs bunalımı çözümlenecek midir? Hayır. Bu soruya, Ecevit "ambargo kalsa da biz NATO üyeliğimizi sürdüreceğiz" yanıtını veriyor. Türkiye'nin onurunu, ulusal çıkarlarını düşünmeyecek kadar sorumsuz bir tutum takınıyor. Oysa Türkiye'nin çözüm bekliyen sorunu ambargo değil, ambargoyu dayatan Amerikan emperyalizminin egemenliğine son vermek, NATO'dan çıkmak, topraklarımızdaki üsleri kaldırmak, barışçı bir dış politika izlemektir. Kıbrıs'ın bağımsızlığına, toprak bütünlüğüne saygı göstermek, adadaki askeri birlikleri hemen geri çekmek ve sorunun Birleşmiş Milletlerin önerdiği uluslararası bir konferansta ele alınmasına katkıda bulunmaktır. 1 Mayıs'da Taksim alanını dolduran yüzbinlerin istekleri, İstanbul'da Barış Derneği'nin düzenlediği ve CHP'li sayılabarlarla çok sayıda ilerici - demokratik örgüt temsilcisinin katıldığı "Ulusal Sempozyum"da yapılan konuşmalar bu yöndedir. İşçi sınıfıyla, ilerici - demokratik güçleri, halkımızı Ecevit hükümetinden ayıran noktalar bunlardır.

Hükümetin dış politikadaki sallantılı, emperyalizme daha sıkı yamanma tutumu iç politikada da yansıyor. İçte, hükümet faşizme karşı olduğunu söylüyor, ama azgınlaşan faşist saldırıların, gövde gösterilerinin, kanlı kırımların karşısında kararsız davranıyor. Dahası var : İçişleri Bakanı Özaydınlı sağı gösterip sola yükleniyor, İGD ve POL-DER gibi örgütlerin şubelerini kapatmaya kalkışıyor, ilerici - demokratik güçleri baskı altına almaya çalışıyor. Doğuda, Kürdistan'da ise jandarma ve askeri birlikler eşi görülmemiş bir terör havası estiriyor, Doğu illerinde edimsel bir sıkıyönetim sürüp gidiyor. Bu tutum faşistlerin, Türkeş ve Demirellerin giriştikleri provokasyonlara destek değil de nedir?

Faşistler, Türkeşler, Demireller faşizmin kanlı diktatorasına ortam hazırlıyorlar. İstanbul'da, İzmir ve Samsun'da, Gaziantep'de düzenlemeye hazırlandıkları gövde gösterileri bu amaçla yöneliktir. Faşist Türkeşçilerin amaçlarının içerde silahlı çatışma çıkarmak hükümeti yıkmak, olduğunu "Der Spiegel" gazetesi açıkça yazdı. Bilineni tekrarlamaya lüzum yok. Faşistler Malatya'da, Pazarcık'da, Kars'da ve diğer bölgelerde en çok CHP'lilerin evlerini yaktılar, dükkanlarını ateşe verdiler. Bütün bu gerçekler bilinirken hükümetin faşist tırmanmayı okşamaması onun emperyalizm, büyük sermaye çevreleri karşısındaki çaresizliğini ortaya çıkarıyor. Faşistlerin arkasında Washington, NATO, CIA duruyor. Washington bir yandan ambargoyu kaldırmam diyor, hükümete bu yoldan baskı yapıyor, onu daha büyük yükümlükler altına sokuyor; diğer taraftan Türkiye'yi iç savaşa sürüklüyor, faşistleri, Türkeşçileri ileri sürüyor, din, mezhep ve ulus sorunlarını körüklüyor. Bu ortamda işçi sınıfının, ilerici demokratik güçlerin, komünistlerin, sosyalistlerin, sosyal - demokratların sorumlulukları bir kat daha artıyor. Ortak düşman emperyalizme ve faşist tehlikeye karşı yığınları uyarmak, anti - faşist, anti - emperyalist bilinçliliği sürekli yükseltmek, halkın emperyalistlerin, faşist Türkeşçilerin, Demirellerin tuzağına düşmesini önlemek.»

(TKP'nin Sesi Radyosu, 15 Mayıs 1978)

★

AMBARGO, BAĞIMLILIĞI SAVUNANLARIN BOYNUNU BÜKÜYÜR.

«ABD Senatosu Dışişlikiler Komisyonu'nda ambargonun kaldırılması reddedildi. Bu, emperyalizme bağımlı olmayan, barışçı bir dış politikayı savunan her kişi, politikacı, örgüt ya da hükümet için gerçek anlamda pekçok şey ifade etmez, onların boynunu bükemez. Ama, bir Demirel için, bir Türkeş için, bir Feyzioğlu için ya da birazcık diklenmeye çalışan bir Ecevit için

durum böyle değildir. Onlar, ABD Senatosu Dışilişkiler Komisyonu'nun bu kararı üzerine, ulusal çıkarlarımızın nerede hangi politikada olduğunu yeniden gözden geçirmeye, bağımlılık zincirlerini kopartma yönünde harekete hazırlanmıyorlar, tam da tersine bu kararlar ABD'nin ne kaybedip ne kaybetmediğini anlatmaya çalışıyorlar. Demirel "bu kararı hayretle karşılıyoruz. ABD kendi çıkarlarını takdir edemiyor." diyor. Uşaklığın böylesine ne denir? Dünya emperyalizminin jandarmalığını yapan ABD'ye, kendisini yıllarca Türkiye'nin başına bela etmiş, onu yıllarca beslemiş, hâlâ da besleyen ABD'ye Bay Demirel akıl öğretiyor; siz bu kararınızla Türkiye üzerindeki çıkarlarınızı zedelyorsunuz, Kıbrıs sorununu istediğiniz gibi çözme işini zorlaştırıyorsunuz, demek istiyor. Diğer sağcı partilerin, faşist Türkeş'in de sözleri aynı anlama geliyor. Bunlar vatan haini değildirler de, satılmış değildirler de nedirler?

ABD'nin çıkarlarını korumadaki yarışa bakın! Kıbrıs sorunu illâ ABD'nin denetiminde olsun, NATO'nun ve ABD'nin çıkarları yönünde olsun diye ambargonun kaldırılmaması kararını eleştiriyorlar. Oysa ABD de Kıbrıs sorununu kendi çıkarına çözebilme şansını artırmak için ambargo oyununu sürdürüyor. Üstelik biliyor ki, Türkiye'deki sağcı partileri, burjuva politikacılarını, hükümet çevrelerini ve büyük sermayeyi kendisine her yoldan ve yönden bağlayabilmiştir. İMF'ler, City ve Morgan Bank'lar onları avuçları içine almıştır. Ve ABD "dur" dediği anda bütün kredi muslukları kesilir. Yani ambargonun sürmesi Türkiye'deki egemen sermaye çevrelerini kendileri açısından istenmeyecek taraflara sürüklemeyecektir. Nitekim bu, şu çok kısa süre içinde bir kez daha doğrulanmıştır. Üstelik, burjuva politikacıları sanıyorlar ki, ABD ambargoyu kaldırırca, Kıbrıs sorununu istedikleri gibi NATO çerçevesi içinde çözebilecekler. Hayır! Kıbrıs sorunu tüm halkların sorunudur, uluslararası bir sorundur, bölgede ve dünyada barışın güvenliğini ilgilendiren, halkların kendi yazgılarını çizme hakkını ilgilendiren, her ülkenin toprak bütünlüğüne saygıyı ve sınırlarının dokunulmazlığı ilkelerini ilgilendiren bir sorundur. Bu sorunu, dünyanın anti-emperyalist, anti-faşist barışçı demokratik güçleri Kıbrıs halkının, adada yaşayan iki topluluğun yararına barışçı bir biçimde çözebilecek durumdadırlar. Bu, ABD'nin ambargosu sürse de, sürmese de eninde sonunda böyle olacaktır. ABD bunu Türkiye'deki uşaklarından daha iyi bilmektedir, hiç merak etmesinler. ABD ambargoyu sürdürmekle gerçekte bu sorunu sürüncemede bırakmak ve ileride yeniden deşelemek fırsatını da elinde tutmak istiyor. Sorun Ecevit hükümetinin böyle bir politikaya, Kıbrıs sorununu askıya alarak hizmet edip etmemesindedir. Ne var ki, Ecevit'in Londra'da yaptığı basın toplantısında söyledikleri ne Kıbrıs sorununun çözümü konusunda, ne de ülkemizin bağımsızlığı konusunda olumlu değildir.

Başbakan Ecevit iki sistem arasında hassas bir denge vardır diye halkımızın anti-emperyalist savaşını, bağımsızlık savaşını önlemeye çalışıyor. NATO'dan çıkamayız, çıkarsak denge bozulur ve savaş tehlikesi artar sözleriyle barış savaşını ve bağımsızlık savaşını birbirinin karşısına getiriyor. Başbakan Ecevit'e kalırsa emperyalizmin ve kapitalist sömürünün altında ezilen halklar hiç başkaldırmamalıdır; emperyalizmin egemenliği sonsuza kadar sürüp gitmelidir.

Ama, işçi sınıfının, emekçi halk yığınlarının ulusal ve sosyal kurtuluşunu hiç de başbakan Ecevit'in ve onun gibi düşününlerin eline bırakmaya niyeti yoktur. Halkımız Amerikan emperyalizmine, NATO'lara olan bağımlılık zincirlerinin kırılıp atılmasını istemektedir. CHP'li ilerici ve yurtseverler de güçlerini bu savaşa katmışlardır ve katıyorlar da. Başbakan Ecevit'in o "hassas denge" dediği bugünkü duruma, halklar savaşarak, ulusal ve sosyal kurtuluşlarını elde ederek gelmişlerdir. Sosyalist ülkeler, en başta Sovyetler Birliği, Leninci barış içinde yan yana yaşama politikasını emperyalizmin saldırganlığının karşısına dikmiş, her türlü sömürü ve baskıdan kurtulmak için savaşan halklara daha büyük ölçüde zafer yollarını açmıştır. Üstelik sosyalist ülkeler bugün karşılıklı olarak askersel paktların kaldırılmasını savunuyor, barış savaşını anti-emperyalist savaşa daha büyük bir dayanak yapmaya çalışıyorlar. Başbakan Ecevit neden paktların karşılıklı olarak kaldırılması, bağımsız barışçı bir politika izlenmesi üzerinde durmuyor, onu öne çıkarıyor da, emperyalist çevrelerin, burjuva ideologlarının "iki süper devlet", "hassas denge" teorilerine sarılıyor? Bu soruyu son zamanlarda, hükümeti, CHP'yi daha da sağa çekmek için uğraşan, kara kampanyalar yürüten gericiliğin deyimiyle yanıtlamak mümkündür : Ecevit "borcunu ödüyor."

(Bizim Radyo, 15 Mayıs 1978)

MAREŞAL OGARKOV'UN TÜRKİYE GEZİSİ

«Türkiye Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri Genel Kurmay Başkanı K. Evren'in çağrılısı olarak Silahlı Kuvvetler Genel Kurmay Başkanı ve SSCB Savunma Bakanı Birinci Yardımcısı, Sovyetler Birliği Mareşali N. V. Ogarkov resmi ziyaretle Türkiye'de bulunmaktadır.

Ogarkov, Türkiye Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri Genel Kurmay Başkanı Orgeneral K. Evren'le görüşmüş ve Savunma Bakanı H. Işık'ı ziyaret etmiştir. Yapılan görüşmeler sırasında iki tarafı ilgilendiren sorunlara değinilmiştir. Her iki görüşme de yapıcı bir iyi niyet havası içinde geçmiştir. Sovyet konuğunu Türkiye Başbakanı B. Ecevit de kabul etmiştir. Dostluk havası

içinde geçen görüşmede B. Ecevit, başında bulunduğu hükümetin dış politikasının temelini komşu ülkelerle dostça ilişkiler ve karşılıklı güven havası yaratmaya dayandığını söylemiştir. Başbakan, son zamanlarda Sovyetler Birliği'yle Türkiye Cumhuriyeti arasında dostluk ve işbirliği ilişkilerinin gelişmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirmiş, iki ülke arasındaki iyi komşuluk bağlarının dayanıklı olduğunu belirtmiştir.

Orgeneral K. Evren, Sovyetler Birliği Mareşali N. V. Ogarkov onuruna bir öğle yemeği vermiştir. Burada konuşan K. Evren, Türkiye halkının yabancı işgalcilere karşı yürütülen Ulusal Kurtuluş Savaşı yıllarında Sovyet Rusya'nın gösterdiği yardımı hiçbir zaman unutamayacağını söylemiştir. Çeşitli alanlardaki Türk - Sovyet ilişkilerinin verimli niteliğini belirten K. Evren, N. V. Ogarkov'un yaptığı gezinin iki ülke arasındaki işbirliğinin daha da gelişmesine ve güçlenmesine katkıda bulunacağına olan inancını dile getirmiştir.

Sovyetler Birliği Mareşali N. V. Ogarkov dün Türkiye'nin en büyük kenti olan İstanbul'a gitmiştir.

N. V. Ogarkov'un ziyareti Türk basınında geniş ilgi uyandırmıştır. Ankara gazetelerinden "Yeni Ulus" bu geziyi Türkiye ile SSCB arasındaki ilişkilerin bundan böyle de gelişeceğinin bir belirtisi, uluslararası gerginliğin azaltılması sürecini güçlendirme yönünde atılan somut bir adım olarak nitelemektedir.

Gazete, iki ülke arasındaki iyi ekonomik ilişkilerinin yerleştiğini belirtiyor. Sovyetler Birliği'nin yardımlarıyla kısa dönemde Türkiye'de cumhuriyetin ekonomik gelişme davasına büyük katkılarda bulunan önemli ağır sanayi işletmeleri kurulmuştur. "Yeni Ulus" bu gezinin SSCB ile Türkiye arasındaki güven ve karşılıklı anlayış ilişkilerinin gelişmesine yardımcı olacağını belirtmiştir.»

("Krasnaya Zvezda", 28 Nisan 1978)

★

NÖTRON BOMBASINA KARŞI

«Serin bir ilkbahar gecesiydi. Kurumla karışık hafif bir yağmur çiseliyordu. Başkentteki Çağdaş Sahne Tiyatrosu'nun giriş kapısı üzerindeki neon lambaları ıslak kaldırım üzerinde sarı ışıklarla parlıyordu. Giriş kapısının önünde küme küme insanlar - öğrenciler ve genç işçiler vardı. Onlar yağmurda ve soğuk soğuk esen rüzgarda zor ve tehlikeli olan birkaç saat için nöbet tutmaya hazırlanıyorlardı. İlerici örgütlerin eylemlerini yürüttüğü bir yer olan bu tiyatrodaki Türkiye'nin birçok bölgesinden gelen demokratik güçlerin nötron bombasına karşı savaş forumu yapılacaktı. Alınan güvenlik önlemleri boşuna değildi. Son haftalarda yeni - faşistler ve değişik aşırı gruplar başkent-

te ve ülkenin öteki kentlerinde ilerici örgütlere ve bunların aktif üyelerine karşı bir sıra provokasyonlar düzenlediler. Faşistler ana saldırıyı nötron bombasına karşı ve NATO'dan çıkmak için ulusal çapta geniş bir kampanya yürüten TİP'e, Barış Derneği'ne ve Demokratik Kadınlar Birliği'ne karşı yöneltiyorlardı. Bu düşmanların bir provokasyon yapıp harp aleyhtarları forumunu engellemeleri olasılığı vardı. Forumu katılan bir grupla fuayeye geçiyoruz. "Nötron bombasına hayır!" yazılı renkli ve bir roketin hedefinde kızıl bir karanfil çizili bir pankart bütün duvarı baştan başa kapsamıştı. Aktivistler mitinge katılanlara bu pankartın kopyasını, küçük boy amblemleri dağıtıyorlardı. Üstüne Türkçe ve Rumca olarak "barış, dostluk ve dayanışma" yazılı transparan asılmış bulunan sahneye, bundan bir yıl kadar önce kurulan Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun çıktı. Enis Coşkun, yurtseverlerin barış için, emperyalistlerin körüklediği nükleer silahlanma yarışına karşı, yabancı üslerin kaldırılması için yürüttükleri savaşı anlattı. Sözü CHP'nin tanınmış sayılablarından Metin Tüzün alıyor. Konuşmacı, Pentagon'un nötron bombasının üretimi ve kullanımı için acayip gerçekler ileri sürdüğünü söyledi. "Bize bu silahın sözümona temiz ve insancıl olduğu anlatılıyor. Bu silah yalnız canlı varlıkları yok ediyor, ama maddi değerlere dokunmuyormuş. Bunun nasıl bir küstahlık, nasıl bir barbarlık olduğunu düşünün bir kez. Bu kaatil-yağmacıların felsefesidir. Biz nötron bombasına ve her tür nükleer silaha karşıyız" sözleri salonda alkışlarla karşılandı. Tüzün "biz yapıcı barış ülkeleriyle yaşayan ve iyi komşuluk ilişkileri içinde olduğumuz sosyalist ülkeler halklarının nötron bombasıyla tehdit edilmesi karşısında ilgisiz kalamayız" dedi. Milletvekilinden sonra sahneye Ankara Sanat Tiyatrosu'ndan bir grup oyuncu çıkıyor. Bunlar bir süre önce hazırladıkları "bize barış gerek" adlı bir güldürü - oyunla, Türkiye'yi Batılı devletlerin saldırı aracı yapmaya ve sırtına ağır harp masrafları yükletmeye çalışan gerici güçleri eleştirdiler.

Gece bitiyor. Geceye katılan toplum adamları ve oyuncular topluca sahneye çıkınca, seyirciler tarafından kızıl karanfil yağmuruna tutuluyorlar. Seyirciler hep birlikte ayağa kalkarak sürekli olarak alkış tutuyor ve kaldırdıkları yumruklarını başlar üzerinde sallıyorlar.

— "Nötron bombasına hayır!"

"Barış Haberleri" bülteninde de belirtildiği gibi, 30'dan fazla demokratik ve sendikal örgütü birleştiren Türkiye Barış Derneği, ABD Cumhurbaşkanı'na bir telgraf göndererek Amerikan hükümetinin nötron bombası üretme ve Batı Avrupa ülkelerine yerleştirme planlarını sert bir dille yedi. Türkiye barışseverleri bu telgrafta ABD'nin bu yığınsal kırım silahını üretmekten vazgeçmesini ve ateşle oynamamasını istemişlerdir.»

(PRAVDA, 22 Nisan 1978)

Karl Marks ve Türkiye İşçi Sınıfı Hareketi

Karl Marks'ın 160. doğum günü dolayısıyla Karl Marks Stadt'ta yapılan uluslararası sempozyumda TKP delegasyonu adına yapılan konuşma.

Değerli yoldaşlar,

Marksçı düşünce ve yönetime başvurmadan çağımızın devrim sorunlarına çözüm bulmak olanaksızdır. Lenin'in dediği gibi, Karl Marks insanlık tarihinin, toplum gelişmesinin kaçınılmazlıkla sosyalizme varacağını ispatlamıştır. İşçi sınıfının bu amaca ulaşmakta tarihsel rolünü, savaş yolunu ve yöntemlerini bilimsel olarak göstermiştir.

Bu Konferans'ın Karl Marks'ın adını taşıyan kentte yapılması özel bir anlam taşımaktadır. Bu kent, eskiden beri Almanya'da işçi ve devrim hareketinin merkezlerinden biridir.

Marks ve Engels'in temellerini attıkları bilimsel sosyalizmi daha sonra Lenin geliştirdi, çağımızın koşullarına uyguladı. Marksizm - Leninizm böyle oluştu. Marksizm - Leninizm komünist partileri için sömürüden kurtulmanın, sosyalist devrimin, sosyalizmin, komünizmin kuruluşunun pusulasıdır. Yeryüzünde 90'dan fazla komünist ve işçi partisinin, sosyalizme yönelik ulusal kurtuluş hareketlerinin savaş ve kurtuluş bayrağıdır.

Marks, Engels ve Lenin'in kurup geliştirdikleri diyalektik ve tarihsel maddecilik, kapitalizmin ve sosyalizmin ekonomi - politik, sosyalist devrim ve proletarya diktatörlüğü teorisi, komünist partilerinin sosyal kurtuluş ve sosyalizmi kurma savaşımında öncü rolünü içeren teori, bu savaşımın ilke ve yasallıkları, başta proletarya enternasyonalizmi ilkesi, çağımızın devrim sürecinin ana öğretisini oluşturur.

Çağımızda dünya ölçüsünde çetin bir sınıf savaşımı yürüyor. Bir yanda genel bunalımı derinleşen kapitalist düzen, ekonomik, politik, askersel blokları, saldırı, silahlanma ve baskı yöntemleriyle emperyalizm; öte yanda da gelişen ve güçlenen Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkeler, dünya komünist ve işçi hareketi ve ulusal bağımsızlık güçleri yer alıyor. Bu savaşımında ağır basan, üstün gelen sosyalist dünya sistemi, devrimci, anti-emperyalist güçlerdir.

Bu durumda emperyalizmin sosyalist dünya sistemine, dünya komünist ve işçi hareketine, ulusal bağımsızlık hareketlerine karşı değişik yöntemlerle sürdürdüğü ekonomik, politik, ideolojik savaşa ve yer yer de askersel saldırılara karşı bütün anti-emperyalist güçlerin elbirliği ile ardıcıl bir savaşım yürütmesi, halklara sosyalizmin - komünizmin yolunu açmak bakımından

büyük önem taşıyor. Bu alanda ABD emperyalizmi ve NATO'nun, nötron bombasını, yığınsal kırım silahları üretme politikasına karşı, reel silahsızlanma için savaşım dirimsel bir rol oynuyor.

Emperyalizmin baskısının yoğunlaştığı ülkelerden biri de Türkiye'dir. Marks'ın, Engels'in ve Lenin'in idelerini, ilkelerini günümüzün sınıf savaşımı koşullarında daha geniş ölçüde yaymak Türkiye devrim hareketi için yakıcı bir sorundur.

Marks, Engels ve Lenin'in yapıtları yakın bir geçmişe kadar Türkiye'de yasaklanmıştı. Burjuvazi işçi sınıfını devrimci teorisinden yoksun bırakmak ve onun bilinçlenmesini engellemek için bu yapıtların yayılmasını kanlı bir terörle önlemeye çalıştı. Komünistler uzun yıllar, bu yapıtları çok zor ve çetin koşullarda, gizli çevirmek ve yaymak zorunda kaldılar. Bu eylemlerinden ötürü insan ömrünü aşan ağır cezalara çarptırılan komünistler çoktur. Böylesi çetin bir savaş sonucunda Marksizm - Leninizm klasikleri, bütün anti-demokratik yasa ve yasaklara karşı büyük ölçüde Türkçeye çevriliyor. Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkeler Türkiye kamuoyuna tanıtılıyor. "Barış ve Sosyalizm Sorunları" dergisi ülkemizde legal olarak yayınlanmaya başlamıştır. Uzun yıllardan beri ilk kez partimizin Programı legal olarak 50 bin basıldı ve dağıtıldı. Parti Konferansı'nın materyalleri de yüksek bir tirajla basıldı. Bu kazanımlar savaşlarla elde ediliyor. Bir yandan Marksist - Leninist literatür yayınlanıyor, öte yandan burjuvazi baskısını sürdürüyor, bu yayınları toplatmak yoluna gidiyor.

Türkiye emperyalizme bağımlı kapitalist bir ülkedir. Kapitalizmin, emperyalizmin bunahımları Türkiye'de, ekonomik, sosyal, politik alanlarda sert ve yıkıcı bir biçimde yansımaktadır. Bu koşullarda, Marksizm - Leninizm ilkeleri işçi sınıfı, geniş emekçi yığınları arasında yayılıyor. İşçi sınıfının toplumda tek devrimci güç olduğu, sınıf savaşlarında, devrimde Komünist Partisi'nin öncülüğü, işçi sınıfı hegemonyasının proletarya diktatörlüğünün zorunluğu, proletarya enternasyonalizminin vazgeçilmezliği, bu temel ilkeler gitgide daha geniş yığınlara mal oluyor. İşçi sınıfının barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm savaşımı yükseliyor.

Emperyalizm, işbirlikçi büyük burjuvazi, silahlı faşist ve Maocu gurupları, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımı yürüten işçi sınıfına, emekçi halkımıza karşı, onların savaşlarına öncülük eden TKP'ye, öteki devrimci, demokratik hareketlere karşı sürüyor. Böylece sınıf savaşları çatışmalı, kanlı bir nitelik alıyor. İşçi sınıfının, emekçi yığınların elde ettiği demokratik hakları, emperyalizmin, işbirlikçi büyük burjuvazinin saldırılarına karşı savunmak, onları daha da genişletmek sorunu bundan ötürü büyük bir önem kazanıyor. Emperyalizmin ve işbirlikçi büyük bur-

juvazinin egemenliğini kırmak, devrimci yoldan ileri demokratik bir düzene ve sosyalizme geçme, yani kapitalizmden sosyalizme ulaşma savaşımı, bu ortamda, burjuvazinin dayattığı, çetin bir sınıf savaşımının koşullarında yürütülüyor.

Bu nedenle TKP'nin Programı'nda, işçi sınıfının bütün anti - emperyalist, anti - monopolist, demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğinin, ulusal ve sosyal kurtuluş hareketinde önemli bir araç olduğu belirtiliyor. Program'da, sosyalist devrimde, kapitalizmden sosyalizme geçişte barışçı olan ve olmayan her türlü yöntem ve proletarya diktatörlüğü öngörülüyor.

Marks'ın, Engels'in kurduğu, Lenin'in geliştirdiği savaş biliminde, baş düşmanı iyi saptamak ve baş düşmana karşı bütün öteki güçlerle bağlaşıklık kurma sorunu önemli bir yer tutar. Faşist saldırılara, onların kaynağı emperyalizme karşı burjuvazinin ilerici nitelikler taşıyan koluyla bağlaşıklık kurmak ve faşist tırmanmaya karşı savaşımı aynı zamanda anti - emperyalist, demokratik nitelikte ulusal bir savaşım haline getirmek TKP'nin giriştiği ve örgütmeye çalıştığı bir eylemdir. Burjuvazi içindeki ayrışmaları yakından izlemek, onları bilimsel bir açıdan incelemek, irdelemek, emperyalizm ve ulusal burjuvazi arasındaki nesnel çelişkileri politik düzeyde değerlendirmek karmaşık ve önemli bir sorundur.

İşçi sınıfının savaşı, çetin, uzun süreli, kimi zaman genel greve, ulusal direnişe dönüşen grevlerle, fabrikalara el koyma eylemleriyle, demokratik hakların genişletilmesi savaşımı ve yığın hareketleriyle geliyor. İşçi sınıfının eylem birliği yolunda adımlar atılıyor. İşçi sınıfı, bu savaşım sırasında köy proletaryası ve köy emekçileriyle, yerli - yabancı tarım tekellerine karşı köy orta katmanlarıyla bağlar kuruyor. İşçi - köylü bağlaşıklığını oluşturma yolunda adımlar atıyor. Bu bağlar ulusal, demokratik güçlerin cephe birliğinin önemli bir yönünü geliştiriyor.

Bu yılın 1 Mayıs gösterilerinde işçi sınıfı savaşımının devrimci niteliği daha açık - seçik belirdi. İstanbul'da 1 Mayıs gösterisi, ulusal demokratik güçlerin anti - faşist, anti - emperyalist yarım milyonu aşan yığınsal bir çıkışı oldu. Marks'ın, Engels'in, Lenin'in portreleri işçilerin, emekçilerin elleri üzerinde 1 Mayıs Alanı'na girdi. "TKP'ye özgürlük!" belgisini bir ağızdan işçi sınıfı, bu emekçi yığınlar haykırdı. "Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!" belgisi yürüyüş kollarının başında taşındı. Proletarya enternasyonalizmi, bu belgiyle, "Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerle dostluk!" belgileriyle Türkiye halkına yansıtıldı. Marksizm - Leninizm ilkeleri yüzbinleri böylesi bir savaşla kucaklıyor. Marks'ın «yığınları kucaklayan teori, maddesel güce dönüşür» sözü böylesi bir savaşla gerçekleşiyor.

Bu görkemli 1 Mayıs gösterisi karşısında faşist güçler, Mao-cular saldırıya cesaret edemediler. 1 Mayıs Alanı'na giremediler.

Geçen yılın kanlı olaylarını yineleyemediler. İşçi sınıfının, ilerici güçlerin bu güçlü çıkışı karşısında bugünkü hükümet, 1 Mayıs'ta saldırgan faşist güçlere karşı tutum almak, bazı önlemlere gitmek zorunluğunu duydu.

Marks'ın, Engels'in, Lenin'in düşünce ve ilkeleri ülkemizde işçi sınıfı arasında kök salmaya başlamıştır. Bu nedenle günümüzde Marksizm - Leninizm'in düşmanları bile, işçi hareketinde yer edinebilmek için, yüzlerine "Marksist", "Leninist", maskeler takmak zorunda kalmıyorlar. Ama bunlar, TKP'ye karşı saldırıdan da vazgeçmiyorlar. Uzun yıllardan beri illegal çalışmak zorunda bırakılmasına karşın TKP varlığını yitirmedi. İşçi sınıfının ve emekçi yığınların içinde yeni, güçlü atılımlarla örgütleniyor. Marksçı - Leninci politik, örgütsel birliğini güçlendiriyor. Partimiz Merkez Komitesi'nin Plenumu bu sürecin yeni bir kanıtı olmuştur. Bunun nedeni, en başta TKP'nin Marksçı - Leninci ilkelere sınıksız bağlı kalmasıdır. Bu ilkeleri Türkiye koşullarına göre yaratıcı bir biçimde uygulamaya çaba harcamasıdır. Oportünizmin, revizyonizmin her türüne karşı aralıksız, ardıcıl savaşımasıdır. Bu ilkesel tutum sonucunda partimiz anti - komünizmi, anti - Sovyetizmi önemli ölçüde geriletiyor, yığınsallığa doğru adımlar atıyor.

Türkiye'de sosyalizme geçiş uzun, çetin savaşlarla gerçekleştirilecektir. Bu, Marksçı - Leninci ilkeleri işçi sınıfının, emekçi halkımızın devrimci atılımlarla yaşama geçirmesiyle olacaktır.

Değerli yoldaşlar, bu Konferansı hazırladıklarından ve sıcak konukseverliklerinden ötürü Almanya Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi'ne teşekkür ederiz.

(TKP'nin Sesi Radyosu)

ürün
yayınları

(KISA BİYOGRAFİ)

Leonid İlyiç BREJNEV

■
Fiyatı : 10 Lira

■
Türkiye Dağıtımı : **TEMEL DAĞITIM**

Türkiye İşçi Sınıfı Tarihinden Sayfalar

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen Yoldaşın Kısa Biyografisi (2)

Oktobr, Lenin, Bolşevikler partisi en büyük utkuya ulaşmışlardı. Oktobr 6. yılına ayak basmıştı. Dev savaşıardan yeni çıkmıştı. Bu savaşlar, bu utku işçi sınıfının ölçsüz özverileriyle, emekçi köylülerin, milyonların işçi sınıfının yanında yer almalarıyla, işçi - köylü bağlaşıklııyla kazanılmıştı.

Utku büyüktü. Ülkenin aldığı derin yaralar da öylesineydi. Kızıl dev yaralarını sarıyordu. Bolşevikler, Lenin'in partisi, milyonlar ülkeyi yenibaştan ve yepyeni bir tipte kurma savaşına geçmişlerdi. Yol boyunca, savaşlarda uçurulan köprüler, sökülen raylar, yıkılan istasyonlar, garlar, devirilen telgraf direkleri, demiryolu depoları, fabrikalar onarılıyordu. Gene de vagon, lokomotif mezarlıkları, yer yer, duruyordu.

Moskova. Tren Kursk garına girdi. Yolcular döküldüler platforma. Gar insan - yolcu dolu. Çoğunun sırtında asker kaputu, ayaklarında asker postalları. Omuzlarında torbalar. Sovyet yurttaşları, dört yıl kırankırana giden kanlı, yangınlı savaşların izlerini sırtlarında taşıyorlardı.

Garın önündeki alanda tek atlı faytonlar sıralanmışlardı. Arabacıların giyimi de bir başka. Hele körüklü, piliseli kürkleri ve orta yerinden büzmeli kürk kalpaklarıyla herkesten ayrılıyorlardı. Bu faytonlara binenlerden kimilerin giyimleri kalontordu. Çizmeleri parlak, paltolarının yakaları kürklüydü. Bunlar nepmanlardı.

İ. Bilen, seslerden, konuşmalardan birşey anlamıyordu. Onlar da bir faytona bindiler. Kalakof, İstanbul'dan aldığı bir fesi başına koydu, püskülünü öne sarkıttı. Takıldılar peşlerine sürüyle çocuklar. Hepsi de çulçaput içindediler. İlgarlıya ilgarlıya koşuyorlardı. Arkalarından ısıklık çalıyor, gülüşüyor, bağırıyorlardı : "Türeçki sultan" deyip alay ediyorlardı. Bunlar kimsesiz çocuklardı. Savaşlar alıp götürmüştü analarını, babalarını. Açlık kırmıştı bunlardan çoğunu. Soğuk, güneş, yellerin hepsi yakıp kavurmuştu bunları. Bunlar bir kentten bir kente, trenlerle, yük vagonlarının üstünde, altında içinde kaçak giderlerdi. İstasyonlarda yatarlardı. Bunlara "besprizorni" diyorlardı. Sovyet hükümeti bunlara özel bir kaygı gösteriyordu. Bunları bakım, eğitim evlerinde topluyorlardı. Bunları gemlemek kolay olamıştır. Sovyet devleti, Komünist Partisi bunun da üstesinden geldi.

Bilen'le arkadaşı bir otele indiler. Adı "Paris"ti. Kamulaştırılmıştı. Temizdi. Servisi yeniydi. Eskiden buraya "soylular"la, tüccarlar, zenginler inermiş. Bilen, Moskova'yı ilk kez Kalakof'un eşiyile gezmiye çıktı. O da, Türkçe biliyordu. Tatardı. Sözlerine Rusça karıştırıyordu. Bir bakıma o, Bilen'in ilk Rusça öğretmeni oluyordu. O da iç savaşlara katılmıştı. Partiliydi. Bilgi veriyordu Moskova'da, Oktobr'un ilk günlerinde geçen sokak savaşları üstüne. Başkent'in göbeğinde bu savaşların duvarlarda kurşun izleri taze taze duruyordu. Yürüye yürüye, şimdiki Puşkin Alanı'nın olduğu yere geldiler. Bir topçu bataryası, Oktobr günlerinde Kremlin'in olduğu yöne, karşı - devrimcilere ateş açmış. Bir mermi, bir tramvay direğini delip geçmişti. Bilen, derse, Sovyet tarihi dersine başlıyordu bile. Derslik çok canlıydı. Olayların dumanı buram buram üstünde tütüyordu.

Puşkin Alanı şimdiki gibi değildi. Puşkin, anıt, şimdiki yerin karşısında, ana caddenin öte yanındaydı. Alanın adı : "Strastnaya ploşçad"dı. Burada, çepeçevre kale duvarlarıyla, kulesi, kilisesiyle bir kadınlar manastırı vardı. Şimdi burası bambaşka. Burada, şimdiki "Rusya" sinemasının arkasında, bir yan sokak var : "Putinkovski". Boyu 100 metreyi bulmaz. Bu yan sokağın üstünde, bugüne kadar duran, dört köşe, dört katlı bir yapı yükselir. Çok eskiden liseymiş. "Doğu Emekçileri Komünist Üniversitesi" buraya yerleşmişti. İ. Bilen burada - KUTV'de okudu. Nazım'ı, sayısız yoldaşları ilk kez burada tanıdı.

KUTV, kırk anbardı. Ne kadar ulus, ne kadar halk vardı. Çinlisi, Japonu, Korelisi, Hintlisi bir yana, Özbeği, Tatarı, Başkırı, Kırgızı, Türkmeni, Gürcüsü, Abazası, Çeçeni, Çerkezi, Tuvalisi, İranlısı, Azerbaycanlısı öbür yana. Türklerin grubu da alaca - bulacaydı. Bilen'in, Nazım'dan dinlediği ilk uyuksuz bir türkü bu KUTV üstüneydi. Adı "Putinkovski" :

«Mayakovski,

Leman,

Artin,

Ali,

Papuli,

Can, Guliyef.

Gar - gur veryansın.

RSFSR, KUTV, Narkomnas.

Dönüyor, dönüyor Putinkovski'de motor.

Sesi burda duyulmaz,

çıkarc gürültüsü Şarkta!»

KUTV'de öğrencilerin giysileri etnik, ulusal biçimler ve renklerdeydi. Dağstanlılar, Kafkasyalılar bellerinde tabancaları, kamalarıyla dersliklere girerlerdi, öyle dolaşırlardı. Özbekler, Türkmenler, Buharalılar saçaklı, büyük papaklar, üç etek, uzun, ipekli hırkalar giyerlerdi. Kızların belikleri bellerini döverdi. Diller

çoktu. Ama hepsi de birbirleriyle bir dille - Lenin'in ana diliyle anlaşılırdı.

Bu komünist bilim, eğitim ocağı, bütün bu renk renk ulusal kadroları, devrimci öğeleri proleter enternasyonalizmi ülkü ve ilkeleriyle yoğuran kocaman bir hamur teknesiydi. Bu komünist kültür, bilim ocağını Sovyet hükümeti, Komünist Partisi çok zor bir dönemde kurmuştu. 1921'de Kızılordu düşmanları ezmişti. Yer yer kalan, silahlı, silahsız karşı - devrimci güçler temizleniyordu. En önemlisi : Anayurdu kalkındırma, yıkıntıları, yokları kaldırma, kapitalizmden sosyalizme geçme savaşımı tüm boyutlarıyla ortaya çıkmış, gündeme girmişti. Bu savaş dar boğazlardan geçen zor bir savaştı.

Böylesi bir dönemde Bolşevikler partisi, Sovyet hükümeti, işçi sınıfı, Sovyet halkı, dünya devrim süreci yolunda, halkların ulusal bağımsızlık savaşları, emperyalizme, sömürgecilğe, gericiğe, ezgiye karşı savaşları yolunda cömert bir proleter enternasyonalizmi gösteriyor, böyle bir özveriye gidiyor. Üniversitenin her türlü, bütün harcamalarını üstüne alıyor.

Üniversitede bir komüna kurulmuştu. Yemek pişirmekten gayrı, komünün pek çok işlerini öğrencilerin kendileri, nöbetleşe, ekip ekip yaparlardı. Disiplini, düzeni kendileri uygularlardı. Her grubun, kendilerinin toplantılarında seçtikleri Parti Komitesi vardı. Bütün bunların üstünde Üniversite topluluğundaki bütün komünistlerin Parti Komitesi vardı. Bunlar, Üniversite Rektörü ve Yönetim Kuruluyula uyumlu çalışırlardı. Kimi kapitalist ülkelerden, dışardan, kimi Sovyetlerin değişik Doğu yörelerinden gelen, bilinç, bilgi, eğitim, gelenek, görenek ne varsa hepsi birbirine uymayan bu kadar öğrenciyi disipline sokmak, eğitmek kolay değildi.

İ. Bilen, yeni bir dünyaya, yeni bir ortama girmişti. Moskova'nın politik, sosyal ve doğal havası bambaşkaydı. Lenin sağdı, hastaydı. Göremedi onu. Yalnız birbuçuk yıl sonra, karda, 40 derece ayazda, geçti insan seliyle ölümsüz Lenin'in tabutu önünden.

Üniversiteye girdiğinden bir hafta sonra, Azerbaycanlı bir yoldaşla, çarşıya çıktı. Devlet satış mağazaları, kooperatif dükkanları azdı. Serbest pazarlar vardı. Daldılar bunlardan birine. Sık bir kalabalık vardı. İnsanlar birbirlerini tartaklıyorlardı. Bu tür pazar yerlerine "tokuçka" - bitpazarı derlerdi. Biraz da Mahmutpaşa'ya benzerdi. İ. Bilen, pazardan, yandan, omuzdan, sık, beyaz düğmeli, dik yakalı, mavi bir işçi gömleği, bir de Rus kasketi aldı. Bu Rus işçi giysisi çekiciydi. Üniversitede, biraz sonra, bu giyim moda oldu.

NEP - yeni ekonomik politika sürüyordu. Bu, kapitalizmden sosyalizme geçiş döneminde uygulanan bir politikaydı. Bu, bir halkaydı. Bu politikanın ilkelerini, temelini Lenin daha 1918'de

“Sovyet erkinin sırada duran görevleri” yapıtında saptamıştı. Emperyalistlerin silahlı saldırıları, iç savaşlar Komünist Parti-si’ni ve Sovyet hükümetini olağanüstü, özel ekonomik bir poli-tikaya zorladı. Herşey ateş boylarına, salgıncıları, karşı -dev-rimcileri yenmek, utkuyu sağlamak amacına yöneltildi. Tahılı, yi-yeceği, giyeceği, her şey bunun için. Ve bu politika “savaş ko-münizmi” adını aldı. 1921’de, partinin X. Kongresinde, Lenin’in girişimiyle, bu sistem kaldırıldı. Ve köylülere, vergisini ödedik-ten sonra kalan ürününü serbest pazarlama kolaylığı tanındı. NEP’le başlıca amaç: Kentle -köy arasında çok önemli ekono-mik bağ olan ticareti yoluna koymaktı. Sağlam, durağan, geçer-li para sistemi kurmaktı. İşçi -köylü bağlaşıklığını ve proletar-ya diktatörlüğünü kuvvetlendirmektı.

1924’te köklü para reformu uygulandı. Çürük paralar kalk-tı. Üniversitede öğrencilere “cep harçlığı” olarak verilen mil-yonluk bankonotlar bir daha görünmedi. Öğrenciler bir milyo-na yedikleri pastayı artık 10 kapağe alıyorlardı. Nepmanlar, ara-cı burjuvalar eridi, tarihin seline karıştı. Sovyet ekonomisi can-landı, hızla kalkınma yoluna girdi.

KUTV’nin de yaşamında gelişmeler oldu. Artık kimsenin belinde kama, tabanca kalmamıştı. Etnik, yerel, ulusal giysiler bayramlarda görülyordu. Boyunbağı takanlar çoğalıyordu. Ama, gene de bu okul özgül çizgilerini yitirmiyordu.

Çinliler kalabalıktı. Sessizdiler. Kitap ellerinden düşmezdi. Çalışırlardı. Toplantıları sıkı. Kendilerine özgü bir disiplinleri vardı. İnce, bambu fırça -kalemlerle, biteviye, hieroglifler çi-zerlerdi, yazar dururlardı. Buna karşılık, Japonlar bir başkay-dı. Aralarında kavgacılar çoktu. Kimileri Korelilere, Çinlilere te-peden bakarlardı. Genellikle dış ülkelerden gelen öğrencilerin çoğu aydın, küçük burjuva kesimlerindendi. Hintliler, aralarında İngilizceyle anlaşırlardı. İranlılar eski Acem ozanlarını anlatır, yüksek sesle konuşur, şiir okurlardı.

Türkiye’lilerin grubu az değildi. Alaca bir bileşimi vardı. Bu Üniversiteye ilk gelmiş olanlardan yalnız bir tanesi köylüydü. Haymanalıydı. Savaş tutsağıymış. Kızılorduya girmiş, iç savaş-lara katılmış. Ötekilerin hepsi, erkek, kadın aydınlardı. İçlerin-de Şevket Süreyya Aydemir, Valâ Nurettin gibi soysuzlar vardı. Nazım da ilk gelenlerdendi. Ve ötekilerden ayrılıyorlardı. 1922’-den sonra gelenler çok daha karmaşıktı. Türkiye’de yaşayan ulu-sal azınlıkların çoğunu içeriyordu. Kürt, Rum, Ermeni, Arap, Lâz vardı. Değişik illerden, yörelerden gelmişlerdi. Ankara’dan gelenler İstanbul’dan gelenlerden başkaydı. İşçi olanlar arasın-da bile farklar vardı. Kurtuluş savaşı sırasında İstanbul’dan An-kara’ya gitmiş, savaşın en çetin, kritik günlerinde “İmalât-ı Har-biye”de çalışmış, çaplarına uysun diye top mermilerini, tapala-rını çıkarmadan, ivedilikle torna tezgâhlarında işlemeş olanlar

vardı. Öte yandan, İstanbul'dan gelenler arasında ulusal direniş katılmamış, kimileri partili bile olmıyanlar vardı. Bunlar legal "İşçi - Çiftçi Sosyalist Partisi" kanalından gelmişlerdi. Bu gibiler, bir bakıma, devşirme gibi bir şeydi. Hem TKP'nin, hem Üniversite Yönetiminin başına epi iş açtılar. Bunlar arasında provokatör, polis ajanı olanlar bulunduğu sonradan ortaya çıktı.

Hem Anadolu'dan - Ankara'dan, hem İstanbul'dan gelen işçiler arasında, Birinci Dünya Savaşı'nda Almanya'ya gönderilmiş ve orada Spartaküs ayaklanmasına silahla katılmış olanlar vardı. Bir de, Rusya'da devrim hareketine, iç savaşılar katılmış, Kızıldudada savaşmış, TKP'nin kurduğu "Kızıl Alay"ı da gönüllü er olmuş, Parti Okulunda kurs görmüş, Bolşevikler partisine üye olmuş 15 kişi kadar bir grup vardı.

Üniversitede Türk seksiyonunun bileşimi: İşçi, köylü, aydın, asker, kimi de sınıfından kopmuş öğelerden oluşuyordu. Bu bileşim, Türkiye'nin o zamanki toplumsal gelişme düzeyine, sınıfların ayrışma sürecine göre idi. İşçi sınıfı nicelik ve nitelik bakımından yeni bir aşamanın eşiğindeydi. Ancak kurtuluştan sonra, emperyalist salgıncılar Anayurttan kovulduktan sonra İstanbul, İzmir, Adana, Zonguldak, Ankara, Eskişehir işçileri birbirinden ayrı düşmüş olmaktan kurtuldular. Kurtuluş savaşında İstanbul, İzmir gibi büyük işçi yataklarının salgıncıların eli altına düşmüş olması burjuvazinin hegemonyayı, egemenliği ele almasını kolaylaştırdı. Sonra, TKP'nin yasaklanması yeni bir zorluk çıkardı.

Bütün bu süreç, bu etkenler orta katmanlarda, küçük burjuvazi içinde, bunlarla birlikte aydınlar kesiminde değişik tepkiler uyandırdı. Kimisinin imgeleri yıkılıyordu. Kimisi yeni imgeler kuruyordu. Burjuvazinin nobran, bencil tutumu, demokratik devrime karşı çıkışı, ilerici güçlere, özellikle işçi sınıfına karşı baskısını artırması sınıf savaşımının yeni bir aşamaya yöneldiğini ortaya koyuyordu. 1923 İzmir "İktisat Kongresi" kimin nereye yöneldiğini gösteriyordu. Burjuvazi kapitalizme yelken açmış, Batıya dümen kırıyordu.

Bu gelişme ve oluşmalar, belli bir ölçüde, TKP'nin içinde, Üniversitede öğrenciler arasında yansiyordu. İdeolojik çatışmalar başlamıştı. İşte tam bu dönemde anti - Marksist, oportünist eğilimler, görüşler sökün etti. Bu görüş ve eğilimlerin başını çekenler partinin yönetimini ele geçirme eylemlerine hız verdiler.

1922'de, Ankara'da, II. Kongrede Genel Sekreter seçilen Salih Hacıoğlu hapisteydi. Merkez Komitesi üyelerinden kimileri yurt dışına çıkmak, gizliye geçmek zorunda kalmışlardı. Şefik Hüsnü (Değmer) ve Şevket Süreyya Aydemir grupları anlaşmakta zorluk çekmediler. Fırsattan, olanaktan yararlandılar. Ve 1924 yılını 1925'e bağlayan gün, İstanbul'da, Akaretlerde, Doktor Şe-

fik Hüsnü'nün evinde, parti tüzüğüne aykırı biçimde III. Kongreyi topladılar. Bu kongrede İstanbul örgütünden, o da "İşçi-Çiftçi Partisi"nden gelme üyeler çoğunluktu. Buna eş, dost kaldı. Şefik Hüsnü'nün deyimiyle "münevveran" Kongrenin gündemi silikti. Ve daha önemlisi, II. Kongre'nin kararlarından söz edilmedi. Partinin önünde duran günün en aktüel sorunları kongreye getirilmedi. Burjuvazi egemenliğini kurmuş, erki, hükümeti eline almıştı. Bir burjuva cumhuriyeti oluşturulmuştu. Toplumun yaşamında yeni bir aşama gelmişti. TKP'nin yeni bir programa, yeni bir strateji ve taktiğe gereksinimi vardı. Partiyi somut koşullara göre düzene koymak, uzun süreli, gizlilik ilkelere göre parti örgütlerini baştan aşağı raylarına oturtmak gerekti. Partinin yakın ve uzak stratejik amacı ne olacaktı? Bütün bu sorunlar ya yoktu, ya karman çormandı.

Bu kongrenin tutanakları, raporları, kararları, bütün materyaller, Doktor Şefik Hüsnü'de kaldı. Daha sonra da, baskın ve tutuklamalarda polislin eline geçti bunlar. Yalnız, kırık dökük bazı olaylar biliniyor.

Bu kongrenin tüzüğe aykırı olduğu, entrikalar çevrildiği, ayak oyunları yapıldığı gizlenemedi. Sadrettin Celâl (Antel)'in konuşması bu olguya ışık tutuyor. Sadrettin Celâl, bu oyunları oynayanları "karaktersizlik"le, "ahlak sahibi olmamak"la, "entrika çevirmek"le, ikiyüzlülükle suçluyor.

Bu toplantıda ve buna hazırlık sırasında Mustafa Suphilerin barbarca öldürülmeleri olayını tepetakla gösterme çabasına ayrı bir önem verdiler. Dedikleri, yaydıkları, Türkiye halkının kurtuluşu yolunda, komünizm yolunda canlarını veren ak alınlı devrimcileri aşağılamaktı. Onları serüvencilikle karalamaktı. O sıra "ortalık karıştı" diyorlardı. "Hükümet, Mustafa Kemâl bile duruma egemen değildi" diyorlardı ... Mustafa Suphi uyarıları dinlemedi, diyorlardı.

Bu, burjuvaziye aklamaktı. Onu suçsuz göstermekti. Bu söylentilerin kaynağı burjuvazinin körüklediği anti-komünizmden geliyordu. Bu bir şaşırtmacaydı. Bilindiği gibi, Ankara hükümeti, gerici çevreler bu kanlı Karadeniz dramını, önceden hazırlanmış "özel plan"a göre uyguladılar. Ve bu gizli "özel plan", bir-biri ardınca, bir ay içinde uygulanmıştır. Önce, cephelelerden, ateşboylarından: Topçu, yaya, atlı savaş birlikleri çekildi. Bunlar, İsmet (İnönü) ve Refet (Bele) paşaların komutasında, ateşboylarının belli kesimlerinde, arkadan gerillalara, halk çetelerine saldırdılar. Gerillalar iki ateş arasında ezildi. Burjuvazi, egemenliğini böylesine kanla, ateşle, hainlikle kurdu. Sonra, Ankara'da Komünist Partisi'nin yöneticileri tutuklandı. Ağır hapis cezaları verildi. Çankırı, iç Anadolu cezaevlerine sürüldü. Ve, Suphi'ler, Çankaya'nın o zamanki kolcusu Topal Osman'ın, adamlarının eliyle, Karadeniz'de boğduruldu. Kurtuluş savaşının en dar,

ölüm, kalım günlerinde burjuvazi ilerici güçleri, halkı arkadan böyle hançerledi. Demokratik devrime böyle, elindeki toprakla, kılıçlarla, tüfeklerle karşı çıktı.

Bütün bu gerçekler Akaretler'de konuşulmadı. Önemli daha bir olguyu vurgulamak yararlı olur. Partide, tâ baştan beri, bir çok kez belirtildiği gibi, iki birbirine aykırı görüş, akım çarpışıyordu. Şefik Hüsnü'ler oportünizm bataklığına bastutmuştu. İkesizlik ve Marksizm - Leninizme aykırı tutum onları burjuva bataklığından başka bir yere götüremezdi, götürmedi.

Bu Akaretler toplantısından sonra Şefik Hüsnü sekreterliğe, Ş. Süreyya Aydemir Politik Büroya kuruldu. Ve daha sonra, 1926'da, Viyana Konferansında, gene Şefik Hüsnü, kendisinin has adamı saydığı Vedat Nedim Tör'ü Merkez Komitesi sekreterliğine getirdi. Oportünistler, polis ajanları, küçük burjuva entrikacıları, Ş. S. Aydemir gibi eski ordu servisinden gelme pantürkistler elele verdiler. Bunlar işçi sınıfına, onun savaşına yabancıydılar. Bunlar TKP'ye yabancıydılar. Bunlar, proletaryanın hegemonyası diye bir şey tanımıyorlardı. Marksizme - Leninizme yabancılıkları, düşmanlıkları, işçi sınıfı hareketini, Komünist Partisi'ni burjuvazinin kuyruğuna takmak, özellikle TKP'yi yığınlara duyurmamakta ayak diremeleri burdan geliyor, oportünizmden kaynaklanıyordu. Bu gerçeği, daha sonraki olaylar bütün çıplaklığıyla ortaya koydu. Şevket Süreyya, 1927'de, İstanbul Ağırceza Mahkemesinde, tutuklu 50'den fazla komünistin duruşmasında : "Komünist Partisine gerek olmadığını", ona karşı olduğunu açık açık söyledi. Gene o duruşmalarda Vedat Nedim Tör, partiyi, komünistleri polise vermiş olmakla övündü. Burjuva gazeteleri de, onların bu söylediklerini arşın arşın bastılar.

TKP, kurulduğu günden beri, hem emperyalistlerle, burjuvaziyle, gericilikle, hem parti içinde her boydan ve soydan oportünistlerle, sapık akımlarla, tekkeçilerle, anarşist öğelerle, polis ajanlarıyla savaşagelmiştir. 1923 - 1925 yılları arasında KUTV'de, Türk seksiyonunda bozguncu, başıbozuk alayı başkaldırdı. Bunlar, Şefik Hüsnü'ler yönetiminden esinleniyor, onlardan gizli yönerge alıyorlardı. Bunların başında doktor Şefik Hüsnü'nün küçük kardeşi ve Kerim Sadi vardı. İkiisi de partili değildi. "Aydınlık" dergisinin bir benzerini, gene "Aydınlık" adıyla "gizli" çıkarmaya başladılar. Parti Komitesi'nin "Duvar Gazetesi"ne saldırıyorlardı. Kerim Sadi, bu serseri alayının "ideologu", elebaşısı düzeyine çıkarılmıştı. Öğrencilerin kaldıkları yurtda dinginlik diye bir şey tanımaz olmuşlardı. Geceleri, "pir sultan"larını, beyaz yatak çarşaflarına sarar, "tahtı revan" kurar, Kerim Sadi'yi omuzlarında taşır, "huu" çeker, dervişlik, delilik yaparlardı. "Yapmayın, etmeyin" diyenlere, elebaşuları ustura çekerdiler. Kerim Sadi, bu soytarlıklarında o kadar ileri gitti ki, timar-neden geldiler, alıp götürdüler. Daha sonra, memlekete, geri gönderdiler.

Bu grubun yanısıra, başka bir grup daha türedi. Bunlar, kendilerine : “işçi opozisyonu” diyorlardı. Bunlar da “gizli toplantılar” yapıyordu. Bozgunculuk havası estiriyor, Parti Komitesi'ne saldırıyorlardı. Bunlar, Şefik Hüsnü'yü boy hedefi almışlardı. Ama tutumları kökünden yanlıştı. Komintern'e vuruyorlardı. Bunlarınki de bölücülüktü. İlkeselliği yoktu. Bu iki grup arasında bir ayırım yapmak gerekiyordu. “İşçi opozisyonu” grubunda demagojilere kapılmış, bilinç düzeyi düşük, ama gerçekten okumaya gelmiş partili işçiler vardı. Bunları bu ters tutumlardan bataklığa yuvarlanmaktan kurtarmak gerekti. Genellikle bu grupları, ters akımları silip kaldırmak savaşımı somut biçimleriyle ortaya çıkmıştı. Bu savaş durmadı. İ. Bilen, bu savaşta Leninci prensiplere her zaman bağlı kaldı. Sırası geldi dövuştü.

1924 yıllarında KUTV'de, Türk seksiyonunda anti - parti grupçukların çıkması bir rastlantı değildi. Çoğunun bilinç, bilgi, savaş düzeyleri düşüktü. Kiminin sosyal kökenleri, kafaları küçük burjuva eğilimlere yatıktı. Sonra, o sıralarda Troçkistler iyice gemi azya almışlardı. Bolşevikler, Komünist Partisi, bunlara karşı geniş ve çetin bir savaş yürütüyordu. Bu savaş Üniversitede alabildiğinceydi. Türk seksiyonundaki anti - parti grupları, bir yandan da bunlar kışkırtıyordu.

Lenin öldükten sonra, Troçki sık sık KUTV'ye gelmeye başladı. Cakalı konuşmalar yapıyordu. Demagog, lafebesiydi. Alkış beklerdi. Troçki'yi tutanlar çok azınlıktaydı. Kimi zaman kavga çıkardı. Tartışırken kışkırtıcılık yapan Troçkistlere laf yetiştiremeyenler, kimi kez yumruklarıyla “yanıt” verirlerdi. Bu tür davranışlardan İ. Bilen de kendini pek alamıyordu.

Üniversite, bir yıldan üç yıla kadar kurslardı. Başarı gösterenler sonuna kadar okuyabilirdi. İ. Bilen, 1. kursta hem dil öğrendi, hem dilmaç yardımıyla dersleri izledi. Ondan sonraki kursları Rusça geçti. İlk iki yıl zordu. Dil bir yana, dersler ağırdı. Bunun dışında spor vardı. İyi yüzerdi. Futbol takımında sol açığıktı. Bir defasında Nazım onun bacağına kırdı, topa vurayım derken. Ayrıca, bir amatör, koro - tiyatro benzeri bir ekip vardı. Bunu, sonradan “Mustafa” filmini çıkaran rejisör Ek ve Nazım kurmuştu. Fabrikalara, işçi kulüplerine gider : Halayı çeker, hora teper, Nazım'ın “Makine” ve “Grev” gibi oyunlarını gösterirlerdi. Bu her iki oyun da baştan aşağı devindi. Dilmaç istemezdi, seyirciler hepsini anlıyordu. Sözleri de öyleydi : “Stop! ... Fren ... Akümülatör, dinamo, motor ... milya volt ... Marks ... Lenin ...” Çok alkışlanıyorlardı. Bir defasında Mayakovski de vardı. “Söz sizindir yoldaş mavzer!” dediği zaman, alkıştan salonun tavanı inecekti...

İ. Bilen'i en çok saran parti kuruluşu dersi, Bolşevikler partisinin savaş tarihidir. Felsefe derslerinde çok tartışılırdı. Polit-

ekonomide herkes ayağını denk alırdı. Leninizm öğretmeni eski bir Bolşevikti. Merkez Komitesi üyesiydi. Uzun boylu, kalkık burunlu, mavi gözlü bir Rus'tu. Veremliydi. Sibiry'a'da, sürgünde almıştı bu ince sayrılığı. Lena grevini, çarlık hükümetinin o kanlı işçi kırımını anlatırken gözleri çakmak çakmak olur, dolardı. Bu kırımı Lenin'in nasıl değerlendirdiğini anlatırken gene o gözleri mavi bir deniz gibi dalgalanırdı. Dili kuru değildi. Lenin'in yapıtlarından alıntılar yaparken onu yerliyerine oturturdu. Lenin metodolojisi ilkelerine ayrı bir önem verirdi. Basmakalıplılığa kızardı. Lenin'in, Bolşeviklerin, Komünist Partisinin anti-Marksist, ters akımlara, bölücülere, likidatörlere, menşeviklere, Troçkistlere, bozgunculara, "Allah arayıcılara", mahistlere, öteden beri Narodniklere, anarşistlere, döneklere, emperyalist ajanlarına, Kautskilere, kapitalistlere koltuk değneği olan, kapitalizme destek olan sosyal - demokrat, bu tür sosyalistlere karşı ne çetin, sürekli savaşlar yürüttüklerini yurdum yurdum anlatırdı.

İ. Bilen, Türk seksiyonu Parti Komitesi'ne sekreter ve Üniversite Parti Komitesi'ne de üye seçildi. Üniversitede bozguncu gruplarla savaşımın en keskin olduğu bir dönemdi bu. Seksiyonda Komintern'in, Lenin partisinin, Üniversite Parti Komitesi'nin ve seksiyon Parti Komitesi'nin izledikleri politikayı tutan bir çoğunluk sağlanmıştı. Giderek, aylak, bozguncular temizlendi. Oturaklı, çalışan, disiplinli bir parti kollektifi oluştu. Buna, "Düvar Gazetesi"nin de yardımı oldu. İ. Bilen, bu gazetenin redaktörüydü. Yazı yazmayı buradan öğrenmeye başladı. Oportünistlerle cedelleşmede burada epice bir şeyler öğrendi.

1924 yılı. Yaz ayları. Sıcaklar basmıştı. Komintern'in V. Kongresi toplandı. "Bolşoy - tiyatro" dolup taşıyor. 40 ülkeden ve 50 partiden 500 delege. Konuklar da üstelik. İ. Bilen ve Ankara'dan KUTV'ye yeni gelmiş daha bir arkadaşı "Konuk delege"ler arasında. Bilen'in sırtında bol, beyaz bir Tolstoy gömleği var. İlk kez katılıyor dünya komünistlerinin böylesi bir forumuna.

Ölümsüz Lenin yoktu. Leninsiz ilk kongresiydi bu Komintern'in. Kongreyi Vasil Kolarof açtı. Sonra, tüm delegeler ayağa kalktı : Yüce Lenin'in anısına saygı duruşu! Ertesi gün bu saygı duruşu Kızıl - meydanda, Lenin'in mozelesi önünde, alanı dolduran Moskova işçileriyle birlikte yinelendi. Ve kongre oturumlarını Kremlin'de, şimdiki Yüksek Sovyet sarayında sürdürdü.

Bu kongre, dünya komünist hareketi tarihine : "Leninizm ve Komintern" diye geçer. Bu, Troçkistliğe karşı, komünist partilerinin uluslararası çapta savaşıma geçişini içeriyordu. Kongrede Troçki de vardı. İlk açılış günü, kendisini kürsüde bir gösterdi. Delegelerin Kızılorduya sevgi, saygı duygularından kendisine pay çıkarmak istediği gözlerden kaçmadı.

Kongrenin tezlerinde, belgilerinde : Komünist partilerini Bolşevikleştirmek ilkesi başta geliyordu. Partilerin som, tümsel

birliğini pekiştirmek! Marksçı, devrimci ilkelere bağlı kalmak! Demokratik santralizm! Bu belgiler, Leninci ilkeler iyice vurgulandı. Yığınlara inmek! Partileri yığınsallaştırmak! Bu slogan sık sık geçti.

TKP delegasyonu üç üyeden oluşuyordu. Birisinin oy hakkı yoktu. Bu, o sıralar Komintern'de danışmandı. Adı : Ahmet Cevat (Emre) idi. Şovendi. Kurtuluş savaşı yıllarında Kafkaslar'a geçmiş. Yolunu bulmuş, partiye girmiş. TKP'nin, 1922'de Ankara'da toplanan II. Kongresine de, gene "danışman" olarak katılmıştır. Şevket Süreyya Aydemir grubunun akıl hocasıydı. Giritliydi. Birçok dil bilirdi. Yurda döndükten sonra çekti gitti partiden. Daha sonra, CHP'den sayılabildi, Meclise postu serdi.

Komintern'in V. Kongresi'ndeki TKP delegasyonunun başkanı Vanlı Kâzım (Kip)'ti. İstanbul'dan gelmişti. Bu yoldaş makinist - işçiydi. Genellikle iyiydi. Marksist teorik bilgisi zayıftı. Sonra, Şefik Hüsnü ve Aydemir gruplarının baskısı altındaydı.

Kongrede, Sovyet delegelerinden yoldaş Manuilski, konuşmasında, "Aydınlık" dergisini, TKP'nin o kolunu eleştirdi. Bunların "legal Marksizme" kaydıklarını, işçi sınıfının çıkarlarını savunacak yerde burjuvazinin konumunu desteklediklerini söyledi. Lenin'in "legal Marksistleri", Struve'leri, Rusya'da yerden yere çaldığını, bunların burjuvazinin avukatı olduklarını vurguladı, belirtti.

Kâzım yoldaş, raporunda bunu yanıtlamak istedi. İkircil, birbirini tutmayan bir konuşmaydı bu. Ne yadırsın, yoksunsiya biliyor, ne gerçeği tanıyabiliyordu. Üzerinde durulacak önemli daha bir olay vardı. Delegasyon başkanı, 1922'de, Ankara'da yapılan II. Kongreden, aldığı kararlardan tek söz etmedi. Bu olay gözlerden kaçmadı. Belli ki "Akaretler"e hazırlanıyorlardı.

İ. Bilen için kongre salonu Üniversite dersliği olmuştu. Bu, üç hafta sürdü. Bir çok eski komünistleri, Bolşevikleri gördü. Bunlar arasında, Paris Komünü'nden, barikatlardan sağ kalmış bir mohikan da vardı. Kuru, uzun boylu, sıırım yapılı bir Fransızdı. Komünün solmayan kızıl - ateş bayrağı dersin!

Delegelerin arasında, gözleri üzerine çeken birisi de Güney Afrikalı bir komünistti. Alabildiğine karaydı. Dişleri bembeyazdı. Uzun boyluydu. Altın madenlerinde işçiymiş. Kongre oturumlarının yapıldığı uzun salon şimdiki biçiminden farklıydı. Zencî yoldaş, Prezidyumun yanındaki büyük odaya girer, ya Çarın tahtına oturur, ya da sırmalı, kadifeli kocaman karyolaya uzanırdı. Ve değişik pozlarda resim çektirirdi.

İ. Bilen ve arkadaşının konukluğu delişmence bir "olaycıkla" sona erdi. Kongre kapandı. Moskova parti örgütleri, delegeleri ağırladılar, uğurladılar. Kimini kır eğlencelerine, kimini fabrikalara, herkesi bir yere götürdüler. Türkiyeli delegeler, Krasnapresnaya semt komitesinin düzenlediği kır gezisine git-

tiler. Moskova'nın eteğinde, Serebrenniybor - Gümüş Çamlık denilen bir orman. Çadırlar kurulmuştu. Almanlar, İtalyanlar, Fransızlar, Ruslar, fabrika işçileri. Orman cıvı cıvıldı. Piknik güzeldi. Alman yoldaşların arasında en canlısı, o zamanki Alman Komsomol örgütünün sekreteri Greta Vilda idi. Bu kız yoldaş, bir kaç yıl sonra, gene Moskova'da başka bir Üniversitede okurken Reşat Fuat Baraner'le evlendi. 1932'de Türkiye'de, Komünist Partisiyle çalıştığı için tutuklandı, yargılandı. Ceza giydi, yattı. Komünist arkadaşlarıyla açlık grevlerine direngenlikle katıldı. Cumhuriyetin 10. yılında çıkan afla yurtdışı edildi.

Gümüş Çamlık pikniğinde şen, sesi pürüzsüz, İtalyan bir kadın yoldaş vardı. İtalya'da bir cezaevinden, tekli yattığı odacığın tavanını delip kaçmış. Tombul vücudunu gösterir : "Bu halimle o dapdaracak yerden nasıl çıktım. Sanki anamdan bir kez daha doğdum gibi" der, kahkahalarla gülerdi. Arkasından : "Avanti popolo ..."yu bastırırdı.

Çam dallarıyla ateşler yakıldı. Değişik dillerde işçi - savaş marşları, türküleri birbirini izledi. Yağmur yağdı. Güneş açtı. Gökte ebekuşağı köprü kurdu. Akşam oldu. Gökte yıldızlar kaydı. Ve yavaş yavaş millet yola revan oldu.

Rus yoldaşlar kamyonla bira getirmişlerdi. Neşenin bir kaynağı da bu olmuştu. Türkiyeli konuklardan üçü bir arabaya bindiler. Birisi, keçi sakallı Ahmet Cevat'tı. İ. Bilen'le Ankara'dan gelen yoldaş onu ortalarına aldılar. Yüksek sesle türkü söylüyorlardı. Motor uğultu koparıyordu. İki yoldaş, aralarına aldıkları kişinin keçi sakalını yoluyorlardı...

(Devam edecek)

(Yeni Çağ, Kasım 1977)

50 kitabımız

Georgi

DİMİTROF

Yaşam öyküsü ve savaşımları

Ponomaryov'un önsözü
S.Üstüngel'in sonsözüyle

450 sayfa 50 lira

KONUK YAYINLARI

PK. 749 Sirkeci

Türkiye Dağıtımı:
TEMEL DAĞITIM
Himaye-i Etfal Sok.
Orhanbey İşhanı No 6
Kat 1 D 1 Çağaloğlu-İstanbul

Nazım Hikmet ve Orhan Kemal'i Anıyoruz

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi büyük enternasyonalist, derin yurtsever ozanımız Nazım Hikmet 3 Haziran 1963'de öldü. Onun uğrunda savaştığı barış ve sosyalizm idealleri bugün her zamankinden daha fazla, yüz milyonlarca insanın kafasını ve kalplerini fethediyor. O bu idealleri yapıtlarında en güzel biçimleriyle dile getirmiştir. Bugün Türkiye'de ona ve ayrılmaz bir parçası olduğu Partisi'ne vurulmuş olan yasa zincirleri paramparça oluyor. Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkının, gençlerinin anti-emperyalist ve anti-faşist savaşımında "TKP'ye özgürlük" ve "Nazım aramızda" belgileri yan yana yeralıyor. Halkımızın savaş yolunu aydınlatıyor.

Ölümünün 15. yılında Nazım Hikmet barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşçısına ve onların yetiştirdiği ve yetiştireceği sanatçılara bayrak oluyor. Sosyalizmin nihai utkusuna olan inancımızı onun dizeleriyle daha güçlü haykırıyoruz :

«Ve zafer
artık hiçbir şeyi affetmeyecek kadar
tırnakla sökülüp
koparılacaktır...»

Türkiye Komünist Partisi'nin Adana il sekreterliğini yapmış olan işçi sınıfının yılmaz savaşçısı, roman, öykü ve piyes yazarı Orhan Kemal 2 Haziran 1970 öldü. Örgütlü kavganın yılmak bilmeyen, sabırlı bir savaşçısıydı. Onun emeği sanatıydı.

Çalışkan halkımızın daha güzel günler yaşamasını istediği için defalarca zindanlara atıldı, işsiz bırakıldı, zulme uğradı, sağlığıyla oynandı. Ama, burjuvazinin bütün bu baskıları Orhan Kemal'i yıldıramadı. Orhan Kemal gericiliğin, zulmün karşısında bir kaya gibi direndi. Sosyalizm için savaşımdan ödün vermedi. Edebiyatın emeğe saygı duymağa ve emeğin kurtuluş yolunu göstermeye yaradığını yapıtlarında en güzel örnekleriyle kanıtladı.

Orhan Kemal'in anısı ve yapıtları işçi sınıfımızın ve tüm emekçilerin kalplerinde yaşıyor, onların baskısız, sömürsüz bir dünya için verdikleri savaşıma güç katıyor.

Birinci Büyük Kongremiz Onurumuz Olacaktır

Alaaddin Taş
İGD Genel Sekreteri

Toplumun her kesiminde olduğu gibi, gençlik kesimindeki olaylara da yaklaşım açımız sınıfsal temelden olmalıdır. Bugün dünya çapında sosyalizm-kapitalizm arasındaki çatışkı, sınıf savaşimleri, ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleri gençliği kaçınılmaz olarak en derin toplumsal olaylara katılmaya zorlamaktadır. Ve gençliğin her alandaki istemine damgasını vurmaktadır. Gençlik; aktif, duyarlı, dinamik ve bilime yakın oluşu nedeniyle, siyasal olaylara daha dolaysız tepki gösterebilmektedir.

Kapitalist ülkelerde gençlik kendi nesnel sorunlarında bile uzlaşmaz sınıf çelişkilerinin yansımaları taşır. Bu da genç kuşakların hayati ihtiyaçlarının ve hedeflerinin emperyalizm ile savaşım sonucunda sağlanabileceğini gösterir. Ulusal kurtuluş hareketlerinde gençlik bir bütün gibi hareket eder. Ancak anti-feodal, anti-emperyalist devrimden sonra savaşım toplumsal kurtuluşa dönmeye başlayınca gençlik içindeki sınıfsal ayrışma açık olarak ortaya çıkar.

Ülkemizde de gençlik hareketi dev adımlarla ilerleme kaydetmektedir. Anti-emperyalist devrim sürecinde daha nitelikli, daha yığinsal daha örgütlü bir biçimde yerini almaktadır. Aydınlık, özgür, mutlu ve yaşanması bir Türkiye kurma savaşımının harcını kanıyla sulamaktadır. Yükselen her yapı taşında gençliğin alnteri, inancı, kararlılığı ve bilincinin izleri vardır. Kapi-

talizmin yıkım, talan ve sömürü düzenine karşı, baskı, zulüm, işkence ve zindanlarına karşı bilinçli bir biçimde direniyor. Artık gençlik geleceğinin, kurtuluşunun neye bağlı olduğunu; kiminle ve kimin öncülüğünde olabileceğini kestirebiliyor. Bu doğru yolda hızlı adımlar atıyor. Ama yollar düz değil, engelleri çoktur. Bir yandan burjuvazinin sağ kolu öbür yandan gençlik hareketinin içinden atmağa çalıştığı Maoculuk saldırıyor. Sınıf savaşımının keskin boyutlarıyla saldırılar ölümcül boyutlar kazanıyor. Bütün bunlara rağmen ve düşmana inat gençlik toplumsal kurtuluşun en ön saflarında işçi sınıfının cephesinde yerini alıyor, almaya da devam edecektir. Hiç bir güç onun bu soylu ve kararlı mücadelesini durduramayacaktır. Ne zaman ki burjuvazinin erk ve egemenliği alaşağı edilir, ne zaman ki ulusal ve toplumsal kurtuluş devrimi gerçekleşir işte o zaman gençlik görevinin belirli bir aşamasını gerçekleştirmiş olacaktır.

Politik hareket ülkemiz gençliğinin her alandaki bileşimini etkilemektedir. Ve artık yalnız büyük kentler ve öğrenci gençlik değil çalışan gençliği de kucaklamıştır. Kuşkusuz kırsal alandaki gençlik daha geç politize oluyor. Ancak öğrenci gençliğin örgütlenme ve bağımsız eyleme girişindeki yatkınlık, çalışan gençliği de sarmıştır. Yurdun her yöresinde işçi - köylü - öğrenci gençliğin yığinsal hareketi daha öncelerindeki gençlik örgütlenmelerinin yanlış eğilimini kanıtlayan bir olgudur. Gençlik hareketi "sol" maceracı çizgiden gittikçe uzaklaşırken işçi sınıfının ideolojik ve politik çizgisini kendine kılavuz edinmektedir. İGD'nin gençliğe bu perspektifle yaklaşımı kalıcı adımlar atışı burjuvazinin temellerine işçi sınıfının yanında vuran çelik bir gençlik hareketi örgütlemesi sağı da karşı - devrimci çizgi olan Maoculuğu da telaşa düşürmüştür. Ve ondandır ki İGD ikibuçuk yıllık kuruluş döneminde çok zorluklarla ve sağcı, maocu saldırılarla karşı karşıya kalmıştır.

Hiç bir yasal gerekçeye dayanmaksızın tüzüğümüz ikibuçuk yıl onaylanmadı. Onlarca şubemiz kapatıldı, onlarca arkadaşımız burjuvazinin ajanlarınca katledildi. Yüzlercesi tutuklandı ve işkenceler gördü. İşte böylesi bir ateş çemberinden çıkan örgütümüz İGD'nin kongresi, elbette anlamlı olacaktır; elbette ki onurumuz olacaktır, elbette ki burjuvaziye ürkütecektir. Eğer kongremiz böylesi görkemli ve şanlı olduysa eğer kongremiz demokrasi hareketine güç kattıysa, demokrasi güçlerini yanında bulduysa, ulusal ve uluslararası yankısı duyulduysa bunun bir nedeni vardır mutlaka.

Çünkü İGD başından beri şunu savunmuştur: "Bireysel terörizme karşı yığinsal eylemler." "Gençliğin yolu İşçi Sınıfının Savaş Yoludur". Bu boş ve geçiştirilecek söz değildir. Gençliğe gelecek vaadeden kurtuluşunu simgeleyen yüce bir belgidir. İşçi - gençlik dayanışmasının somut ifadesidir. İGD, bireysel terörizme karşı yığinsal eylemleri önermiştir; faşizme, emperya-

lizme karşı ilerici gençliğin ilkeli savaşım platformunu savunmuştur; gençliğin merkezî bir çatı altında örgütlenmesini savunmuştur; gençlik hareketinin anti-emperyalist geleneğine sahip çıkmıştır; emperyalizme, gericiliğe, ırkçılığa, şövenizme karşı uluslararası gençlik dayanışması önemini vurgulamıştır. Şüphesiz bu belgeleri hayata geçirmede işçi sınıfının politik hareketi esin kaynağı olmuştur. Ve olmaya da devam edecektir. İşte burjuvaziyi tedirgin eden nokta buradadır. Genelinde işçi sınıfına ve politik hareketine saldırırken onun yol izleyicisi ilerici gençlik hareketini sivri uç yapıyor ve azgınca saldırıyor.

İGD'nin bu doğru perspektifi gençliğe maloluyor. Bu ilkeri hayata geçirmek için adeta yarış yapıyor. Bütün bu zor koşullarda İGD 1. Büyük Kongresi toplanmıştır; hem de burjuvazinin ve onun "sol" kolu Maocu akımların kafasına vura vura, özgürlük türkülerini haykırarak, coşkuyla toplamıştır. Ve şunu abartmasız söyleyebiliriz ki ilerici gençlik hareketinin potansiyeli, savaşım azmi ve kararlı savaşımı gerçekten burjuvaziyi ürüktecek düzeydedir. Kongre, Türkiye gençlik hareketinin çok dersler çıkarması gereken bir forum olmuştur. Kongremiz, ulusal düzeyde örgütümüzün saygınlığının ve gücünün bir ifadesiydi. Kongremiz demokrasi güçlerinin en canlı dayanışmasının yaşandığı bir olaydı. Kongremiz işçi sınıfının yakın ilgi ve sevgisinin somutlandığı bir eylem alanıydı. Kongremiz ulusların kurtuluşunun toplumsal kurtulustan geçtiğinin, birlikten utku doğacağını ifade edenmesiydi. Kongremiz uluslararası dayanışmanın ne kadar yol aldığının göstergesiydi.

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu (DDGF), Uluslararası Öğrenci Birliği ve dünya gençliğinin temsilcileri, Kongremizdeydi. Olmayanlar da sıcak mesajlarını, yürek çarpıntılarını azimli savaşım coşkularını göndermişlerdi Kongremize.

Kongremizin bu görkemli eyleminde, ulusal ve uluslararası kararlar alınmıştır :

— Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan anti-demokratik 141-142'nci maddelerin kaldırılması.

— Türkiye Komünist Partisi'ne özgürlük isteme özgürlüğünü kısıtlama gibi uygulamaların kaldırılması ve özgürlüğünün verilmesi.

— Şövenizme, ırkçılığa ve ulusal baskıya karşı savaşım verilmesi.

— Siyasal tutuklulara özgürlük tanınması.

— Dünya gençliği ile sıcak dayanışmanın yüksek boyutlara ulaştırılması.

— Gençliğin eylem birliği ve merkezî federasyonda birleştirilmesi.

— Emperyalizme, kırım silahlarına ve nötron bombasına karşı savaşım verilmesi.

— Ülkemizde kitle katliamları örgütleyen faşist odaklara karşı savaşım verilmesi.

— Ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleriyle, Filistin, Şili, Tayland, Kıbrıs, Güney Afrika, İran Gençliği ile dayanışma.

— DDGF'ye ve Uluslararası Öğrenciler Birliği'ne üye olma.

— Daha yığinsal bir İGD için varolan tüzüğün değiştirilmesi.

Ve daha çok sayıda savaşım kararları alınmıştır.

Nasıl ki, İGD kendi savaşım belgilerini hayata geçirdiyse, bu aldığı kararları da uygulayacaktır. Hem de her türlü saldırıya rağmen ve onlara inat kararlar hayata geçirilecektir.

Kongremizin bitiminde şu belgilerle alımız açık yola çıkıyoruz, hem de yakıcı türkülerle, inancımızla, kinimizle, bilincimizle haykırıyoruz :

“BİRİNCİ BÜYÜK KONGREMİZ ATILIM OLACAKTIR!”

“KARARLAR UYGULANACAKTIR!”

“DAHA GÜÇLÜ DAHA YIĞINSAL BİR İGD İÇİN İLERİ!”

İGD 1. BÜYÜK KONGRESİNE KATILAN YABANCI KONUKLAR DERGİMİZİ ZİYARET ETTİ

İGD 1. Büyük Kongresi'ni izlemek üzere Türkiye'ye gelen Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu (DDGF), Fransız Komünist Gençlik Hareketi, Danimarka Komünist Gençliği, Alman Sosyalist İşçi Gençliği (SDAJ), Yunanistan Komünist Gençliği (KNE) ve Polonya Sosyalist Gençlik Birlikleri Federasyonu temsilcileri ÜRÜN ve Barış ve Sosyalizm Sorunları'nı ziyaret ederek Türkiye'deki ilerici yayıncılık üzerine bilgiler almışlardır. Türkiye'de ilerici yayıncılar ve sorumluları üzerinde hâlâ kovuşturmalar, yasaklamalar ve baskıların sürdürüldüğünü öğrenen yabancı konuklar bu konuda uluslararası dayanışma göstereceklerini, kendi yayın organlarında bu durumu duyuracaklarını bildirmişlerdir.

Mainz'da 1 Mayıs ve Atılım'la Dayanışma:

Federal Almanya'nın Mainz kentinde yaşayan işçilerimiz, 1 Mayıs'ı, yığınsal bir şekilde, "EVLAT ACISINA SON", "FAŞİST YUVALAR KAPATILMALIDIR" belgileriyle, Alman Sendikalar Birliği (DGB) saflarında kutladılar. Mainz'de yaşayan işçi ve öğrencilerimiz, o gün, üzerinde Türkçe "1 Mayıs 1978" ve Almanca "Yaşasın Uluslararası Dayanışma" yazılı başörtüleri satıp, gelirini ATILIM'a bağışladılar.

İsveç'deki işçilerimiz, 1 Mayıs'da "MHP ve Ülkü Ocakları Kapatılsın", "Faşizme Geçit vermeyeceğiz" diye haykırdılar. Gür seslerini, 1 Mayıs Alanı'ndaki sınıf kardeşlerinin ve tüm dünya işçilerinin sesine kattılar.

1 Mayıs 78 ve İkinci Güneş

Her gün yemek yediğim yerde
Görürdüm onu
Kocamustafapaşa'da, bir halk lokantasında
İncecik, kavruk, on altı yaşında
Üstü başı yağ içinde
Ve kulağında bir karanfil
Ama karanfil değil
Mazot kokardı lokanta
O kapıdan girip çorbasını söylediği zaman
Yüzünde kendisi gibi ince
Kendisi gibi kavruk
Ve üstü başı yağ içinde bir gülümseme
Ben şaşarak bakardım
Yüzündeki bu olağanüstü gülümsemeyle
Kulağındaki karanfile
Bir de ellerine, böldüğü ekmek kadar masum
Ama otuz yaşındaki ellerine

O gün
Arkadaşlarıyla gördüm onu
Yüzünde yine aynı gülümseme
Fakat üstünde temiz bir giysi vardı
Ve ağzında
O gün alanda
Kocaman bir çiçek gibi açan
Kıpkırmızı bir slogan

TÜSTAV

1 Mayıs 78 günü
Yalnız adını bilmediğim
Tamirci dostumun değil
Herkesin yüzünde bir gülümseme
Ve ağzında alevden sözler vardı
Uzel, Grundig, Mannesman, Arçelik...
Trabzon, Hatay, İzmir, Van...
Ve yüz binler ve bütün alan
Yağmur sonrası yıkanmış, aydınlık, mavi
Bir gökyüzü gibi gülüyor
Ve gökyüzü gibi
Ama mavi değil kıpkırmızı bir sesle
Gürlüyordu :
"Türkiye Komünist Partisi'ne özgürlük!"

1 Mayıs Alanı o gün
77'de düşen otuz dört canın kanı
Gibi kıpkızıldı ve dardı
Ve alanda iki güneş vardı
Biri bildiğimiz, günümüzü aydınlatan güneş
Öbürü TKP güneşi
Geleceğimizi
Ve gecenin içinden geçen yolumuzu
Aydınlatan güneş

Birinci güneş akşam olunca battı
İkinci güneş batmadı, batmayacak
Çünkü "TKP halkındır"
Yer gök tanık buna, bileğindeki zincire rağmen
Burjuvazinin gözü önünde o gün
Dimdik ayağa kalktı
Ve yüz binlerce elin tuttuğu
Kıpkırmızı bir kalemle
Alana imzasını attı

DAILY WORLD

CONTINUING the DAILY WORKER, FOUNDED 1924

New York, N.Y.

Saturday, Feb. 25, 1978

Marxist publication barred in Turkey, protests urged

ISTANBUL — The first issue of the Turkish-language edition of the World Marxist Review has been confiscated by order of an Istanbul Criminal Court. The public prosecutor has charged editor Ahmet Tastan with disseminating Communist propaganda, a "crime" under Article 142 of Turkey's criminal code, and is demanding a seven-and-one-half year prison sentence for Tastan. Tastan already faces a sentence of approximately 200 years in prison for publishing similar materials in the monthly Urun magazine he edits.

In Turkish, WMR is called Barış ve Sosyalizm Sorunları ("Problems of Peace and Socialism"), with editorial offices at Nuruosmaniye Caddesi 59-61½, Cagaloglu, Istanbul, Turkey.

Turkey is the last remaining state in Europe where the Communist Party is legally outlawed, and Communist writings and literature are forbidden. Premier Bulent Ecevit, who recently took office, is known to favor abolishing these restrictions.

Protests could have an important effect and should be sent to: Embassy of Turkey, 1606 23rd St. N.W., Washington, D.C. 20008.

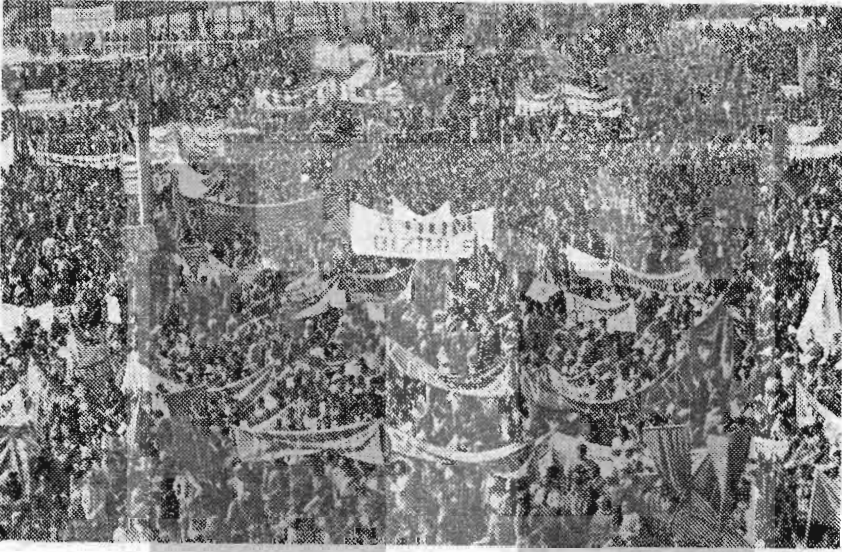
ABD Komünist Partisi'nin günlük yayın organı **Daily World** gazetesi 25 Şubat 1978 tarihli sayısında **BARIŞ VE SOSYALİZM SORUNLARI** dergisinin Ekim 1978 tarihli sayısının toplattırılması ve sorumlu yazışları müdürü Ahmet Taştan hakkında kovuşturma açılmasıyla ilgili bir habere yer vermiştir.

Haberde, «aynı zamanda Ürün dergisinin sorumlu yazışları müdürlüğünü de sürdürmekte olan Ahmet Taştan hakkında, çeşitli yazı ve yayınlardan dolayı, TCK'nun 142. maddesine göre komünizm propagandası yaptığı savıyla soruşturmaların sürdürüldüğü» bildirilmektedir.

«Türkiye'nin, Avrupa'da Komünist Partisi'nin yasal olmadığı tek ülke olduğunu» da kaydeden gazete, okuyucularından, bu durumu protesto eden bildirimlerini Türkiye'nin ABD Büyükelçiliği'ne göndermelerini istemiş ve bu protestoların önemine işaret etmiştir.

I Mayıs 1978: Emperyalizme ve Faşist Tehlikeye Karşı Emek Ordusunun Gücü

*1 Mayıs, 1 Mayıs
İlk dileğimiz
Yaşatacak seni
Tunç bileğimiz*

Bu 1 Mayıs'ı da yaşadık ve kutladık. Bütün 1 Mayıs'larda olduğu gibi, bu 1 Mayıs'ta da Türkiye işçi sınıfı, bütün ülkelerin işçileriyle birlikte, kendi ulusal ve uluslararası güçlerini bir kez daha yoklamadan geçirdi. Saflarını sıklaştırdı, dayanışmasını güçlendirdi, savaş belgilerini haykırdı.

Türkiye işçi sınıfı, emperyalizme, faşist tehlikeye, ekonomik bunalımın yükünü halkın sırtına yükleme yeltenişlerine, işsizliğe, pahalılığa karşı, gerçekten güçlü, yığınsal bir çıkışla savaş bayrağını yükseltti. Bu savaş bayrağında, "NATO'dan çıkılsın, Amerikan üsleri sökülsün, ikili kölelik anlaşmaları yırtılsın, faşist cinayet şebekeleri dağıtılsın, faşist cinayetlerin hesabı sorulsun, iş, ekmek, barış, özgürlük, bağımsızlık ve sosyalizm" belgileri yazılıdır.

1 Mayıs'ın şanlı bayrağı, Türkiye işçi sınıfının tunç bileğinin gücüyle şimdi tüm ülke üzerinde halkımızın umudu olarak, geleceği olarak dalgalanıyor.

Son 1 Mayıs gösterisi, yığınsallığı ve politik içeriğiyle, katılanların bileşimiyle, ulusal - demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği yolunda ileri bir adım, faşist tehlikeye, emperyalist dayatmalara karşı savaşta güçlü bir atılım oldu. 1978 1 Mayıs'ı, hükümetin kararsız, sallantılı politikasını yeniden gözden geçirmesi yolunda yığınların gerçekten etkili bir uyarısıydı. Bu eylem, emperyalizme, faşist tehlikeye karşı güçlü bir çıkış oldu. Emek ordusunun gücünü dosta düşmana bir kez daha gösterdi.

Bu 1 Mayıs eylemi, faşist terörün azgınlaştığı koşullarda, daha geçen 1 Mayıs'ın, 16 Mart kırımının, Malatya, Kars ve Kahramanmaraş olaylarının etkileri belleklerde dipdiri yaşarken yapıldı. Gerici - faşist basın, MHP'nin, Demirel'lerin, Türkeş ve Perinçek ikilisinin tüm yıldırma, korkutma taktiklerine, "kan dökülecek" yaygaralarına karşın, Türkiye işçi sınıfı, emekçisi, aydını, genci, kadını 1 Mayıs Alanı'nı yine geçen yıl olduğu gibi hıncahınç doldurdu. Kimi liberal yazarların bütün ürkekliklerine, eyleme katılacaklar arasında ikircim yaratıcı, yığınlık aşılama "akıl verme"lerine karşın, halkımız, işçi sınıfı, komünistler, sosyalistler, sosyal demokratlar, tüm yurtsever güçler ölümlü göze alarak 1 Mayıs Alanı'na sel gibi aktılar. Bu da ülkemizde yığınların içinde bulunduğu devrimci psikolojik durumu, bilinci, savaşkanlığı gösteren en somut, en gerçek kanıttır.

Bu 1 Mayıs, DİSK'in, DİSK tabanının somut durumunu da açıkça ortaya koydu. Sekiz aylık utkan bir grevden yüzakıyla çıkan yiğit metalurji işçileri başta olmak üzere tüm öteki işçi kesimleri 1 Mayıs Alanı'nda onurlu yerlerini aldılar. Böylece sınıf ve yığın sendikacılığının DİSK çatısı altındaki etkinliği dost - düşmana bir kez daha gösterildi.

Bu 1 Mayıs, sendikal birlik yolunda, DİSK'le Türk-İş'e bağlı sendikalar arasındaki eylem birliği yolunda da ileri bir adım

oldu. Türk-İş'in başını tutan Tunç'ların, Şide'lerin tüm olumsuz tutumlarına karşın, Türk-İş'li işçiler DİSK'li sınıf kardeşleriyle birlikte 1 Mayıs Alanı'nda omuz omuza verdiler.

Bu 1 Mayıs'ta, aynı zamanda, işçi - köylü savaş bağlaşıklığı yolunda da kalıcı adımlar atıldı. "Yolumuz işçi sınıfının yoludur" diyen ve bunu her gün somut eylemleriyle gösteren gençler, kadınlar, öğretmenler, teknik elemanlar, sağlık emekçileri, yazarlar, sanatçılar da 1 Mayıs Alanı'na yığınsal olarak katıldılar. Kısacası, tüm demokratik güçler en geniş ölçüde 1 Mayıs Alanı'nda bir araya geldiler. Faşistlere, provokatörlere ve Maoocu hainlere geçit vermediler.

İşçi sınıfımızın, onun öncü örgütünün birleştirici, yönetici rolü, yığınları baş düşmana, emperyalizme ve faşist tehlikeye karşı savaşa çekme yeteneği, 1 Mayıs günü şu olguda kendini gösterdi: Alanı dolduran yüzbinler, "TKP'siz demokrasi olmaz", "Türkiye Komünist Partisi'ne özgürlük" diye haykırdılar. Bu belgiler, emperyalizme, faşizme ve gericiliğe karşı en geniş yığınların ortak istemi olarak alanı çınlattı.

1 Mayıs 1978, tüm Türkiye işçi sınıfının, emekçilerin, tüm ulusal - demokratik güçlerin ortak savaşıydı ve onların ortak başarısı olmuştur. İşçi sınıfının uluslararası birlik, savaşım ve dayanışma gününde somutlanan gücü, tüm gerici ve faşistlerin, yurt topraklarını parselleyip Amerika'ya satanların, Nazi işbirlikçilerinin yüreklerine gerçek bir korku salmıştır. Bu görkemli başarı, geçen 1 Mayıs'taki kanlı kırımın sorumlularını, Demirel'leri, Türkeş'leri ve Perinçek'leri çılgına çevirmiştir.

Morrison şirketi temsilciliğinden yakasına ABD Başkanı Johnson'un resmini asarak siyaset sahnesinde boy gösteren Demirel'ler suçluların telâşi içinde şimdi "bayrak" mitingleri düzenlemeye kalkıyorlar.

35 milyon metrekare yurt toprağına kendi elleriyle Amerikan bayrağını dikenler, Memetçiği binlerce kilometre uzakta Kore topraklarında kırdıranlar, hiç utanmadan, sıkılmadan "bayrağı saygı"dan söz ediyorlar.

Yassıada'da "vatana ihanet"ten idama mahkum olan ve 17 yıl önce yaş haddi dolayısıyla boynunu yağlı ilmikten güçbelâ sıyıran 96'lık Bayar, işçi sınıfına, köylülere, tüm emekçi halka meydan okuyor: «Bu ülkenin nüfusu kaç milyon, işçisi kaç milyon? İşçisi nüfusunun yüzde kaçdır? Hattâ toprak işçilerini üzerine koymalarını kabul edeyim. Kaç milyon çıkarabilecekler

ve çıkardıkları bu miktar Türkiye nüfusunun yüzde kaçını olacaktı?» deme küstahlığını hâlâ kendinde bulabiliyor.

1 Mayıs'ın yurt ölçüsünde dalgalanan şanlı rengi, görkemi, bir zamanlar "Türkiye'yi küçük Amerika yapacağız" diyen bu adamı, "her mahallede bir milyoner yaratacağız" diye böbürlenmiş, ama milyonları kör cahilliğe ve açlığa mahkûm eden bu kara zihniyeti azgın boğalara döndürüyor. Yıllar yılı işçi sınıfının lokmasına göz diken, ona grev hakkını bile çok gören, halkımızın en yiğit evlâtlarını, komünistleri, sosyalistleri, yurtseverleri zindanlarda en ağır işkencelerde çürüten bu kişi hâlâ hızını ve hincini alamamış, emekçilere böylesine kin ve düşmanlık kusuyor.

Ama yağma yok!

Yurt topraklarından kilometrelerce ötede can veren, Kore'de bir bacağı, bir kolunu uğursuz bir şarapnele kaptıran binlerce Memetçiğin elleri bu adamların yakasındadır.

Yurdun bağımsızlığı için Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda dövüşmüş, ama yıllar yılı bir karış toprağa hasret bırakılan milyonlarca köylünün elleri bunların yakasındadır.

İşçi sınıfının evrensel simgesi çekiçe, köylülerin evrensel simgesi orağa söven bu azınlık emekçi düşmanları, petrolcilerimizi, madencilerimizi yıllardır emperyalistlere talan ettirenler, "üs yok, tesis var" diye topraklarımızı Amerika'ya, NATO'ya peşkeş çekenler, "haşhaş ekmek için Amerika'nın iznini aldık mı?" diyen bu işbirlikçiler, şimdi "bayrağa saygı" demagojisiyle halkı aldatabileceklerini sanıyorlar. Ne hakia ve hangi yüzle?

Kardeşlerini, yeğenlerini bir çırpıda milyoner yaptıranlar şimdi suçluların telâşi içindedirler.

Tüm bu Amerikan ve Nazi işbirlikçilerinin, geçen yılın 1 Mayıs kırımını tezgahlayanların cinayetlerinin ve vurgunlarının

hesabı sorulmalıdır. Bunların yeri Meclis sandalyeleri değil, Yüce Divan'dır.

İşçi sınıfımız, emekçi halkımız 1 Mayıs'ta elde ettiği kazanımları korumasını bilecek, konumunu daha da güçlendirecektir.

Suudi Arabistan'da çalışan işçilerimiz Ürün dergisini inceliyorlar.

TOPRAK REFORMU ÜZERİNE

Kerim AKSU

Bütün kapitalist ya da kapitalist yönelimli ülkelerde olduğu gibi, Türkiye’de de köylü kitleleri amansız bir baskı, yoksulluk, sömürü ve topraksızlık mengenesi altında eziliyorlar.

Bunca burjuva yönetim geldi geçti, ancak köydeki durum aslında değişmedi. Sömürü ve baskının yalnızca biçim ve yoğunlukları değişti, özü değişmedi. Çünkü kapitalist düzen yerinde kaldı; orası - burası yamandı ama temelde bir değişime uğramadı.

1978 Türkiyesinde günlük gazetelerde “satılık müstakil köy” ilanları hâlâ görülebiliyor. İçindeki insanlarıyla, hayvanlarıyla, vb. satılan köyler hâlâ var!..

Ülkede 200 dönümden fazla toprağa sahipolanlar tüm köylü ocaklarının ancak % 0,6’sını buluyor; oysa tüm tarım arazisinin yedidebiri bunların elinde... Öteki kutupta, köy emekçilerinin yer aldığı, topraksız ya da az topraklı köylülerin bulunduğu kutupta ise, tüm köylü ocaklarının beştedördü bulunmasına karşın, bunlar tarımsal toprağın ancak yaklaşık dörtte birini ellerinde tutabiliyorlar.

Bu koşullarda durum, olsa olsa, emekçi köylülerin zararına değişebilir. Gerçekten de, 1963 - 73 döneminde topraksızların tüm köylü ocakları içindeki yeri %9’dan %22’ye çıkmıştır .1970 yılında, en küçük, geçimlik köylü işletmesi tipi ortalaması ile en büyük tarım işletmesi tipi ortalaması arasında, toprak alanı bakımından 58 katlık bir artış gözlenmiştir. Bu oranın o zamandan bu yana daha da arttığı su götürmez. Tarımdaki yoğunlaşma, temposu da buna eklenmelidir.

Tarımda kapitalizmin gelişimi, yalnızca mülksüzleşme olarak kendisini ortaya koymuyor : Kırsal alandaki yapısal bozukluklar, gelir, vergi ve kredi sisteminin köylüleri ezmesi, çalışma koşullarının amansızlaşması, vb. de bu süreçte boy gösteriyor.

«...Kapitalizmin temel ve başlıca eğilimi küçük işletmenin hem tarımda, hem de sanayide büyük işletme tarafından kovulmasıdır. Ancak bu kovulma hiçbir şekilde sadece hemen malına el koyma anlamında anlaşılmalıdır. Kovulma aynı zamanda küçük çiftliklerin yıllarca sürebilen yıkımı, çalışma koşullarının kötüleşmesidir. Bu kötüleşme hem aşırı çalışma, hem de artan borç yükünde, çiftçinin kötü beslenmesinde, hayvan yemleme ve bakımında, toprağı işleme koşullarında ve ekonominin teknik duraklamasında kendini gösterir.»¹

¹ V. İ. Lenin, Toplu Yapıtlar, C. 22, s. 65 (Almanca)

Ülkemizde, toprak mülkiyetindeki bu duruma koştur olarak, çeşitli tarımsal dengesizlikleri de kolayca görmek mümkündür.

Ağırlığı giderek daha da azalmakla birlikte, kırsal alanda hâlâ belirli geri üretim ilişkileri görülmektedir. Örneğin, tarım işletmelerinin %8 ve tarımsal alanın da %10'undan fazlası kiracılık ve ortakçılıkla işletilmektedir. Kiracı ve ortakçı işletmelerin ezici bir çoğunluğu (%87) yoksul ve küçük köylü ocaklarıdır; ama bunların sözkonusu grup içinde işlediği alan toplamın yarısından daha azdır (%43). Son zamanlarda, kapitalist gelişime uygun olan ve büyük alanları kapsayan yeni tür, kapitalist bir kiracılık biçiminin de ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Buna karşılık, ortakçılıkta hızlı bir çözülüş vardır.

Tefecilik, bir başka yapısal çarpıklık belirtisidir. 1968 yılında yapılan **Türk Köyünde Modernleşme Eğilimleri Araştırması**'na göre, "borç para alınan kuruluş ve kişiler" içinde ağa, tüccar, komisyoncu, faizci, tefeci grubunun yeri, %51,4'le başta gelmektedir. Tefecilik faizi ise, "en insaflicası" %40'dan başlayıp %100'e dek varan boyutlar arasında seyretmektedir. Bankanın kredi için tapu zorunluluğu koyması, köylü yığınlarını tefecilerin kucağına iten önemli bir etkidir. Tefeciler ise, çoğu kez, varlıklarına dayanarak bankadan sağladıkları krediyi spekülatif faizlerle tekrar "borç" olarak köylüye vermekte, bundan da büyük kazançlar sağlamaktadırlar. Tefeciler, "borcunu" zamanında ödeyememesi halinde köylünün herşeyine el koymakta ve daha da büyük bir parsa toplamaktadırlar.

Yazında "absentee" toprak mülkiyeti denilen olgu da anılamalıdır. "Absentee" toprak sahipleri, kendileri kentte oturmakla birlikte, köydeki toprakların büyük bir kesimini elde tutan büyük toprak sahipleridir. Özellikle kimi Doğu illerinde, kentlerde yaşayan toprak ağalarının köy topraklarının hemen yarısını denetim altında tuttukları gözlenmiştir.

Çok - parçalı işletmelerin yaygınlığı da bir başka sorun. 1970 sayımına göre, tarım işletmelerinin %31'inden fazlası 6 ya da daha fazla parçaya bölünmüş durumdadır. Bu durum zaman, enerji, toprak, kaynak israfına yol açmakta, makine kullanımını ve verimi olumsuz yönde etkilemektedir. Ancak son zamanlarda, yine kapitalizmin kırsal alandaki gelişimine uygun olarak, merkezileşme yönünde güçlü itiler ortaya çıkmış ve çok - parçalı işletmelerin oranında dikkate değer düşüşler gözlenmiştir.

Ek olarak, küçük ölçekli üretimin tarımda son derece yaygın olduğu da bilinmektedir. 1970 sayımlarına göre, 1 - 50 dönüm arazisi olan geçimlik köylü ocaklarının toplam tarım işletmelerine oranı %75'i aşmaktadır. Küçük ölçekli üretim tarım veriminin düşmesine, küçük köylülerin ağalara, kapitalist çiftçilere ve tefecilere karşı direncinin kırılmasına, proleterleşmenin ve/veya dışarı işlerde çalışmanın huzlanmasına, birim arazi ba-

şına masrafların artmasına, küçükburjuva eğilim ve özlemlerin yeşermesine olanak sağlamaktadır.

Bu yapısal çarpıklıklar, dengesizlikler köklü bir dönüşümü [zorunlu kılmaktadır. Böylesi bir dönüşüm yapılmadıkça, gerçekleştirilecek burjuva "tarımsal iyileştirmeler" in çapı ne olursa olsun, bunların, ancak belli bir azınlığa hizmet edebileceği açıktır.

Bugünkü koşullarda uygulanan kredi, taban fiyat ve destekleme, sulama ve yapay gübre, makinalaşma ve son olarak, verim ve gelir politikasının sonuçları bunun en belirgin tanıtıdır. Bu tanıtıların ortaya konulması açısından en kestirme yol, ilgili birkaç istatistik veriyi aktarmak olacaktır. Yorumu okurlar yapın :

— 1966 yılında bankadan kredi alanların çoğu 500 TL.'nin altında kredi almış olup bunun ortalaması da borçlu başına 317 TL.'dir!!

— Tarım Kredi Kooperatiflerinin 1975 yılında ortaklarına dağıttığı kredinin %27'si ortakların yalnızca %6'sına gidivermiştir! Bunların kişi başına aldığı kredi ortalaması 21.505 TL.'dir. Öte yandan, 1.000 TL'den az kredi alan ortakların toplama oranı %17, oysa bunların aldıkları kredi oranı ise ancak %2,6 olup, bu grupta kredi ortalaması 760 TL.'dir!!

— Şeker pancarı üretimi yapan ve 100 dönümden fazla toprağı olan 137 işletmede üretici başına devletin kaynak aktarımı 135.000 TL iken, 0-5 dönüm toprağı olan 100 binden fazla işletmede üretici başına 3.527 TL.'dir.

— Antbirlik ortağı pamuk işletmelerinde de durum aynıdır. 0-20 dönüm araziye sahip olan ve pamuk üreticisi köylü ocaklarının %25'ini oluşturan köylülere, pamuk üreticilerine devletin aktardığı kaynağın ancak %6'sı düşmektedir.

— Kaldı ki, tarımsal ürünlerin pazarlamasının önemli bir bölümünü zaten büyük toprak sahipleri, kapitalist çiftçiler yapmakta olup, destekleme alımlarından en çok onlar yararlanmaktadırlar. Örneğin buğdayda, pazarlanan yıllık buğdayın %41'ini buğday üreticilerinin yalnızca %3'ü üretmektedir.

— Kullanılan yapay gübrenin %79'u 50 dönümden, %46'sı da 100 dönümden büyük işletmelerde tüketilmektedir.

— 1971 yılında tarımdaki 4 bin aile 2,6 milyar gelir elde etmiş olup, bu üst gruptaki ailelerde kişi başına yıllık gelir 130 bin lirayı bulmuştur.

.....

Öyleyse, izlenmesi gereken yol burjuva nitelikli, sorunun köküne inmeyen, üstünkörü tarımsal iyileştirmeler yapmak değil, köklü dönüşümler için sağlam bir hareket noktası bulmaktır. Öyle ki, bu noktadan yola çıkılmadıkça, fiyat, gübre, tohumluk, kredi, ulaştırma, ilaçlama, vb. konusundaki düzenlemelerin

kalıcı bir başarı (elbette emekçi halk açısından) oluşturmayacağı, ancak şimdiki düzenin parsasını toplayanların değirmenine su taşıyacağı gün gibi ortadadır.

İşte, bu hareket noktası demokratik bir toprak reformudur.

Toprak reformu; geniş topraksız ve az topraklı köylüleri toprağa ve özgürlüğe kavuşturmayı, toprak ile onu işleyenler arasındaki ilişkileri iyileştirmeyi, üretimi güçleştiren, yavaşlatan ve toplumsal ilerleme ereklerine ters düşen her türlü gerici, tutucu üretim ilişkilerini ortadan kaldırmayı amaçlayan, tarım alanında demokratik dönüşümleri gerçekleştirmek, işçi - köylü bağlaşıklığını pekiştirmek ve Ulusal Demokratik Cephe'nin kırsal kesimdeki etkinliğini artırmak için nesnel bir temel olarak hizmet edecek ve sonuç olarak, kırsal alanda ve bir bütün olarak ülkede sosyalist üretim ilişkilerinin kurulması yolunda gereken koşulları yaratacak bir ilk adım olarak görülmelidir. İşçi sınıfının politik savaş programı, bu haklı isteme geniş yer vermektedir :

«1. İşçi sınıfının doğal müttefiki topraksız ve az topraklı köylülerin gerçek menfaatlerini savunan Türkiye Komünist Partisi, toprak ağalığını ortadan kaldıracak demokratik bir toprak reformunun yapılmasını zorunlu sayar.

2. Büyük toprak sahiplerinin, hazinenin, vakıfların toprakları bedava kamulaştırılır ve bedava topraksız ve az topraklı köylülere dağıtılır ve tapuları verilir. Orta köylünün toprağına ve malına dokunulmaz.

3. Büyük çiftlikler yerine göre, devlet çiftliği haline getirilir, devlet çiftlikleri de geliştirilir.

Tarımda bütün yabancı işletmeler, tarım tekelleri, aracı kumpanyalar devletleştirilir.

4. Büyük toprak beylerinin tarım aletlerine, hayvanlarına, ambarlarına, yapılarına, bütün zenginliklerine el konular, kamulaştırılır. Derebeylik artığı bütün ilişkiler : Marabacılık, yarıcılık, ortakçılık, tefecilik, alivrecilik, şeyhlik gibi kurumlar ve sömürü biçimleri kökünden kaldırılır.

5. Toprak reformu ile topraklandırılan köylüye elverişli şartlarla tohumluk, tarım alet ve araçları, gübre, kredi, tarım uzmanlarının yardımı sağlanır. ...»²

İşçi sınıfının programında durum böylesine açık olmakla birlikte, toprak reformundan ne anlaşılması gerektiği konusunda, belirli çevrelerce yaratılan ve körüklenen bir kavram kargaşası göze çarpmaktadır.

Emperyalizmin, toprak ağalarının, çiftlik beylerinin, burjuvazinin ideolog ve sözcüleri, toprak mülkiyetinin olduğu gibi kalması (hatta "verimi artırmak" gerekçesiyle, toprakların büyük toprak sahiplerinin, kapitalist çiftçilerin elinde daha bir toplan-

² TKP Programı, Ürün Yayınları, s. 52.

ması) ve bu koşul altında, kimi sınırlı iyileştirmelerin yapılması istemini, kendi deyişleriyle, “toprak ve tarım reformu” adı altında sunmak istiyorlar. Prusya tarzı kapitalistleşmenin savunulmasına gelip dayanan bu istemler hiç toprağı olmayan köy proleterleri, az ve marjinal toprağına sahip olan köy yoksulları için sömürünün biçim değıştirip, daha da yoğunlaştırılmasından başka ne anlama gelir ki? «**Toprağına kimin sahip olduğı** sorusunu sormadan, tarım reformunun faydalarından söz açmak, bunlardan kimin yararlanacağı meselesini ortaya çıkarır. Gerçekten de toprak mülkiyeti düzeninde köklü bir değışiklik yapmadan tarımın gelişmesinden ve üretimin artmasından yararlanacak olan, şimdiye kadar olduğı gibi, geniş mülk sahipleridir.»³

Bu tür “reform”ların şimdi havarisi kesilenlerin, geçmişte, “Türkiye’de dağıtılacak toprak olmadığı”nı, “Kimin toprağına kime verileceğini”, vb. söyleyen kişiler ve çevreler olmalarında hiç de şaşacak birşey yoktur. Emekçi köylülerin bilinç (ve bir ölçüde de örgütlenme) düzeylerinin yükselmesi ve yoğunlaşan köylü eylemleri, büyük burjuvazinin ve sözcülerinin taktik değıştirmesine yol açmıştır; şimdi onlar, “toprak ve tarım reformu” adını verdikleri düzmece önlemlerle gerçek toprak reformunu hasıraltı etmeye girişmişlerdir.

Toprak reformuna karşı farklı yönlerden gelen eleştiriler bulunduğı da görülmektedir. Kimileri, toprak reformunun küçük üreticilerin yararına olmadığını iddia ediyorlar: Çünkü, diyorlar, tarımdaki kapitalizmin gelişimi önce küçük üreticileri mülksüzleştirir ve sonra da onları sanayiye aktarır, böylece de onların gelir düzeyini yükseltir. Bu yaklaşımda, gökkuşağındaki sayısız renklerin sayısı kadar hata vardır. Birincisi, kırsal alandaki mülksüzleştirilmenin oluşturacağı “itiş” uygun bir endüstriyel “çekiş” yoktur⁴; dolayısıyla, kentlere göçenleri bekleyen sonuç, genellikle, ya lumpenleşme, ya da marjinal işlerde çalışmaktır. İkincisi, yedek işgücü tutmak ve tarım emekçilerinin ücretlerini olumsuz yönde etkilemek için bizzat büyük toprak sahiplerinin kimi köylülere (geçimlik düzeyin bile altında olan) bir toprak parçası verdiğini (marabacılıkta olduğı gibi) ve böylece bu akımı yavaşlatmak yolunda belli bir çaba harcadığını belirtmek gerekir. Üçüncüsü, söz konusu varsayım doğru olsa bile, geniş kitleler için büyük acı ve yıkım getirecek böylesi bir gelişmeyi savunmak güçtür. Dördüncüsü, toprak reformu ve bu arada, özellikle topraksız ve az topraklı köylülere toprak verilmesi, kendi başına sosyalist bir önlem niteliğı taşıyorsa bile, işçi - köylü bağlaşıklığının güçlenmesi ve UDC’nin eylemlerine küçük köylülerin daha kitlesel katılımının

³ S. Aksoy, *Türkiye’de Toprak Meselesi*, s. 132

⁴ K. Aksu, “Türkiye Tarımında Toprak Mülkiyeti Rejimi ve Sınıf Savaşı”, *ÜRÜN*, S. 38, s. 52.

sağlanması yolunda olumlu bir söyleşi platformu yaratır. Ve bu, küçük üreticilerin sonul çıkarlarına tümüyle uygundur.

Kimileri de bir bakıma bu teze yaklaşan bir "sol" görüşü savunagelmışlerdir: Kapitalist gelişme sonucu küçük mülklerin kayboluşu sırasında küçük işletme birimlerini savunmamak, üretim biçimi değişmeden burjuva hükümetlerden toprağı küçük birimlere bölmesi yolunda istekte bulunmamak gerekir, demişlerdir. Bu tez, Sovyet deneyiminden sözde "esinlenmiş" gibi gözükken, ancak mekanik kopyacılığa eğilim gösteren bir anlayışın ifadesidir. Sovyet ülkesinde köylülere toprak dağıtılmayıp, toprağın millileştirilmesi istemi, **mir** (köy topluluğu) geleneğinin varlığından ötürü Rusya'da özel toprak mülkiyeti duygusunun ve özleminin yerleşmemiş olmasından kaynaklanan bir istemdi ve yerindeydi. Ama, «özel toprak mülkiyeti geleneğinin varlığının ve işçi sınıfı ile emekçi köylülerin birliğini güçlendirme görevinin söz konusu olduğu»⁵ orta ve doğu Avrupa ülkelerinde sosyalist iktidarların emekçi köylülere toprak dağıtma yoluna gittikleri de unutulmamalıdır. Ve ülkemizde, topraksız ve az topraklı köylünün şiddetli bir toprak açlığı çektiğini sanırsanız kimse yadsımayacaktır.

Bunun tam tersi gözükken bir sağ yaklaşım ise, toprak reformu sorununu aile tipi işletmelerin mutlaklaştırılmasına dek vardırmaktadır. Bunun da yanlışlığı ortadadır. Toprak reformu, köylü kitlelerinin kendi olurlarıyla ve gönüllü olarak katılıp gerçekleştirecekleri toplulaştırmanın, kollektivizasyonun gerekli koşullarını sağlamak bağlamı içinde, ancak bu bağlam içinde, işçi sınıfının öne sürdüğü bir istem olabilir. İşçi sınıfı küçük ölçekli değil, büyük ölçekli üretimden yanadır.

Ve bu anlamda, Türkiye'de gelmiş geçmiş burjuva iktidarların hiçbiri gerçek bir toprak reformunu ne önermiştir, ne de uygulayabilmişlerdir. Yapamazlardı da!..

Bu görevi, tam anlamıyla ancak işçi sınıfının başı çektiği bir iktidar yerine getirebilir. «İşçi sınıfı ve onun politik örgütü TKP, demokratik bir toprak reformu fikrinin öncülüğünü yapmaktadır. Bu sorun hâlâ gündemdedir.»⁶

Burjuvazinin bu alandaki birtakım girişimlerini ciddiye alma olanağı yoktur. Cumhuriyetin kuruluşundan başlayarak, 1945 Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu ile sürüp giden ve 1973 tarihli "Toprak ve Tarım Reformu" yasası (TTRY) ile bugüne ulaşan bu sözümona "reform" çabalarının içeriğini ve niteliklerini burada ele alacak değiliz. Bu, başlıbaşına ayrı bir sorun. Biz burada, yalnızca, TTRY uygulamasının sonuçlarından kalkarak, belirli öneriler getirmekle yetineceğiz.

1. Toprak reformu, genel bir demokratikleştirme programı içinde ele alınmalıdır. Reform, köy emekçilerinin belirleyici rol

⁵ Tarım - Köylü Sorunu Üzerine Leninizm, s. 15

⁶ "Parti Platformu"ndan, TKP Konferansı, Temel Yayınlar, s. 125

oynadığı devrimci köy komitelerinin, KÖY-KOOP, KÖY-DER gibi ilerici köylü örgütlerinin denetimi ve gözetimi altında uygulanmalıdır.

2. Toprak reformu “pilot bölge” uygulaması çerçevesinde değil, yurt çapında başlatılmalıdır. Reform, salt feodal ve yarı-feodal kalıntıların hissedildiği Doğu ve Güneydoğu Anadolu köylülerinin bir istemi değil, kapitalist çiftçilerin sömürü ve baskısı altında inleyen köylüler de içinde olmak üzere, tüm emekçi köylülerin istemi ve özlemidir.

3. Reformun uygulanma alanı geniş ve süresi de dar tutulmalıdır. “Örnek işletme” gerekçesiyle kapitalist çiftliklerin reform dışında tutulmasına son verilmeli; reform uygulamasının saptırılması ve lafta kalmaması için de uygulama süresi olabildiğince kısa tutulmalıdır.

4. Kamulaştırma için gereken toprak ölçütleri, her bölgenin özelliklerine göre, yerel köy komiteleri, KÖY-KOOP gibi ilerici köylü örgütlerinin de fikri alınarak saptanmalıdır. Kamulaştırma sırasında, büyük toprak ağalarının mülkleri için tazminatsız zoralmı uygulanmalıdır.

5. Toprak ağalarının direnişine karşı köylü kitlelerinin örgütlenmesi için gerekli olanaklar sağlanmalıdır. Devrimci köy komitelerinin kurulması, bu bakımdan ivedi bir zorunluluktur. Toprak ağalarının direnişine karşı böylesi önlemleri uygulayabilecek bir iktidarın işbaşında olması gerektiği de kendiliğinden açıktır.

6. Toprak dağıtımına devlet topraklarından değil, kamulaştırılmış özel topraklardan başlamak gerekir. (TTRY Urfa uygulaması sonunda, köylülere dağıtılması öngörülen toprak toplamının hemen yarısının —2 milyon 816 bin dönümün 1 milyon 200 bin dönümü— devlet toprağı olduğu ve gerçekte dağıtımına konu olan arazinin de —193 bin dönüm!!— çoğunlukla devlet arazisi içinde yer aldığı belirtilmelidir.) Dağıtımda, yerel devrimci ve ilerici örgütler belirleyici rol oynamalıdır.

7. Toprak reformunun yalnızca toprak dağıtmak anlamına gelmediği unutulmamalı; toprak dağıtılan köylülere makina, araç, gereç, tohumluk, donatım, ekipman, gübre, vb. sağlanmalı; altyapı hizmetlerinin gerçekleştirilmesine girişilmeli ve demokratik kooperatifçilik uygulamasına gidilmelidir.

*

**

Toprak reformunun göstermelik olmaktan çıkması ve bilimsel ölçütlerle bağdaşması,⁷ gerçekten demokratik bir içeriğe sa-

⁷ TTRY Urfa uygulamasında toprak dağıtılması gereken 32 bin aileden yalnızca 1.218'ine “toprak dağıtıldığı” bildirilmektedir. Bu, yoksul köylülerle alay etmek değil de nedir?..

hip olması için bu noktaların dikkate alınması zorunlu gözü-
küyor.

Şimdiki burjuva hükümetin kaypak, sallantılı tutumuyla bu noktaları uygulamada bütünüyle dikkate alamayacağı söylenebilir. Doğrudur da! Ancak söylenmesi ve yerine getirilmesi zorunlu olan bir başka şey de, başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm ilerici güçlerin bu yolda eylemlerini yoğunlaştırmaları, toprak reformunun demokratik bir içeriğe kavuşturulması savaşımında yoksul köylülerle eylem birliğine gitmeleri, bu birliği pekiştirmeleri ve bu yolda bütün olanakları seferber etmeleri gerektiğidir.

Türkiye'de

1 Mayıs

ANKARA. Впервые после второй мировой войны турецкие трудящиеся смогли открыто отметить 1 Мая как Международный день пролетарской солидарности. Ранним утром с красными знаменами и лентом «Интернационала» на улицы сотни тысяч демонстрантов. Над их головами — транспаранты с лозунгами, призывающими к борьбе против безработицы, дороговизны жизни и призыва к парламенту принять законы, запрещающие отмену закона, дающую легальность деятельности Коммунистической партии.

В Стамбуле на центральной площади, украшенной портретами Маркса, Энгельса, Ленина, видных деятелей турецкого рабочего и профсоюзного движения, состоялся митинг. Среди его участников были депутаты парламента от правящей народно-республиканской партии, представители официальных властей. Выступавшие подтвердили решимость бороться за демократизацию общественной жизни Турции.

ПРАВДА
3 мая 1978 года

Ankara — İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra dünya proletaryasının dayanışma günü 1 Mayıs Türkiye emekçilerince ilk kez açık olarak kutlandı. Yüzbinlerce gösterici sabahın erken saatlerinde kızıl bayraklarla ve “enternasyonal” marşını söyliyerek sokaklara döküldü. Göstericiler, işsizliğe, hayat pahalılığına ve işverenlerin keyfi hareketlerine karşı savaşıma çağırان ve Türkiye Komünist Partisi'nin legal çalışmalarını yasaklayan yasaların kaldırılmasını isteyen transparanlar taşıyorlardı. Marks, Engels ve Lenin'in, Türkiye işçi ve sendika hareketinin ileri gelen önderlerinin resimleriyle süslenmiş olan Taksim Alanı'nda bir miting düzenlendi. İktidardaki CHP'den bazı parlamenterler ve resmi çevrelerin temsilcileri mitinge katılanlar arasındadır. Konuşmacılar, toplum yaşamının demokratikleştirilmesi için savaşa kararlı olduklarını belirtmişlerdir.

1 Mayıs gösterileri ülkenin öbür kentlerinde de yapılmıştır.

(3 Mayıs 1978, PRAVDA)

Emperyalizmin Maden Yağması

Ahmet ARAKLIOĞLU

Emperyalizmin en amansız yağma alanlarından birinin doğal kaynaklar olduğu bugün herkesçe biliniyor. Emperyalizmin doğal kaynaklar alanındaki sömürü ve talanı, öbür alanlardaki emperyalist ilişkilerle (yani sömürü, yağma ve baskı ilişkileriyle) sıkı sıkıya bağlı olarak gelişiyor.

Emperyalizmin doğal kaynaklar üzerindeki sömürüsünün baş nedeni, bir sistem olarak kapitalizmin ve onun son evresi olan emperyalizmin bizzat doğasında yatan, içkin sömürü - baskı - talan niteliğidir. Emperyalizm sömürmeden, ezmeden, kaçakçılık etmeden emperyalizm olamaz, varlığını koruyamaz ve "gelişemez". Doğal kaynaklar ve bu arada madenler üzerindeki emperyalist sömürü, genel emperyalist sömürünün yalnızca belli (kuşkusuz dirimsel önem taşıyan) bir alandaki yansımasyndan, uygulamasından başka birşey değildir. Bu nokta, ilerde değineceğimiz gibi, soruna doğru ve sağlıklı bir çözüm bulmak için hareket edilmesi zorunlu olan ilk noktadır.

Bununla birlikte, emperyalizmin doğal kaynaklar ve özellikle kimi önemli madenler üzerindeki sömürüsünü, egemenliğini kendisi açısından "vazgeçilmez" kılan bir başka nokta daha var : Metropol ülkeler sözkonusu kaynaklar bakımından görece bir doğal - yoksulluk içinde bulunurlarken, az ve orta düzeyde gelişmiş kapitalist ülkelerin birçoğu doğal bir zenginlik (ve çoğu kez de, reel değil, potansiyel bir zenginlik) ortamında, böylesi bir jeolojik konumda yer almaktadırlar.

1968 yılı verilerine göre, metropol ülkeler madensel hammaddelerin %60'ını geri kalmış ülkelerden sağlamaktadırlar. Bu oran AET grubu için %70, Japonya için ise %85'dir.

ABD'ye gelince, durum onun için de genellikle farklı değildir. ABD demir cevherinin %43'ünü, manganezin %93'ünü, kobaltın %92'sini, kromun %92'sini, boksitin %91'ini, kalayın %76'sını, platinin %76'sını, antimuanın %64'ünü, nikelin %71'ini, cıvanın %57'sini, çinkonun %51'ini dışalım yoluyla sağlamaktadır.¹ Pek de eski sayılamayacak bir komisyon raporuna göre, Birleşik Amerika, madenler arasında yalnızca kömür, sülfür, potas, molibden ve magnezyum alanında kendi kendine yeterlidir. Bu durum, sözkonusu rapora göre, «Birleşik Amerika'nın bir kendi kendine yeterlilik durumundan yabancı kaynaklara giderek artan bağımlılık durumuna geçmesi» (!) olarak nitelenmektedir. Aslında, "bağımlılık durumuna geçen" elbette

¹ H. Özlütaş, "Dünya Konjonktüründe Madensel Hammaddeler ve Politik Yöntemler", Ulusal Kaynaklar Kongresi'ne sunulan bildiri.

ABD değil, bu kaynaklara sahip olup da, kapitalist yönelimli bir gelişme yolu izleyen ülkelerdir.

Öte yandan, 1970 verileri bakımından, bellibaşlı maden rezervleri gözönüne alınırsa, sosyalist ülkeler dışındaki dünya maden rezervlerinde gelişmekte olan ülkelerin payları oldukça yüksektir: Petrol rezervlerinin %90'ı, doğal gaz rezervlerinin %57'si, demir cevherinin %57'si, manganez cevherinin %92'si, krom cevherinin %55'i, kalayın %94'ü, (primer) bakırın %59'u, boksitin %58'i, fosforitlerin %74'ü, elmasın (1964) %88'i, doğal sülfürün %70'i, kobaltın %84'ü, vb. bu ülkeler grubunca karşılanmaktadır.²

Bu durumu mutlak bir genellemeye vardırmamakla birlikte (zira kömür, kurşun, çinko, molibden, titanyum, cıva, uranyum ve altın rezervleri ve üretimi bakımından, kapitalist kampa, gelişmiş kapitalist ülkelerin baş sırada yer aldığı bilinmektedir), emperyalist maden yağmasında bunun önemli bir rolü olduğunu söylemek olanağı vardır.

Başka bir etken, emperyalizmin ve özellikle ABD emperyalizminin kendi doğal kaynakları yerine, geri kalmış ülkelerdeki kaynakları kullanmayı yeğ tutmasıdır. Bu, bir bakıma stoklama olarak yorumlanabilirse de; sorunun en az bunun kadar önemli bir görünümü de, geri kalmış ülkelerdeki maliyetlerin iç maliyetlerden çoğunlukla daha ucuz ya da daha "kârlı" olduğudur. Bu ülkelerde işçi ücretleri, işçilerin bilinç ve örgütlenme düzeyleri görece daha düşüktür; ulusal kaynaklara zarar verme pahasına da olsa, daha ucuz yöntemler kullanılması olanağı açıktır; ulusal tesis ve kolaylıklardan çok ucuza ve kimi kez de bedavadan yararlanılabilir, vb, vb.

Emperyalist sömürünün bu alanda da kendisini gösteren temel özelliği, yalnızca belli bir zaman için sözkonusu kaynaklardan "yararlanmak" değil, bunları ve bir bütün olarak ülkeyi bağımlı kılmak ve böylelikle, gelecekte de sömürüyü sürdürmeyi "güvence" altına almaktır. Emperyalist şirketlerin madencilik alanında bağımlı ortaklar (partnerler) yaratma çabaları çeşitli yollardan gerçekleşir. Maden arama ve işletme yetkileri alıp, belirli bölgelerde dolaysız denetim kurarak; dağıtım ve işleme tesisleri açarak; dolaylı ya da dolaysız yollarla, ama kesin bir şekilde emperyalizme bağımlı yerel şirketleri devreye sokarak; kredi, patent, teknoloji transferi, vb. uygulamalarıyla³; ülkenin salt

² Gelişmekte Olan Ülkelerin Sanayileşmesi, (Edt.: Tyagunenko) s. 243.

³ Geçtiğimiz 40 yılda, petrol ve madencilik alanında ABD'nin dış ülkelere sermaye dışsattımında önemli bir artış gözlenmiştir. 1929 yılında 2,3 milyar dolar olan bu miktar, 1970'de 28 milyar dolara yaklaşmıştır. Aynı dönemde ABD'nin toplam sermaye dışsattımının 10,4 kat arttığı düşünülecek olursa, madencilik ve petrol alanındaki artışın (12,1 kat) başı çektiği anlaşılabilir. (Ş. Onat'tan akt.: N. Akgül, "Türkiye'de Montaj Sanayii", Türkiye Sanayinin Yapısal Sorunları).

belli bir maden çıkarımı üzerinde ve çarpık bir şekilde "uzmanlaşması"nı ve böylelikle, dış ticaret dengesinin bozulmasını, sonuç olarak da, bütün öteki dışalım kalemlerinde emperyalist kampa bağlanmasını sağlayarak, vb. Bir örnek olarak, bu son yöntemi açımlayalım. 1960'ların başlarında Bolivya dışsattımının toplam değerinin %55 - 65'inin kalaydan, İran dışsattımının toplam değerinin %80 - 85'inin, Kuveyt ve S. Arabistan dışsattımlarının toplam değerinin de, sırasıyla, %98 - 100'ünün ve %85 - 90'ının petrolden geldiğini belirtmek, bu ülkelerin dış ticaret yapısının ne ölçüde tek yanlı ve çarpık olduğunu gözler önüne sermeye yeter. 1975 yılında, bir bütün olarak tüm gelişmekte olan ülkelerin toplam dışsattım değerinin hemen yarısının (%48) maddesel hammaddelerden ve petrolden geldiği de buna eklenmelidir.⁴

Ayrıca, dışalım yapısı da bu yolda yeterli ipuçları sağlayabilmektedir: Gelişmekte olan ülkelerin sanayileşmiş kapitalist devletlerden yaptığı dışsattımların 1950'de %4,8'ini hammaddeler, %39,2'sini de kimyasal maddeler, donatım ve makina oluşturmuyordu. 1970 yılına gelindiğinde, bu oranlar, sırasıyla %4,7 ve %53,7 olmuşlardır. Bundan çıkan şey; gelişmekte olan ülkelerin gelişmiş kapitalist ülkeler karşısındaki hammadde dışsattımıyla ilgili konumunun adeta donmuş olduğu (tek yanlı "uzmanlaşma"), kimyasal maddeler, makina ve donatımla ilgili olarak ise bağımlılığın giderek daha da arttığıdır. Bu iki süreç, karşılıklı bir bağlantı içinde gelişmektedir.

Emperyalist metropoller madenler üzerinde sıkı denetim ve etki kurmaya yönelen bir başka itki de askersel hesaplarla ilintilidir. Emperyalist bloklaşma ve soğuk savaşın ilk doktrinlerinden birisine adı verilen eski ABD Başkanı H. Truman, 1950 yılında bu hesapları şöyle dile getirmiştir: «Stratejik madenlerin ikmallerinin artırılmış olması için gözlerimizi bu [maden üreticisi durumundaki geri kalmış —AA] ülkelere çevirmeliyiz. Saldırı sonucunda bu madenlerden herhangi birinin yitirilmesi korkunç bir askeri yenilgiye denk olacaktır.» Şimdiki ABD yönetici çevreleri ve NATO patronları da bundan pek farklı düşünmediklerini, özellikle petrol üreticisi az gelişmiş ülkelere kimilerine yönelttikleri kaba tehditlerde açıkça ortaya koymuşlardır.

İşte, emperyalizmin madenler üzerinde vahşi bir sömürü ve baskı sistemi kurmasına, bu sistemi korumak için Pentagon ve CIA çevreleriyle çeşitli darbeler (Şili başta olmak üzere birçok Latin Amerika ülkesi) ve komplolar (Musaddık, vb.) düzenlemesine, gelişmekte olan ülkelerin sosyalist ülkelerle ve birbirleriyle ilişkiler kurmalarına engel olmak için elinden geleni yapmasına neden olan etmenlerden birkaçı bunlardır.

⁴ Gelişmekte Olan Ülkelerin Sanayileşmesi, s. 184 ve 247.

Türkiye'ye gelince...

Türkiye de emperyalizmin kısılcasına yakalanmış, kapitalist gelişme yolunda ayak direyen, orta düzeyde gelişmiş bir ülke. Bu nitelikleri bile, ülkemizin, her bakımdan olduğu gibi, doğal kaynaklar ve madenler bakımından da emperyalizmin tam ve kesin denetimi altında olduğunu anlatmaya yeterlidir.

İşe, Türkiye'nin madensel kaynaklar bakımından ne ölçüde zengin ya da yoksul olduğu sorunuyla başlayalım.

Ülkemizin, maden rezervleri bakımından dünyanın en zengin ülkeleri arasında yer aldığını —kimi kişilerin yaptığı gibi— iddia etmenin yanlış olacağı ortadadır; böylesi bir iddia gerçeklere pek uymamakta, platonik bir "yurtseverlik" gösterisi, öznelci bir şişirme olmaktan öteye gitmemektedir.

Doğal enerji kaynakları rezervleri bakımından (uranyum dışında) Türkiye'nin dünyadaki payı hiçbir kaynakta %1'i aşmamaktadır. Metalik madenlerde de ancak cıva, volfram, manganez ve çinko rezervleri bakımından bu düzeyin üstünde bir rezerve sahip olduğumuz bilinmektedir. Endüstriyel hammaddelere gelince, bor tuzları, asbest, barit ve magnezit dışında, öteki kalemlerde Türkiye'nin dünya rezervlerine oranı yine %1'in altında kalmaktadır.⁵

Türkiye'nin toplam maden rezervlerinin dünya rezervlerine oranı ise %0,2 dolaylarındadır. Dr. İ. Uzkut tarafından yapılan değerlendirmelere göre, Türkiye'nin, yüzölçümüne göre 114,5 nüfusuna göre ise en az 75,8 milyar dolarlık bir maden rezervine sahip olması gerektiği halde, ülkenin maden rezervlerinin değeri ancak 59,5 milyar doları bulmaktadır (1968 yılı fiyatlarına göre).

Bu durumda ülkemizin örneğin bir Sibiryaya ile bu alanda boy ölçüşebileceğini öne süren savların temelsizliği, sanırız, ortadadır.

Bununla birlikte, ülkemizin maden kaynaklarını aşırı ölçüde küçümsemek de yanlış olacaktır. 1969 yılında 72 ülke arasında yapılan bir değerlendirmeye göre, Türkiye, maden potansiyeli bakımından 17. sırayı almıştır. Burada ülkemizin Şili, İtalya, Fransa, Hindistan ve Japonya gibi ülkelerin önünde yer aldığı görülmektedir.

Bu değerlendirmelerin ve çözümlerinin sonucunda iki bulgu ağırlık kazanmaktadır ve bunlar, emperyalizmin ülkemiz madenciliğinde çevirdiği dolapların nedenlerini ve özelliklerini ortaya koyabilecek ipuçları niteliğindedir: 1) Ülkemiz, jeolojik potansiyel bakımından elverişli konumlarda bulunduğu halde, maden rezervlerinin saptanması bakımından pek yol almamış gibidir; 2) Emperyalizmin madencilik alanındaki sömürü ve talan

⁵ Dr. İ. Uzkut, "Türkiye Maden Potansiyeli ve Dünyadaki Yeri", Ulusal Kaynaklar Kongresi'ne sunulan bildiri.

mekanizması, salt madenlerimizin zenginliği ya da yoksulluğundan değil, genel emperyalist sömürü ve bağımlılık sisteminden kaynaklanmaktadır. Bu yüzden, emperyalizmin madencilik alanındaki politikasıyla ilgili temel olarak ülkenin maden rezervlerinin zenginlik ya da yoksulluğunu almak, bunu mutlaklaştırmak hatalı bir yaklaşım olacaktır.

Bir yandan, maden rezervlerimiz belki pek yüksek bir düzeyde değildir; ama öte yandan, emperyalist çevreler madencilliğimize daima aşırı bir "ilgi" göstermişlerdir. Bu iki özellik birbiriyle sıkı sıkıya bağlıdır ve dahası, bu bağlılık anakronik bir nitelik göstermekten uzaktır.

Emperyalizm, bir yandan, maden rezervlerimizin saptanmasını engellerken, öte yandan da, genel emperyalist bağımlılık sistemi içinde sanayiın her alanında (dolaylı ya da dolaysız) tam bir denetim kazanmaya, yerini korumaya çabılıyor.

Şimdi de, ülkemiz madencilığı alanında emperyalizmin ve işbirlikçi büyük burjuvazinin kurmuş oldukları kesin denetimin belirli yönlerine değinmek gerekiyor.

Bildiğimiz kadarıyla ABD emperyalizminin Türkiye'ye ilk dış gösterişi Chester Projesi ile başlar (1907-1909). Ve konumuz açısından işin ilginç yanı, bu ilk hamlenin petrol (yani doğal kaynaklar) sorunuyla bağlı olmasıdır. Bununla ilgili olarak, dönemin ABD Denizcilik Bakanı, «Akdeniz'de gemilerimize ucuz petrolü sağlayacak, güvenilir bir limanı daima aramalıyız» demektedir.⁶

ABD egemen çevrelerinin Türkiye'yi ve doğal kaynaklarımızı sömürme, ülkeyi bağımlılaştırma, uydulaştırma istekleri daha o zamanlar kendisini böylesine açık bir şekilde ortaya koymuştu ve bu istekler, hiçbir zaman da azalmadı.

Bunun, konumuz alanındaki kanıtlarından bir başkası da, 1950 başlarında ülkemizde ABD elçiliği yapan Mc Ghee'nin aşağıdaki sözlerinde bulunabilir: «Türkiye'de önemli petrol rezervleri bulunmakla beraber, Türkiye'nin milli imkanlarıyla bunu işletemeyeceği bilinmektedir. Bu nedenle Amerikan şirketlerinin yardımlarını sağlayacak bir mevzuatın petrol alanında çıkarılması şarttır.»⁷

Bu çağrıyı işbirlikçi burjuvazi yanıtsız bırakmadı: 1952'de bir kararnameyle, 1954 yılında da 6326 sayılı yasayla emperyalizme bu olanak sağlandı.

Bununla birlikte, emperyalist çevreler yalnızca, Türkiye'deki ve benzeri ülkelerdeki ulusal kaynakları sömürmek çabası için-

⁶ Akt. T. Çavdar, "Chester Soygunu Projesi", Ant, s. 155.

⁷ M. E. Ünal, "Tutsak Kaynaklar Ülkesi: Türkiye", Politika Gazetesi., 11 Nisan 1978.

de olmayıp, aynı zamanda, bir bütün olarak bu ülkeleri uydu-
laştırmak planını da yürütüyorlardı. Bu bakımdan, sözkonusu ül-
kelerin her alanda bağımlı kılınması gerekiyordu; «bu ülkelere
yapılacak yardımlar ve açılacak krediler öncelikle askeri nite-
likte olmalıdır. Oltaya yakalanmış balığın yeme ihtiyacı yoktur.
(...) Bu tip ülkelere —Türkiye gibi— doğrudan doğruya iktisadi
yardım da yapılabilir, ama bu, ancak bize uygun ve bağılı hükü-
metleri iktidarda tutacak ve bize düşman muhalifleri zararsız
bırakacak biçim ve miktarda olmalıdır.

«Bunlarla bağıntılı olarak özel sermaye yatırımlarını da
ayarlamak gereklidir. (...) Bu tip özel sermaye yatırımları za-
manla bütün gayrimesru muhalefeti ve politikamıza karşı mu-
kavemeti ortadan kaldıracak veya nötrale edebilmelidir.»⁸

Böylelikle, emperyalizmin madenlerimiz karşısındaki takti-
ği, daha önce betimlediğimiz gibi, ikili bir görünüm gösteregel-
miştir.

Bir taraftan, madenlerimiz ve petrolümüz ABD başta olmak
üzere emperyalizmin kesin denetimine girmiş durumdadır:

— Türk Boraks A.Ş. hisselerinin %94'ü Borax Consolidated
Ltd.'e (İngiltere), %4'ü İngiliz ortaklara ve %2'si de Türk his-
sedarlara aitti. (Bir zamanlar, Borax Consolidated'ın Amerikan
Rio Tinto Zinc Co. ile birleşme hazırlıkları içinde bulunduğu yol-
lu haberler çıkmıştı. Şimdiki durumun ne olduğu konusunda
herhangi bir bilgimiz yok.)

— Karadeniz Bakır İşletmeleri hisselerinde Etibank'ın payı
%49'u aşmamaktadır. Karadeniz Bakır İşletmeleri, ABD ile ya-
pılan bir anlaşma gereğince özel bir işletme olarak kayda bağ-
lanmıştır. Bakır rezervlerimizin %92'4'ü özel kuruluşların elin-
dedir.

— Linyit üretimi yapılan 523 ruhsatlı sahanın 35'i devlete,
4'0 özel idarelere ve 484 tanesi de özel kesime aittir. Linyit re-
zervlerimizin %68'i özel kesimin denetimindedir.

— Bir bütün olarak madenciliğimizin %93'ü yabancı ser-
maye tarafından denetlenmektedir (1975).⁹

Öte taraftan, madencilik dalındaki yerli üretimde önemli bir
artış gözükmemesi bir yana, çoğu kez dışalım yoluna gidilmiş,
sözkonusu potansiyel değerlendirilmemiştir :

— 1924 - 29 döneminde ortalama 14 bin ton olan bor üreti-
mi, 1945 - 50 arasında ortalama 5 bin tona düşmüştür; 1900'ler-
de dünya boraks üretiminin %25'ini karşılayan Türkiye, 1950
yılında ancak %1,5'ini karşılayabiliyordu. Türkiye'nin bu 5 bin
tonluk üretimine karşılık, aynı yıl ABD'nin üretimi 580 bin ton-

⁸ "N. Rockefeller'in Başkan Eisenhower'a Ocak 1956 tarihli mektubundan.
Akt. Ant, S. 122.

⁹ İstatistik verilerin önemli bir bölümü, M. E. Ünal'dan alınmıştır.

du. İşin ilginç tarafı, Türkiye'nin dünya bor rezervlerinin %72'sine sahip olmasıdır!!

— Türkiye'de 33 milyon ton tahmin edilen bir fosfat rezervi olmasına karşın, ülke 1966 yılında fosfat için dış ülkelere 9,5 milyon, 1967 yılında da 20 milyon dolar ödemek zorunda kalmıştır. Planlama verilerine göre 1972 yılında bu harcamaların 1 milyar liraya yaklaşması bekleniyordu.

— 1975 yılına göre 8,7 milyon ton olan satılabilir linyit üretiminin yaklaşık 6 milyon tonunu kamu kesimi karşılamaktadır. Ama özel kesim hem çok daha geniş, hem de daha kaliteli bir alanı elinde tutmaktadır.

— Dünya asbest rezervlerinin %6,8 gibi önemli bir bölümünün Türkiye'de olmasına karşın, ülke her yıl gereksiniminin tümüne yakın bir bölümünü dışarıdan karşılamak durumunda ve böylece, her yıl 40 milyon TL döviz kaybına uğramaktadır.

— 1973 yılına göre ülkemizde 50 milyon tonluk petrol rezervi vardır, ama aynı yıl 8 milyon tona yakın dışalım yapılmıştır; 1,3 milyar ton taşkömürü rezervi vardır, ama yaklaşık 16 bin ton dışalım yapılmıştır; 1,8 milyon tonluk bakır rezervi vardır, ama 15 bin ton konsantre ve bin tondan fazla da blister bakır dışalım yapılmıştır, vb.

— İşbirlikçi burjuvazi, denetimi altındaki işletmeleri eksik kapasiteyle çalıştırarak da bu gidişi hızlandırmaktadır. Örneğin bakırda kapasite kullanımı ancak %53-54 kadardır.

— Ayrıca, doğal kaynakların gelişimi ve ulusal ekonomiye potansiyelleri oranında katkıda bulunmalarını engellemek için, bilinçli olarak, petrol tüketimine aşırı bir ağırlık verilmiştir. Örneğin, 1977'de enerji tüketimi içinde petrolün yeri %54, oysa linyitin %10 ve su enerjisinin de %7'dir.

*
**

Madencilik alanında emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin tam bir egemenlik kurduğunu söylerken, 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu'ndan yararlanan firmalar arasında, madencilik alanında "çalışan" 2 firmanın toplam yabancı sermayenin %1,1'ini karşılamakla birlikte, bu alandaki yabancı sermayenin toplam sermaye içindeki payının %96'yı bulduğunu akıldaki tutuyoruz.

Gelen sermaye içinde (toplam yabancı sermayeye oranla) ABD sermayesi %20 ile başta gelmektedir. Ancak, ilk bakışta gerçek milliyeti açıkça görülmeyen ve başka bir ülkede yuvalanmış olmakla birlikte, aslında herhangi bir ABD tekelinin kesin denetiminde olan firmalar da gözönünde tutulacak olursa, ABD emperyalizminin ağırlığının bundan çok daha fazla olduğu rahatça söylenebilir.

İşbirlikçi burjuvazi de emperyalizmin bu vurgunundan belli bir pay almakta ve durumdan hoşnutluğunu gizlememektedir. İşbirlikçi çevreler, belli bir (hatta bazen birkaç) uluslararası tekelin temsilciliğini, acentalığını, komisyonculuğunu yaparak çarpık tekelleşme görünümünü ortaya çıkarma yarışındadırlar.

1970 yılında madencilik alanında Türkiye'de 210 kuruluşun, oysa ABD'de (1972) 8 - 10 tekelin çalışmakta olması vargımızı çürütür bir nitelik taşımaktan uzaktır; uzaktır, çünkü bunlardan ancak beştebirinin sermayesi 5 milyon TL'nin üstündedir. Bunların bir bölümü de aynı sermaye gruplarının kolları durumundadır. Ayrıca, sözkonusu %20'nin bile, belli bir rasyonalite düzeyini aşmamış şirketleri içerdiği de söylenebilir.

Öte yandan, 1968 yılında Maden Dairesi'nce verilen maden haklarının büyük kısmının (%75) düşük sermayeli kuruluşların elinde bulunduğu bildirilmektedir. Dahası, rezerv bulma olanakları en yüksek olan sahaların çoğu böylesi kuruluşlarca kapatılmıştır. Bu nokta, belirli çevrelerin, ufak masraflarla paravan şirketler kurup, ülke madenciliğinin gelişimini bilerek baltadıkları izlenimini uyandırmaktadır.

Bu izlenimi doğrulayan bir olgu da, Maden Tetkik Arama Enstitüsü'nün bu alana etkin bir şekilde girmesinin egemen sınıflar tarafından önlenmesidir. MTA Enstitüsü'ne maden arama faaliyetleri için sağlanan yıllık tahsisatın, Türkiye'nin toplam maden üretim değeri içindeki payının 1960'da %3, 1972'de de %5 dolaylarında, yani çok düşük bir düzeyde kalmış olduğu görülmektedir.¹⁰

**
**

Madencilik alanında işbirlikçi politikanın çeşitli görünümle-ri bunlar...

Burjuvazinin öteki kanadı, liberal kesimi ise daha farklı bir politika izliyor. Esas olarak orta ve bir kısım küçük burjuvazinin sınıfsal çıkarlarını, ayrıca kaypaklığını, ürkekliğini dile getiren bu politikanın sözcüleri madenlerin ve genel olarak ulusal kaynakların emperyalizm tarafından sömürüldüğünün, yağmalandığının bilincindedir; bu kesimin görece daha tutarlı, daha ilerici olan kanadı buna açıkça karşı çıkıyor ve hatta, sağ kanad üzerinde belli bir etki yaratarak, salt lafta da kalsa, onun da bir ölçüde "karşı çıkması"na olanak yaratıyor.

Yeni CHP Programı'nda, özgül görünüm-ler içinde yansıyan bu tutum şöyle dile getirilmiştir : «Bağımsızlığın ve milliyetçiliğin temel koşullarından biri yurt topraklarının yalnız üstünde değil, altında da tüm doğal kaynaklarda ulusal egemenliğin eksiksiz ve katıksız kurulmasıdır.

¹⁰ Dr. İ. Uzkut, Agy.

«Bu nedenlerle madenler, kömür ve petrol Devletçe işletilip değerlendirilecektir.»¹¹

Öte yandan işçi sınıfının politik programı da, şu aşamada, «madenlerin ve maden çıkarma endüstrisinin devletleştirilmesi»¹² ileri sürmekte ve bunun savaş yolunu çizmektedir.

Konuya yabancı bir göz, ilk bakışta, ileri sürülen bu iki istemin aynı, özdeş olduğunu düşünebilir. Ancak bu istemlerin, kendi sınıfsal bağlamları içinde düşünüldüğünde, aralarında önemli, niteliksel farklılıklar barındırdıkları anlaşılır.

Birinci farklılık, daha çok teorik bir yapı gösterir. Bu, her iki istemde de adı geçen devletin sınıfsal niteliğiyle ilgilidir.

Liberal burjuvazinin, madenleri eline vereceği devlet (CHP Programı'nda büyük harfle yazılan "Devlet") emekçi halkın ve onun en devrimci, en kararlı öncü müfrezesi olan işçi sınıfının yönetiminde olduğu, yönettiği bir devlet değil, ancak ve yalnızca, «halkın ekonomik ve siyasal gücünü arttırıcı, yönetim yetkisini ve sorumluluğunu geliştirici»¹³ bir devlet, çalışanların —devrimci bir öncünün ve devrimci bir programın kılavuzluğu altında— belirleyici damgasını vurduğu bir devlet değil, ancak ve yalnızca, «yönetime katılabilme» olanağı kazandığı (yani, yönetimi «paylaştığı»!! — Acaba kiminle?) bir devlettir. Bu düzende, «aşırı kâr etmemek» (!), «serbest rekabeti zedelememek» (!), vb. kaydıyla «özel sektörde büyük sermaye kuruluşlarının da bulunmasına ve çoğalmasına» karşı çıkılmayacaktır!!¹⁴

Oysa işçi sınıfının ve devrimci öncüsü olan TKP'nin sözünü ettiği devlet, başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçi köylülerin, ilerici aydınların, küçük ve orta burjuvazinin önemli bir kesiminin haklı ve yerinde istemlerini dile getiren, bu istemleri toplumun sosyalizme ve komünizme geçiş platformuyla bağlayan ve şu ya da bu şekilde, işçi sınıfının hegemonyası altında iş gören ulusal demokratik devlettir. «TKP'nin yakın ve dolaysız amacı emperyalizmin ve yerli gerici ortakları, işbirlikçi büyük burjuvazi ile büyük toprak ağalarının egemenliğine son vermek [iktidarı ve yönetimi onlarla paylaşmak değil -AA], memleketimizde sosyalizme yönelik demokratik gelişme yolunu açmaktır.»¹⁵

Bu devlet, ulusal demokratik cepheyi oluşturan güçlerin temsil edildiği ve işçi sınıfının yönettiği bir devlettir.

İkinci farklılık, Sosyal Demokrasinin tarihinden de bildiğimiz gibi, liberal burjuvazinin ve Sosyal Demokratların bu alandaki uygulamalarının görünümüyle ilgilidir. Liberal burjuvazi,

¹¹ CHP Programı, s. 160.

¹² TKP Programı, s. 41.

¹³ CHP Programı, s. 17.

¹⁴ Ak Günlere, s. 83.

¹⁵ TKP Programı, s. 38.

lafta kabul ettiği bu reformist adımları bile, sınıfsal konumu nedeniyle asla tam anlamıyla uygulayamamıştır ve uygulayamaz. Kaypaklığı, ürkekliği, köklü ve perspektifli bir güce ve programa dayanmayışı buna engeldir. Kimi Avrupa ülkelerinde yıllardan beri süregelen Sosyal Demokrat iktidarlar vardır, ama bu ülkelerin hiçbirinde doğal kaynaklar devlet eliyle halkın yararına işletiliyor değildir.

Ancak işçi sınıfının bayrağı altında, onun savaş programına, strateji ve taktiklerine uygun hareket ederek Sosyal Demokrasinin ilerici kanadı, bu dönüşümlerin gerçekleştirilmesinde rol oynayabilir ve tarihin kendisine verdiği görevi başarıyla yerine getirebilir.

İşçi sınıfının ise, her alanda olduğu gibi, ulusal kaynakların korunması ve geliştirilmesi, sömürü ve yağma değil, tüm emekçi halkın yararlanma kaynağı olarak çalıştırılması konusunda da kararlı adımlar atabileceğini gösteren sayısız örnek vardır. Ve bunların başında, dünya sosyalist sisteminin bu yoldaki geçmiş deneyimleri ve başarıları gelmektedir.

İşçi sınıfı ve devrimci partisi, madenlerin ve tüm ulusal kaynakların, ancak, sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzende ve halktan yana bir yönetim altında tam anlamıyla halkın yararına işletilebileceğini bilmekle birlikte; Sosyal Demokrasinin bu yoldaki kararsız, ürkek, şaşkın adımlarını ileriye doğru çekmeyi, onun ilerici kanadıyla olumlu bir söyleşi kurarak bu adımları düzeltmeyi, geliştirmeyi ve derinleştirmeyi görev bilir. İşçi sınıfı, ulusal kaynakların devletleştirilmesi ve halk yararına kullanılması yolundaki her olumlu adımı desteklerken, bunu, kendi içinde mutlaklaştırmayıp, sosyalizme ve sınıfsız bir topluma yönelik savaş programının bir bölümü olarak görür.

DSF DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONU

Gelişmekte Olan Ülkeler :

DEVLET SEKTÖRÜ

ve

SENDİKALARIN ROLÜ

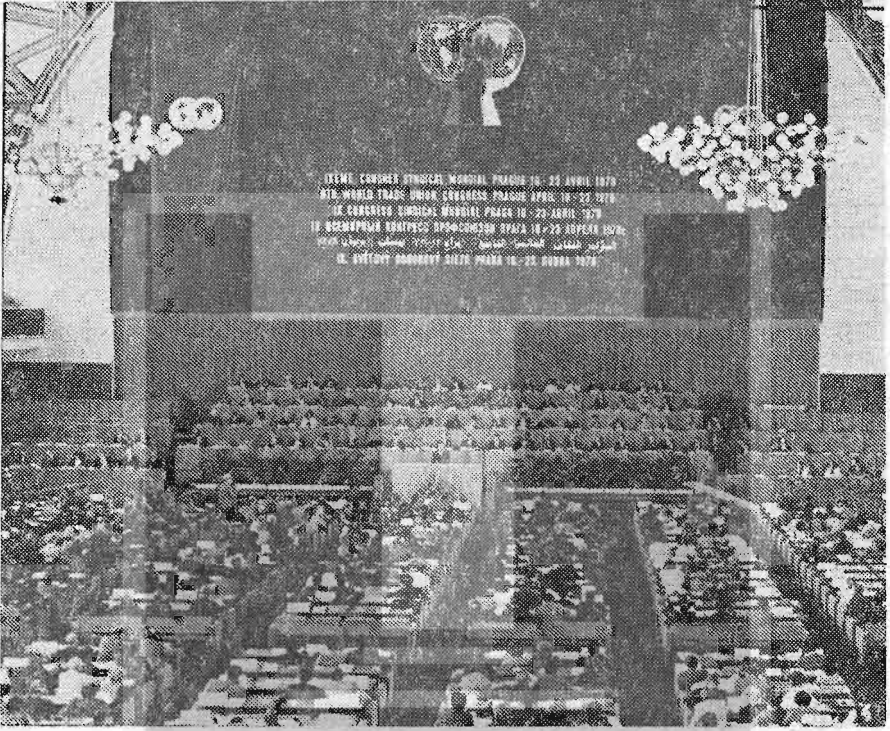
Fiyatı : 6 Lira

Türkiye Dağıtımı : TEMEL DAĞITIM

9. DÜNYA SENDİKALAR KONGRESİ

9. Dünya Sendikalar Kongresi 16-22 Nisan 1978 tarihlerinde Çekoslovakya'nın başkenti Prag'da toplandı.

Kongre'ye tartışılması için bir rapor sunan Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri Pierre Gensous «Bu 9. Dünya Sendikalar Kongresi birkaç aydan bu yana gözlemcilerin ilgisini çekiyor, onların yorumlarını esinlendiriyor ve işçilerin ve sendikalarının çıkarlarını harekete geçiriyor» diye başladığı konuşmasında bunun nedenlerini özetledi :

Uluslararası yaşam çok az ülkenin etkilenmeden dışında kalabildiği çok yönlü olaylar ortaya çıkarmaktadır. Zamanımızın büyük sorunlarını uluslararası düzeyde çözmek için eylemi genişletmek gereksinimi kendisini daha büyük ölçüde duyurmaktadır. Bir başka neden; kapitalist toplumda sözde çağdaş denilen ancak derin değişiklikler geçirmekte olan işçilerin ve halkların şimdiki durumudur. Ayrıca Dünya Sendikalar Federasyonu'nun dünya sendika hareketinde kazandığı yerden dolayı onun bu konularda ne söyleyeceği, ne yapacağı önemlidir.

Yirminci yüzyılın bu son çeyreğinde dünyamızda yüz milyonlarca insan, kadın ve erkek sefalet hatta aşırı sefalet içinde yaşamaktadır. Açlık, kötü beslenme, okuma yazma bilmezlik, salgın hastalıklar, işsizlik ve yoksulluk en kötü gerçekliklerdir.

Biz bütün bunları değiştirmek istiyoruz. Tüm dünyada milyonlarca insanı hem fiziksel hem de aklen kötürüm bırakan bu eşitsizliklere ve korkunç kötülöklere son vermek istiyoruz.

İşçinin onurlu bir yaşam, özgürlük, genlik ve barışa sahip olabilme hakkı vardır. Artık o boyun eğmek istemiyor. O günler geride kalmıştır. O, yakındaki ve uzaktaki kardeşleriyle birlikte savaşım vermektedir. İşçiler dünyada değişmeler istiyor. Dünya Sendikalar Federasyonu bu savaşımı destekliyor, işte bu yüzden Kongremizin ana belgisi : «Genlik, özgürlük, ekonomik ve toplumsal ilerlemenin olduğu bir barış ve ulusal bağımsızlık dünyası için savaşımında işçilerin ve sendikaların birlik ve dayanışması»dır.

DSF Genel Sekreteri raporuna 8. Dünya Sendikalar Kongresi'nden bu yana kaydedilen başlıca başarıları anlatarak devam etti :

8. Dünya Sendikalar Kongresi'nin hemen öncesinde Vietnam halkının kazandığı tarihsel utku dünyanın politik gelişmesi üzerinde yaptığı etkilerini sürdürmüştür. Portekiz'in sömürge imparatorluğu Angola, Mozambik, Gine-Bissau Yeşil Burun Adaları, Sao Tome ve Principe halklarının kahramanca savaşlarıyla paramparça olmuştur. Bu savaşım Portekiz halkının faşizme karşı savaşımıyla birleşerek utkuya ulaşmıştır. Angola emperyalist müdahaleyi püskürtmüş ve devrimini sağlamlaştırmaktadır.

Hint Okyanusu ve Karayiplerdeki birçok ülke sömürge boyunduruğunu kırmıştır. Yunanistan, Portekiz ve İspanya'da faşizm yıkılmıştır. Helsinki anlaşması barış, barış içinde yanyana varolma ve halklar arasında işbirliği için Avrupa barış güçlerinin savaşımında önemli bir aşamaya damgasını vurmuştur.

Sosyalizmi kurmakta olan ülkeler birçok alanda ilerlemelelerini sağlamlaştırmışlar ve dünya çapında barış ve yumuşamanın sağlamlaştırılmasında ve uluslararası dayanışmada daha büyük rol oynamaya başlamışlardır.

İşçiler ve sendikaları ardıcıl savaşımalarıyla yaşam ve çalışma koşullarını iyileştirmek için başarılar kaydetmişlerdir.

Tam ekonomik ve politik bağımsızlık ve yeni bir uluslararası ekonomik düzen için sürdürülen ulusal kurtuluş hareketi yeni boyutlar kazanmıştır. Bu hareket şimdi daha örgütlü ve daha karardlıdır ve anti-emperyalist hedefleri açık bir biçimde tanımlanmıştır. Uluslararası arenada önemli bir yere sahiptir.

Silahsızlanma, barış, yumuşama ve işbirliği, bunları başarıya ulaştırmak için şimdi daha karardlı savaşım milyonlarca kadın ve erkeğin kalplerinde sağlam bir biçimde yerleşen istemlerdir.

Bu başarılar ve gelişmeler kendiliklerinden ortaya çıkmıyor. Bunlar halkların, işçilerin ve sendikalarının ardıcıl savaşımının bir sonucudur. Dünya Sendikalar Federasyonu kendi biçim

ve araçlarını kullanarak daha fazla genlik, özgürlük, bağımsızlık ve barış için verdikleri savaşında işçilerin ve halkların yanında sağlamca yerini almış ve kendi katkısını yapmaktadır.

Bu durumda emperyalizme engeller konmuştur. Savunmaya zorlanan emperyalizm yeni strateji ve yöntemler geliştirmektedir. Özgürlük ve bağımsızlık hareketini denetimi altında tutabilmek için güçlerini yeniden yaymaya çabalamaktadır. Ancak yine de çözümlerini zor ve baskı yollarını dayatarak bulmaya çalışmaktadır. Tüm bunlara karşın Pinoçet, Somoza, Geyzel, Mendez, Smith, Vorster vb. rejimler ve İsrail tarafından kullanılan yöntemler bu ülkelerin halklarına yakınlık duyan dünya kamuoyunun gözünden düşmektedir. Böylece emperyalizm kendi egemenliğini ciddi bir biçimde tehdit etmeyecek değişik çözümler aramaktadır.

Herşeye karşın şimdiki güçler dengesi halihazırda kazanılmış olan başarıları sağlamlaştırma ve yeni başarılar kazanmak için yeni açılımlar sunmaktadır. Bu durum halkların eylemi ve uluslararası dayanışma hareketine geniş olanaklar sağlamaktadır.

9. Dünya Sendikalar Kongresi'nin bu büyük forumundan dünya emperyalizminin ve yerli ortaklarının saldırı ve baskısına uğrayan tüm işçilerin ve halkların savaşımını desteklemeye kararlı olduğumuzu bir kez daha güçlü bir biçimde duyurmak isteriz.

Kahraman Filistin halkını destekliyoruz. Bu bölgedeki durum ancak Filistin halkının yasal ulusal haklarının tanınması ve güvence altına alınması ve buradaki öteki halkların güvenliğinin sağlanması halinde çözülebilir.

Arap işçileriyle ve özellikle vahşi baskının kurbanları olan Tunus, Sudan, Bahreyn, Kuzey Yemen ve Lübnan halklarıyla dayanışmamızı belirtiyoruz.

Büyüyen savaşmaları çevrelerinde geniş bir birleşik dayanışma hareketi yaratan Güney Afrika halklarını destekliyoruz. Uluslararası sendikal hareketin ve özellikle üç uluslararası sendika örgütü DSF, ICFTU ve WCL'nin bu dâva için birleşik bir eylem yolu bulabilecekleri için sevinçliyiz.

Direnge savaşmaları geniş bir uluslararası dayanışma hareketini esinlendiren Şili işçileri ve halkıyla dayanışmamızı belirtiyoruz. Bu savaşım bugün Latin Amerika'nın özgül bağlamı içinde yer almaktadır.

Şili, Uruguay, Paraguay, Nikaragua ve Bolivya'nın diktatörlük rejimleri halka özgürlük ve emperyalizmin baskı, egemenlik ve sefalet sistemine bir son vermek isteyen muazzam halk saldırısına artık eskisi gibi direnememektedirler. Bu ülkelerin işçileri ve halklarının yanında sağlamca yerimizi alıyoruz. Bu savaşımaların büyüklüğü Amerikan emperyalizmini, bölgedeki

ekonomik ve politik egemenliğini sürdürmek için başka taktikler aramaya zorlamaktadır.

Ülkelerinin yeniden birleştirilmesi için kararlılıkla savaşan Kore halkını destekliyoruz. Bu destek özellikle ABD tarafından desteklenen kukla bir rejimin baskısının kurbanları olan Güney Kore işçilerinedir.

Asya'da birçok ülkenin işçileri özgürlüklerinden tümüyle yoksundurlar. Endonezya halkını yere çalan vahşi baskıyı hepimiz anımsıyoruz. Bugün onbinlerce ilerici hâlâ bu baskının kurbanıdır. Onların özgürlüğe kavuşması için daha büyük eyleme gereksinim vardır. Pakistan, Tayland, Bangladeş ve Doğu Timor işçileriyle dayanışmamızı belirtiyoruz.

Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti ve Demokratik Kamboçya arasında meydana gelen çatışma konusunda kaygı duyduğumuza belirtmek isteriz. İki ülke arasındaki anlaşmazlıkların, Vietnam'ın önerdiği gibi iki halkın bağımsızlık, toprak bütünlüğü, geleneksel dayanışma ve dostluk temelinde bir çözüme bağlanması gereğine inanıyoruz.

Rum ve Türk toplumlarının çıkarına adanın toprak bütünlüğünü sağlama yolunda bir çözüm için savaşım veren Kıbrıs işçileri ve halkıyla dayanışmamızı belirtiriz.

Uzun yıllardan beri dayatılan despotik rejimi çetin savaşlarıyla sarsan İran işçilerini selamlıyor ve destekliyoruz.

DSF Genel Sekreteri genel durumu böylece özetledikten sonra, çeşitli bölümlere ayırdığı raporunu, özetle şöyle sürdürdü :

Toplumsal Yaşam

Yüzmilyonlarca işçinin durumu esas olarak kapitalist sistemin ölümcül ve uzun krizleriyle damgalanmıştır.

Birçok yıldan beri sendikaların başlıca kaygısı, kapitalist dünyayı sarsan süregen krizlerin ciddi etkileri olmuştur. Bu krizler birçok ekonomik ve toplumsal gelişme sorununu çözmeyi engellemektedir. Bu krizlerin etkileri değişik derecelerde olsa bile tüm gelişmiş ve az gelişmiş ülkede duyulmaktadır. Ticari ve ekonomik ilişkilerin uluslararasılaşmasının yaygınlığı yüzünden bu krizler sosyalist ülkeler üzerinde de etkilerini duyurmaktadırlar.

Dünya Bankası, 1974 - 1975 yıllarında yaklaşık 650 milyon insanın "yoksulluk içinde" yaşadığını hesaplamıştır. Bu insanların kişi başına düşen yıllık geliri 50 - 90 ABD dolarıdır. Bir öteki 500 milyon insan "ciddi yoksulluk" içinde yaşamaktadır, yani bu, kişi başına düşen yıllık gelirin 100 - 150 ABD doları arasında olması anlamına gelmektedir. Tahminler 1985 yılında 750 milyon insanın açlık çekeceğini göstermektedir.

Şimdiki koşullarda 2 milyar insan, yani yeryüzü nüfusunun yarısı kötü beslenmektedir. Bir başka deyimle bu insanların aldıkları kalori, saptanan en az miktar olan 1.900 kalorinin altın-

dadır. Bu yüzden bazı Afrika ülkelerinde çocuk ölümü binde 200'ü aşmaktadır ve ortalama insan ömrü 43-50 yıldır. 1975 yılında kötü beslenme yüzünden 4-5 milyon insan ölmüştür.

Bu duruma neden olan işsizliğin büyümesi, emek gücünün boşyere harcanması ya da kullanılmamasıdır. Bugün gelişmiş kapitalist ülkelerde işsizlik toplam emek gücünün % 6'sını bulmuştur. Bu rakama az gelişmiş ülkelerde sürekli işsiz olan 33 milyon ve 280 milyon "gizli işsiz"i yani gelirleri sefalet çizgisinin de altında olanları eklemek gerekir.

Dünya nüfusunun % 63'ü kırsal alanda yaşamaktadır. 2000 yılında bu rakamın % 50'ye düşmesi olasıdır. Bu durumda 1 milyar insan daha kentlere yerleşecektir. Şimdiki durumda Üçüncü Dünya'nın 200 milyon yoksulu kentlerde yaşamaktadır. Büyük kentlerin nüfusunun % 30'u gecekonduarda ve benzeri yerlerde kalmaktadır.

Ücretlerin satınalma gücünü sürekli geride bırakan fiyat yükselmeleri ve enflasyon genel durumu daha da kötüleştirmektedir. Parasal istikrarsızlık ve uluslararası tekeller kanalıyla sermayenin bir ülkeden öbürüne spekülative bir biçimde transfer edilmesi çelişkileri ve dengesizlikleri artırmaktadır.

Kapitalizmin uluslararası adaletsiz ekonomik ilişkiler sisteminde gelişmekte olan ülkelerin kazandıkları bazı başarılar onların yoksulluktan ve durumlarının sürekli kötüleşmesinden kaçınmaları için yeterli değildir. Bu ülkelerin borçları 300 milyar doları aşmıştır. Aylar süren anlaşmalardan sonra 8 gelişmiş kapitalist ülke ve 19 gelişmekte olan ülke arasında Mayıs 1977'de yapılan Kuzey-Güney Konferansı'nın başarısızlıkla sonuçlanması şu anda varolan adaletsiz uluslararası ekonomik düzeni yeniden kurmayı haklı olarak talep eden genç devletlerle emperyalist güçler arasındaki çelişkilerin sertleştiğini bir kez daha göstermiştir.

800 milyon insanın okuma yazma bilmediği vurgulanmalıdır. Eğitimde kriz vardır, yoksulların çocukları eğitim sistemlerindeki eşitsizlikler yüzünden daha yüksek eğitim olanaklarından yoksundurlar. Bu listeye iş kazalarını, ahlaki değerlerin yozlaşmasını, suç işleme sayısındaki kaygı verici artışı, uyuşturucu madde kullanmayı, pornografiyi, yıkım ve şiddeti de eklemek gerekir.

Kimileri toplumu bizim sürekli kapkara gösterdiğimizi söyleyeceklerdir. Ancak, bu aşağılık rakamları uydurmuş ve bu olguları kendimiz yaratmış değiliz.

Ülkeler arasında eşitsizlikler olduğundan kuşku yoktur. Bunlar farklı ekonomik gelişme düzeylerinden ve sonuç olarak aynı zamanda işçi sınıfının sayısal ve örgütlü gücündeki farklılıklardan kaynaklanmaktadır.

Bu dünyada herkesin çalışma hakkı ve olanakları için yer vardır. Bu, dünyanın yeni bir örgütlenmeye kavuşması, ülkeler arasında yeni ilişkilerin kurulması ve uluslararası tekellere engeller konulmasıyla ilgili bir sorundur. Bu, sözkonusu işçiler arasında uluslararası dayanışmayla ilgili bir sorundur. Kalkınma için ve eşitsizliklere karşı yürütülen bu savaşımında sorunların çıkması olasıdır, ancak, bunlar uluslararası işçi dayanışmasıyla çözüme kavuşabilirler.

Güçlüklerine karşın savaşımaların sayısındaki artış zamanımızın önemli bir karakteristiğidir. Geçtiğimiz 20 yılda grevci işçilerin sayısı 1956'da 7,7 milyondan 1976'da 60 milyona çıkmıştır. Bu sayılar olasıdır ki eksik tahmindir ancak ilerlemeyi yansıtmaktadır. Bunlar işçilerin duydukları büyük huzursuzluğun savaşkanlığın, direngenliğin ve değişim için isteğin göstergesidir. Türkiye'de 8 ay süren zorlu bir grevden sonra uluslararası dayanışma ve özellikle DSF'nin desteğiyle metal işçileri önemli başarılar kazanmışlardır.

İran'daki azgın baskıya karşın işçilerin istemlerini ve özgürlüklerini desteklemek için gidilen grevlerin sayısı artmaktadır. Bolivya'da işçiler sendikal faaliyete konan engellere rağmen genel politik bir affa yolaçan uzun bir grev ortaya koymuşlardır. Nikaragua'da uzun yıllardır halkın üzerine bir yük gibi binen diktatörlüğe karşı patlama genel bir grev biçiminde olmuştur. Tunus'da, ülkenin bağımsızlığını kazanmasından bu yana ilk kez işçilerin taleplerini desteklemek için genel greve gidilmiştir.

Tüm bu savaşımları karakterize eden, işçi sınıfının içinden çıkmış olmalarıdır.

Ekonomik ve Toplumsal İstemler

Her ülkenin sendika örgütleri, açıktır ki, herşeyden önce işçilerin ekonomik ve toplumsal istemleri üzerinde durmaktadır. Yaşadığımız tarihsel dönemi gözönünde tutarak, uluslararası düzeyde herkesin işe sahip olma ve çalışma hakkı için savaşmayı en öne koymamız gereğine inanıyoruz. Bunun için en önde gelen önlem çalışma zamanının ücretlerde bir düşüş olmaksızın azaltılmasıdır.

Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen

Krizlerin üstesinden gelmek için alınacak evrensel karakterdeki bir başka önlem de, yeni bir uluslararası ekonomik yapı kurarak uluslararası ekonomik yapılarda ve ilişkilerde temelli bir değişiklik yapılmasıyla ilgilidir. Şimdiki kriz döneminde emperyalizm, savaşımaların baskısı altında yeni bir düzen için gereksinimi tanımaya zorlandığı halde, uluslararası grupların egemenliğini sürdürmek için eskimiş ekonomik düzenin ömrünü uzatmaya çabalamaktadır.

Bizim için yeni bir uluslararası ekonomik düzen ekonomik olduğu kadar **toplumsal** adalet ve ilerlemeyi de içermelidir. Ekonomik büyüme ve toplumsal ilerleme arasında bir karşılık olduğu görüşünü reddediyoruz. Tersine ekonomik büyümenin amacının emekçi halkın gereksinimlerini karşılamak için olduğuna inanıyoruz.

Özgürlük ve Demokrasi İçin

Böyle eylemler ve bir sendikanın bu konudaki girişkenliği emperyalist devletler ve onların uluslararası grupları tarafından geliştirilmek istenen yeni bir strateji gözönüne alındığında daha da gerekli olmaktadır. Çünkü onlar işçilerin ve halkların değişiklik istemlerini engellemeyi amaçlamıştır. Onlar demokrasi istemlerine, işçilerin kendi geleceklerini kendilerinin belirlemesine karşı çıkmaktadırlar. Bu yüzden işçiler ve sendikalar özgürlükler, ekonomik ve politik demokrasi için savaşımı yükseltmek ve sürdürmek için her nedene sahiptir.

Kongre'ye sunulan Sendikal Haklar Evrensel Bildirgesi'nin önsözünde işçilerin ve sendikalarının, halkların faşizme, ulusal baskıya, sömürgeciliğe, yenisömürgeciliğe, ayrımcılığa, ırk ayrımına ve emperyalizme karşı özgürlük, ulusal bağımsızlık, barışın savunulması için verdikleri tüm savaşımarda yer almış ve yer almakta olduğu belirtilmiştir.

Silahsızlanma ve Barış İçin

Ancak, özgürlüğün yeşermesi için barış gereklidir. Bunu yaymak savaşım ile olur. Özgürlükler, ekonomik ve toplumsal ilerleme için savaşım ise, barış için savaşımdan ayrılmaz. DSF'nin başlıca uğraşı olan barış ve silahsızlanma için savaşım, tüm işçilerin, sendikalarının ve bir bütün olarak insanlığın ortak bir amacı haline gelmiştir.

Uluslararası durumu geliştirmedeki başarı, politik yumuşamanın askersel yumuşamayla tamamlanmasına ve uluslararası ilişkilerin barış içinde yanyana varolma ilkeleri temelinde yeniden biçimlendirilmesi sürecine bağlıdır. İnsanların en temel gereksinimlerini karşılamak için toplam askersel harcamalarda %10'dan daha az bir kısıtlama yapılması yeterli olacaktır.

Uluslararası Sendika Hareketindeki Yenilenme

Bugün uluslararası sendika hareketi denince tüm ulusal, bölgesel ve uluslararası sendika örgütleri akla gelmektedir. Kuşkusuz bunlardan herbiri değişik görüşlere sahip olabilir ancak hepsi de ortak ilkesel bir öze sahiptirler. Dünya sendika hareketinin birliğe doğru uzun yürüyüşü sürmektedir. **Biz kendi payımıza her olanağı değerlendirmek, bütün cephelerde ilerlemek istiyoruz.**

Uluslararası sendika hareketinin yenilenmesinde Dünya Sendikalar Federasyonunun rolüne de önemli bir yer ayrılan raporda, DSF'nin bugünkü işlevleri şöyle sıralanmıştır :

- a) DSF sendika örgütlerini ve onların ortak amaçlarını bir araya getiren bir örgüttür;
- b) DSF, uluslararası dayanışmayı esinlendiren ve örgütleyen bir merkezdir;
- c) DSF, deneyim değiş tokuşunun zenginleştirildiği bir yerdir;
- d) DSF demokratik tartışma için en iyi koşulları sağlar;
- e) DSF, uluslararası sendika hareketindeki birlik sürecini ilerleten ve kolaylaştıran bir araçtır.

DSF Genel Sekreteri Dünya Sendikalar Federasyonu'nun bünyesinde yer alan ve işkollarına göre örgütlenen Uluslararası Sendikalar'ın (TUI's) faaliyetlerini de özetlemiş, bunların eylem için bir **formülasyon, esinlendirme ve koordinasyon** merkezleri olduğunu söylemiştir.

Pierre Gensous sözlerini bitirirken raporu tartışma için bir temel olarak gördüklerini söylemiş ve Kongre delegelerini, dünya işçilerini ve sendikalarını bu konularda düşünmeye çağırmıştır.

Türkiye'den Genel Sekreter Fehmi Işıklar ve Genel Başkan Vekili Mukbil Zırtıloğlu ile birlikte 4 kişilik bir DISK heyeti; Genel Sekreter Mehmet Ertürk, Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Karaca, Genel Başkan Vekili Murat Tokmak ile birlikte 5 kişilik bir Maden-İş heyeti; 3 kişilik bir TOB-DER heyeti ve Federal Almanya'daki Türkiye işçilerinin demokratik kitle örgütü FIDEF'ten bir temsilcinin de Kongre'ye katılmaları Türkiye işçi sınıfının sendikal planda uluslararası dayanışma ve birliğini güçlendirmesi bakımından ayrı bir önem taşımaktadır.

60 kişilik Başkanlık Şeref Divanı'na Mehmet Karaca'nın da seçildiği kongrede DISK adına bir konuşma yapan Fehmi Işıklar, Türkiye'nin kapitalist sistem içinde yer aldığını ve emperyalizm ile işbirliği yaptığını söylemiş, ülkede sınıf savaşımının şiddetlendiğinden faşist saldırıların arttığından söz etmiş, DISK'in çalışmaları ve özellikle 20 Mart "Faşizme İhtar" eylemi üzerinde durmuştur.

Murat Tokmak, Maden-İş adına kayda geçen konuşma metninde metal işçilerinin MESS'e karşı yürüttüğü Büyük Grev üstünde durmuş, Türkiye'de, "İşçi sınıfına özgü düşünce ve politik örgütlenme özgürlüğü, yarım asrı aşkındır yasaktır. Bu durum, anti-komünist akımlara olanak tanımıştır. Son yıllarda, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığının büyük adımlar atması karşısında, işbirlikçi-tekelci burjuvazi, emperyalizmin ajanları, anti-komünizmi, özellikle sendikal örgütler içinde kanlandırma-ya çalışıyorlar. Bu nedenle sendikal harekete hiçbir yarar getirmemiş olan bu politik ırkçılık biçimine karşı son derece dikkatliyiz" demiştir.

9. Dünya Sendikalar Kongresi, **Sendikal Haklar Evrensel Bildirgesi ve Politika ve Eylem Belgesi** adlı iki ana belge benimsemiştir. Kongre Dünya Sendikaları Genel Başkanlığına Macar Sendikaları Genel Sekreteri Sandor Gaspar'ı; Genel Sekreterliğe DSF eski başkanı Uruguaylı Enrico Pastorino'yu; Genel Sekreter Yardımcılığına da Sudan'dan İbrahim Zakaria'yı seçerek çalışmalarını tamamlamıştır.

L. İ. BREJNEV'İN 9. DÜNYA SENDİKALAR KONGRESİ'NE MESAJI

Değerli dostlar,

Dünya Kongresine katılan bütün Anakaralar sendikalarının temsilcileri olan sizleri candan selâmlarım. Bu Kongre, emekçilerin birlik ve dayanışmasının dev gücünün açık bir göstergesidir.

İşçi sınıfının, sendikaların demokrasi ve halklara özgürlük, toplumsal ilerleme ve barış için savaşımında rolü gittikçe artıyor. Sendikaların, kendi hak ve çıkarlarını savunmak için tekellerin işçi düşmanı politikasına, işsizliğe ve enflasyona, toplumsal ve ulusal baskının her biçimine, ırkçılığa ve faşizme karşı çıkışların ve savaşımın aktif örgütleyicisi olduğunu gittikçe daha geniş emekçi yığınları görüyor.

Bugün, mutlu gelecek için insanlığı bir nükleer savaş tehlikesinden kurtarmak sendikaların tüm çalışmalarının en önemli bölümünü kapsıyor. Saldırgan emperyalist çevrelerin, uluslararası gerginliği azaltma düşmanlarının körüklediği silahlanmaya son vermek en güncel ve ertelenmez görevdir. Sonsuz silah üretiminin ağır yükü bugün işçi sınıfının ve tüm emekçilerin sırtındadır.

İşçi sınıfı, tüm emekçiler ve onların örgütleri yeni tip top-tan kırım silahlarının üretimine son verilmesini, insanlığı yıkma sürükleyecek bu çılgınlığın durdurulmasını ısrarla istemektedir. Politikacıların ve devlet yetkililerinin ödevi, "silahlanmaya son!", "nötron bombasına hayır!" diyen halkların çıkışlarına kulak vermektir. Silahlanma yarışının yuttuğu büyük zenginliklerin ve harcamaların, yaratıcı amaçlara aktarılması, silahsızlanmaya gidilmesi günümüzün en etkili buyruğudur.

Sovyetler Birliği, yeni bir dünya savaşımının önlenmesi ve bu yöndeki hazırlıkların durdurulması için bundan böyle de elden geleni yapacaktır.

Sendikaların ve emekçilerin çeşitli bölüklerinin eylem birliği uluslararası işçi sınıfının, onun günümüzdeki gelişmelerde öncü rolünün güçlendirilmesinde başlıca güç kaynağıdır. Enternasyonalist görevine içtenlikle bağlı olan Sovyetler Birliği, öteki

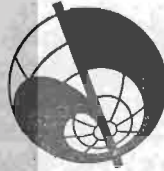
sosyalist ülkeler, işçi ve sendikal hareketin örgütsel birliği için savaşımı vargücuyle desteklemektedir.

SSCB sendikaları, ülkemizin en yığınsal örgütüdür. SBKP'nin, Sovyet devletinin, Sovyet halkının tam desteğini ve inancını kazanmıştır. SSCB sendikaları tüm emekçilerin çıkarlarının ve haklarının savunulmasında büyük rol oynamakta, Sovyet toplumunun tüm yaşam alanlarındaki çalışmalarına, üretimin artmasına ve halkın yaşam düzeyinin yükseltilmesine, halk ekonomisinin yönetimine, sosyalist demokrasinin geliştirilmesine aktif bir biçimde katılmaktadır.

Sovyet sendikaları daha kuruluşundan beri Dünya Sendikalar Federasyonu ile sıkı bir işbirliği içindedir. Sovyet Sendikaları, DSF'nun farklı toplumsal ve politik sistem koşullarında eylem yürüten tüm sendikaların sınıfsal temelde birliği ve beraberliği için yürüttüğü savaşı destekliyor ve onun otoritesinin, etkinliğinin artmasına, geniş emekçi yığınların savaşımıyla daha sıkı bağ kurmasına katkıda bulunmaktadır.

DSF'nun 9. Kongresi'ne ve bu Kongre'ye katılanlara, bütün ülkelerin emekçilerinin mutluluğu için birlik doğrultusundaki çalışmalarında başarılar dilerim.

Barış ve Sosyalizm Sorunları

Mayıs 1978
Sayısında

- Adı Çağlar Boyu Yaşayacak, Yapıtları da...
- Yeni Bir Dünya Kurucularının Programı — R. ÇANDRA
- İşçilerle Köylülerin Bağlaşıklığı Güçleniyor — G. GRÜNEBERG
- EYK: İşbirliğinin Yeni Boyutları.
- Gelişmiş Kapitalist Ülkelerde Grev Hareketi (1977-1978 Başları)
- Günümüzde Neonazizm ve Neofaziizm.

Fiyatı : 15 Lira

TÜRKİYE DAĞITIMI : TEMEL DAĞITIM

